

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

โดย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักปลัด)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

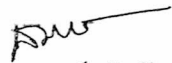
โทร ๐๔๔ - ๘๕๑๒๕๕

คำนำ

สถานการณ์สาธารณสุขในปัจจุบันมีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้นมีสาเหตุเนื่องจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศของโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีโอกาสอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณสุขทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น วาตภัย อุทกภัย ภัยหนาว ภัยแล้ง และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย ภัยจากการคมนาคมขนส่ง อุบัติภัย และภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย เป็นต้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน และมีบทบาทภารกิจ ในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาภัยในลำดับแรกก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ ประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการส่วนตำบลบ้านกอก ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นและเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงถือเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการเผชิญเหตุและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ภายหลังจากสถานการณ์สิ้นสุดลง

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม การแจ้งเตือนภัย และการดำเนินการช่วยเหลือให้แก่หน่วยงาน ในระดับท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ข้างเคียง ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังเกิดภัย ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนรวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

(นายสมพงษ์ ผิวรักษา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของตำบล

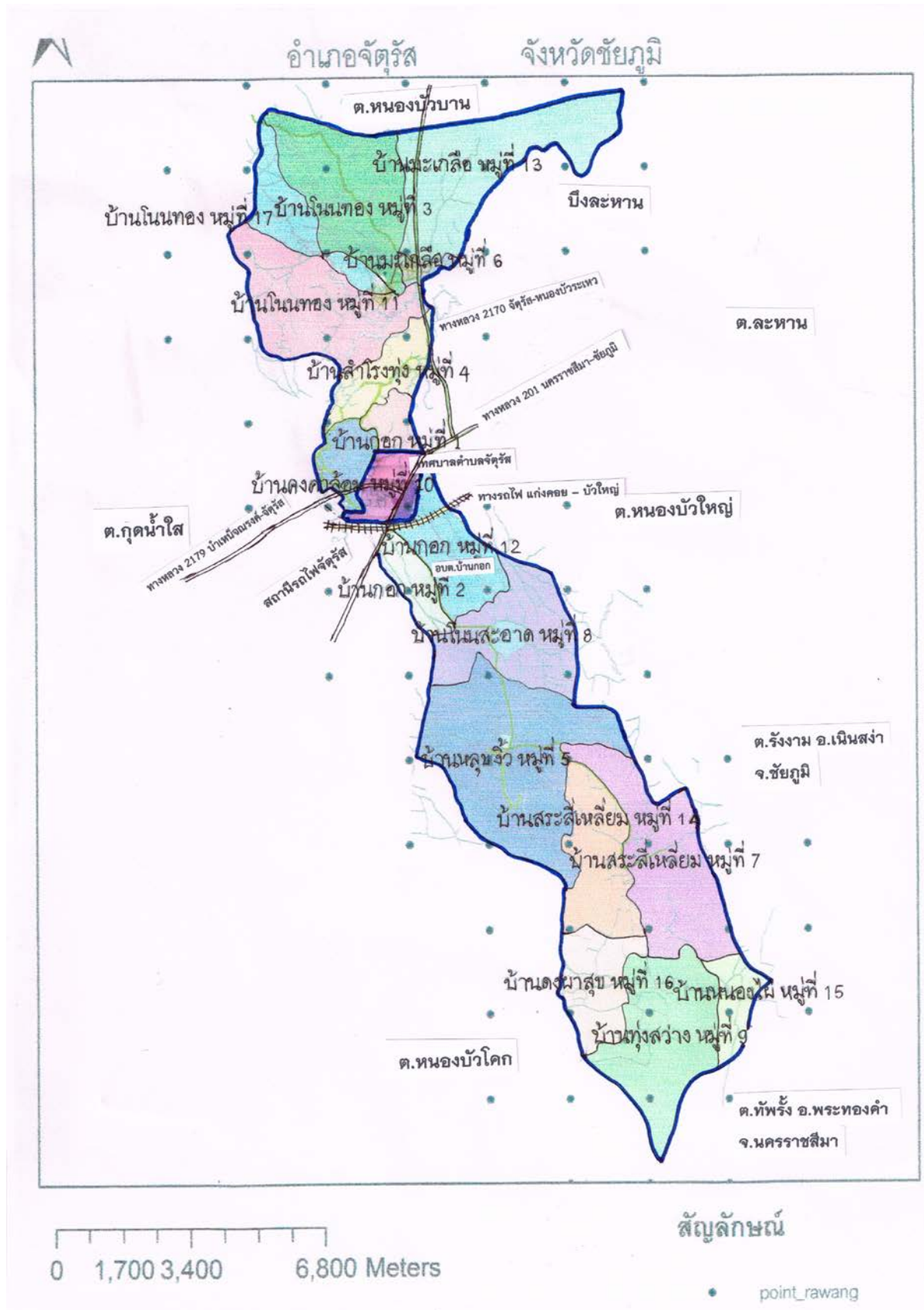
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้มีการจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๙ มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ เลขที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ้านกอก อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่พื้นที่ของอำเภोजตุรัสโดยพื้นที่ของตำบลบ้านกอกบางส่วนเป็นพื้นที่ดำเนินการของเทศบาลตำบลจตุรัส และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดชัยภูมิ ห่างจากศาลากลางจังหวัด ๓๘ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นพื้นที่สูงโดยทางด้านทิศเหนือสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๓๐ เมตร ด้านทิศใต้สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๖๐ เมตร พื้นที่ทั้งสองด้านมีลักษณะลาดเอียงลงมาตอนกลางของตำบล สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายและมีพื้นที่เป็นดินเค็มบางส่วนโดยหน้าดินถูกชะล้าง ทำการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรและในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีสภาพภูมิอากาศ ที่แห้งแล้ง มีปริมาณน้ำฝนน้อยในแต่ละปี

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีเนื้อที่ในเขตตำบลบ้านกอกประมาณ ๕๘,๘๑๐ ไร่ หรือ ๙๔ ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลหนองบัวบาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลหนองบัวโคก อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิและ
ตำบลวังงาม		อำเภอนีนสง่า จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลหนองบัวโคก ตำบลกุดน้ำใส และตำบลหนองบัวบาน
		อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีฤดู ๓ ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามห้วงเวลาตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน มีนาคม – พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน มิถุนายน – ตุลาคม

๑.๔ ลักษณะดิน

สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีบางพื้นที่เป็นดินเค็ม

๒. ด้านการเมือง การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีจำนวน ๑๗ หมู่บ้าน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลจตุรัส เป็นบางส่วน จำนวน ๓ หมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก (ไม่อยู่ในเขตการปกครองของท้องถิ่นอื่น) หมู่บ้าน ๑๔ หมู่บ้าน ได้แก่ ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗

จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. เป็นบางส่วน ๓ หมู่บ้าน ได้แก่ ๑, ๒, ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีจำนวน ๑๗ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๐	บ้านคงคาล้อม
หมู่ที่ ๒	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๑	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๓	บ้านโนนทอง	หมู่ที่ ๑๒	บ้านกอก
หมู่ที่ ๔	บ้านลำโรงทุ่ง	หมู่ที่ ๑๓	บ้านมะเกลือ
หมู่ที่ ๕	บ้านหลุบจิว	หมู่ที่ ๑๔	บ้านสระสีเหลี่ยม
หมู่ที่ ๖	บ้านมะเกลือ	หมู่ที่ ๑๕	บ้านหนองไผ่
หมู่ที่ ๗	บ้านสระสีเหลี่ยม	หมู่ที่ ๑๖	บ้านคงคาสู่ข
หมู่ที่ ๘	บ้านโนนสะอาด	หมู่ที่ ๑๗	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๙	บ้านทุ่งสว่างวัฒนา		

ท้องถิ่นอื่นในตำบล

จำนวนเทศบาล ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลจตุรัส

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีประชากรทั้งสิ้น ๖,๘๑๗ คน

แยกเป็น ชาย จำนวน ๓,๓๕๙ คน

เป็น หญิง จำนวน ๓,๔๕๘ คน

ประชากรมีความหนาแน่นเฉลี่ย ๗๒.๕๒ คน ต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๑.๑ แสดงรายชื่อหมู่บ้านในเขตตำบลบ้านกอก จำนวนครัวเรือนและข้อมูลประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากรปี ๒๕๖๒		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านกอก	๑,๓๘๗	๗	๘	๑๐	๑๘
๒	บ้านกอก	๒,๑๓๒	๖๖	๖๑	๕๔	๑๑๕
๓	บ้านโนนทอง	๓,๐๐๐	๒๔๒	๒๙๐	๓๒๗	๖๑๗
๔	บ้านสำโรงทุ่ง	๒,๕๘๑	๘๘	๑๓๐	๑๓๖	๒๖๖
๕	บ้านหลุบจั่ว	๔,๗๗๓	๒๖๔	๓๖๔	๓๓๐	๖๙๔
๖	บ้านมะเกลือ	๔,๖๔๐	๒๕๑	๓๓๑	๓๓๕	๖๖๖
๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม	๔,๖๖๕	๑๘๕	๒๔๙	๒๙๐	๕๓๙
๘	บ้านโนนสะอาด	๓,๗๕๒	๙๘	๑๕๔	๑๒๙	๒๘๓
๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา	๔,๕๗๕	๑๑๘	๑๗๔	๑๗๓	๓๔๗
๑๐	บ้านคงคาล้อม	๓,๔๔๘	๑๐๙	๑๑๙	๑๒๗	๒๔๖
๑๑	บ้านโนนทอง	๓,๖๕๕	๒๘๑	๓๖๗	๓๙๘	๗๖๕
๑๒	บ้านกอก	๒,๙๕๙	๔๗	๕๐	๔๗	๙๗
๑๓	บ้านมะเกลือ	๓,๖๗๕	๒๗๕	๓๘๐	๔๑๑	๗๙๑
๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม	๔,๗๖๕	๑๒๗	๒๓๓	๒๔๑	๔๗๔
๑๕	บ้านหนองไผ่	๓,๖๐๓	๘๒	๑๓๔	๑๑๘	๒๕๒
๑๖	บ้านดงผาสุข	๓,๔๔๕	๗๐	๑๐๓	๙๘	๒๐๑
๑๗	บ้านโนนทอง	๑,๗๕๕	๑๕๐	๒๑๒	๒๓๔	๔๔๖
	รวม	๕๘,๘๑๐	๒,๔๖๐	๓,๓๕๙	๓,๔๕๘	๖,๘๑๗

ตารางที่ ๑.๒ เปรียบเทียบจำนวนประชากรในเขตตำบลบ้านกอก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนประชากร คาดการณ์ในอนาคต
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑	บ้านกอก	๑๘	๑๗	๑๘	๑๙
๒	บ้านกอก	๑๑๕	๑๑๔	๑๑๕	๑๑๖
๓	บ้านโนนทอง	๖๑๖	๖๑๘	๖๑๗	๖๑๙
๔	บ้านสำโรงทุ่ง	๒๕๙	๒๖๕	๒๖๖	๒๖๗
๕	บ้านหลุบจั่ว	๖๙๑	๖๙๔	๖๙๔	๖๙๕
๖	บ้านมะเกลือ	๖๘๖	๖๖๓	๖๖๖	๖๗๐
๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม	๕๔๑	๕๔๔	๕๓๙	๕๔๕
๘	บ้านโนนสะอาด	๒๙๙	๒๙๐	๒๘๓	๒๙๑
๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา	๓๔๘	๓๕๐	๓๔๗	๓๕๑
๑๐	บ้านคงคาล้อม	๒๔๕	๒๔๕	๒๔๖	๒๔๗
๑๑	บ้านโนนทอง	๗๖๐	๗๗๓	๗๖๕	๗๗๐
๑๒	บ้านกอก	๑๐๘	๑๐๐	๙๗	๑๐๐

๑๓	บ้านมะเกลือ	๗๗๔	๗๘๙	๗๙๑	๗๙๒
๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม	๔๕๒	๔๗๐	๔๗๔	๔๗๕
๑๕	บ้านหนองไผ่	๒๕๐	๒๕๑	๒๕๒	๒๕๓
๑๖	บ้านดงผาสุข	๒๐๐	๒๐๒	๒๐๑	๒๐๒
๑๗	บ้านโนนทอง	๔๕๓	๔๔๘	๔๔๖	๔๔๙
	รวม	๖,๘๑๕	๖,๘๓๓	๖,๘๑๗	๖,๘๖๑

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ตารางที่ ๑.๓ จำนวนประชากร จำแนกตามช่วงอายุ ปี ๒๕๖๒ ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน

ช่วงอายุ	เพศ				รวม (คน)	%
	ชาย (คน)	%	หญิง (คน)	%		
น้อยกว่า ๑ ปีเต็ม	๓๕	๑.๐๔	๑๙	๐.๕๕	๕๔	๑๐๐
๑ ปีเต็ม - ๒ ปี	๗๐	๒.๐๗	๖๐	๑.๗๓	๑๓๐	๑๐๐
๓ ปีเต็ม - ๕ ปี	๙๐	๒.๖๖	๘๖	๒.๔๘	๑๗๖	๑๐๐
๖ ปีเต็ม - ๑๑ ปี	๒๔๓	๗.๑๘	๑๙๕	๕.๖๑	๔๓๘	๑๐๐
๑๒ ปีเต็ม - ๑๔ ปี	๑๑๙	๓.๕๒	๑๒๑	๓.๔๘	๒๔๐	๑๐๐
๑๕ ปีเต็ม - ๑๗ ปี	๑๑๕	๓.๔๐	๑๓๑	๓.๗๗	๒๔๖	๑๐๐
๑๘ ปีเต็ม - ๒๕ ปี	๓๒๖	๙.๖๔	๓๔๒	๙.๘๔	๖๖๘	๑๐๐
๒๖ ปีเต็ม - ๓๕ ปี	๔๒๒	๑๒.๔๗	๔๑๙	๑๒.๐๖	๘๔๑	๑๐๐
๓๖ ปีเต็ม - ๔๕ ปี	๕๖๔	๑๖.๖๗	๕๑๐	๑๔.๖๘	๑,๐๗๔	๑๐๐
๔๖ ปีเต็ม - ๖๐ ปี	๗๖๐	๒๒.๔๖	๘๔๖	๒๔.๓๔	๑,๖๐๖	๑๐๐
มากกว่า ๖๐ ปีเต็ม ขึ้นไป	๖๓๙	๑๘.๘๙	๗๔๖	๒๑.๔๖	๑,๓๘๕	๑๐๐
รวม	๓,๓๘๓	๑๐๐	๓,๔๗๕	๑๐๐	๖,๘๕๘	

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

การศึกษา ของตำบลบ้านกอก มีศูนย์การศึกษาในพื้นที่ ดังนี้

- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง
(โรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาส จำนวน ๑ แห่ง)
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑๗ แห่ง
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตำบลบ้านกอก จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑.๔ แสดงข้อมูลศูนย์บริการด้านการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ที่	ชื่อศูนย์บริการ ด้านการศึกษา	ที่ตั้ง	จำนวนนักเรียน				หมายเหตุ
			อนุบาล (อ.๑- อ.๓)	ประถมศึกษา (ป.๑ - ป.๖)	มัธยมศึกษา (ม.๑ - ม.๓)	รวม	
๑	โรงเรียนบ้านมะเกลือโนนทอง	ม.๓	๓๓	๑๒๔	๔๙	๒๐๖	มัธยมศึกษา โอกาส
๒	โรงเรียนบ้านหลุมบัว	ม.๕	๑๓	๓๕	-	๔๘	
๓	โรงเรียนบ้านสระสี่เหลี่ยม	ม.๑๔	๒๔	๗๑	-	๙๕	
๔	โรงเรียนบ้านทุ่งสว่างวัฒนา	ม.๙	๒๗	๔๖	-	๗๓	
รวม			๙๗	๒๗๖	๔๙	๔๒๒	

ที่	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กความรับผิดชอบ ของ อบต.บ้านกอก	ที่ตั้ง	จำนวนนักเรียน อนุบาล (เด็กเล็ก ๒ - ๔ ปี)	หมายเหตุ
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนทอง	หมู่ที่ ๓	๕๖	
๒	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสระสี่เหลี่ยม	หมู่ที่ ๗	๔๑	
๓	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งสว่างวัฒนา	หมู่ที่ ๙	๑๓	
รวม			๑๑๐	

๔.๒ สาธารณสุข

การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
 - ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง
 - ๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสระสี่เหลี่ยม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

๔.๓ ยาเสพติด

การรักษาความมั่นคงและความสงบ

สถานการณ์ด้านความมั่นคงและภัยคุกคามในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก ดังนี้

ด้านยาเสพติด ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก จากการปรากฏข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ และหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับสูง ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก ในบางหมู่บ้านยังเป็นหมู่บ้านกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนักเรียน นักศึกษา เยาวชน ประชาชน และสถานประกอบการในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก ซึ่งต้องมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลบ้านกอก

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑. การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมขนส่งทางบกของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีถนนสำหรับคมนาคมหลายสาย คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑ เชื่อมเส้นทางจากจังหวัด เข้าสู่พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๙ ตัดผ่าน ตอนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลเชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอบำเหน็จณรงค์และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๐ ตัดผ่านตอนเหนือขององค์การบริหารส่วนตำบล เชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอหนองบัวระเหว

ถนน รพช. สายบ้านกอก – สระสีเหลี่ยม ซึ่งนอกจากนั้นเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เสริมไม้ไผ่และถนนลูกรัง สำหรับให้สัญจรภายในหมู่บ้านและติดต่อภายในตำบล นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางคมนาคมทางรถไฟ คือ มีสถานีรถไฟจัตุรัส สาย กรุงเทพฯ – หนองคาย ตัดผ่านพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

เขตตำบลบ้านกอก มีอาณาเขตติดต่อกับสถานีรถไฟจัตุรัส มีระยะทางจากสถานีรถไฟถึงเขตติดต่อ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ และบ้านกอก หมู่ที่ ๑๒ (ถนนเลียบทางรถไฟ) ระยะทาง ๐.๕๐ กิโลเมตร และจุดตัดผ่านทางรถไฟแบบมีเครื่องกั้นอัตโนมัติ จำนวน ๒ เส้น (ติดต่อเขตตำบลหนองบัวใหญ่)

๕.๒ การไฟฟ้า

การไฟฟ้าในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน เฉพาะในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน ส่วนเขตรอบนอกเกือบทุกหมู่บ้านยังไม่มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหลังคาเรือน

๕.๓ การประปา

การประปาในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีระบบการประปาให้ประชาชนใช้ ๒ หมู่บ้าน เฉพาะในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน ม.๒, ม.๑๒ ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้

๕.๔ โทรศัพท์

การโทรคมนาคมในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกยังไม่มีสถานีโทรคมนาคม มีหมู่บ้านที่มีคู่สายโทรศัพท์บ้านและแบบไร้สายสามารถใช้บริการทั่วถึงทุกหลังคาเรือน

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกยังไม่มีที่ทำการไปรษณีย์ ต้องใช้บริการไปรษณีย์ การขนส่ง ซึ่งมีที่ทำการไปรษณีย์จัตุรัส ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลจัตุรัส ห่างจากสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ประมาณ ๓ กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีวัสดุ ครุภัณฑ์ ดังนี้

๑. รถยนต์บรรทุก (ดีเซล) จำนวน ๑ คัน
๒. รถยนต์โตโยต้า (กู้ชีพ) จำนวน ๑ คัน
๓. รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงเอนกประสงค์ จำนวน ๑ คัน
๔. รถจักรยานยนต์ จำนวน ๒ คัน
๕. รถอีแต่น จำนวน ๑ คัน
๖. เครื่องสูบน้ำ V ๑๒ แรง จำนวน ๑ เครื่อง
๗. ท่อสูบน้ำ จำนวน ๑ ท่อ
๘. เครื่องผสมคอนกรีต จำนวน ๑ เครื่อง

๙. กล้องระดับ จำนวน ๑ ตัว
๑๐. ล้อวัดระยะ จำนวน ๑ อัน
๑๑. เครื่องตัดหญ้าแบบข้อแข็ง จำนวน ๓ เครื่อง
๑๒. จอโปรเจกเตอร์ จำนวน ๒ ชุด
๑๓. เครื่องฉายโปรเจกเตอร์พร้อมจอ จำนวน ๑ ชุด
๑๔. กล้องถ่ายรูป จำนวน ๔ ตัว
๑๕. ระบบเสียงไร้สาย จำนวน ๑ ชุด
๑๖. เครื่องวิทยุรับ - ส่ง จำนวน ๑ ชุด
๑๗. เครื่องวิทยุรับ - ส่ง แบบติดตามตัว จำนวน ๒ เครื่อง
๑๘. เครื่องพ่นหมอกควันยูงลาย จำนวน ๔ เครื่อง
๑๙. นักร้านแบบเหล็ก จำนวน ๑ ชุด
๒๐. ป้ายไฟสามเหลี่ยม จำนวน ๑ ชุด
๒๑. เรือไฟเบอร์กลาส จำนวน ๑ ลำ
๒๒. เครื่องติดเรือ ๑๔ แรงม้า จำนวน ๑ เครื่อง
๒๓. ไม้พาย ๒ อัน เสื้อชูชีพ ๓ ตัว (อุปกรณ์ประจำเรือ)

ตารางที่ ๑.๘ ประชากรจำแนกตามประเภทอาชีพ ตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล (จปฐ.) ปี ๒๕๖๒

ประเภทอาชีพ	เพศ				รวม (คน)	%
	ชาย (คน)	%	หญิง (คน)	%		
กำลังศึกษา	๕๒๕	๙.๒๒	๕๓๕	๙.๔๐	๑,๐๖๐	๑๘.๖๒
ไม่มีอาชีพ	๑๙๑	๓.๓๖	๒๕๕	๔.๔๘	๔๔๖	๗.๘๔
เกษตรกรรวม - ทำนา	๕๗๓	๑๐.๐๗	๖๐๙	๑๐.๗๐	๑,๑๘๒	๒๐.๗๗
เกษตรกรรวม - ทำไร่	๕๒๒	๙.๑๗	๕๗๙	๙.๖๕	๑,๐๗๑	๑๘.๘๒
เกษตรกรรวม - ทำสวน	-	-	-	-	-	-
เกษตรกรรวม - ประมง	๕	๐.๐๙	๓	๐.๐๕	๘	๐.๑๔
เกษตรกรรวม - ปศุสัตว์	๘	๐.๑๔	๒	๐.๐๔	๑๐	๐.๑๘
พนักงาน-รับราชการ	๕๖	๐.๙๘	๗๐	๑.๒๓	๑๒๖	๒.๒๑
พนักงาน-รัฐวิสาหกิจ	๑	๐.๐๒	๕	๐.๐๙	๖	๐.๑๑
พนักงานบริษัท	๒๗	๐.๔๗	๓๑	๐.๕๔	๕๘	๑.๐๒
รับจ้างทั่วไป	๗๔๔	๑๓.๐๗	๗๔๓	๑๓.๐๕	๑,๔๘๗	๒๖.๑๒
ค้าขาย	๕๓	๐.๙๓	๙๔	๑.๖๕	๑๔๗	๒.๕๘
ธุรกิจส่วนตัว	๒๔	๐.๔๒	๑๖	๐.๒๘	๔๐	๐.๗๐
อาชีพอื่น (นอกเหนือที่ กล่าวแล้ว)	๒๖	๐.๔๖	๒๕	๐.๔๔	๕๑	๐.๙๐
รวม	๒,๗๕๕	๔๘.๔๐	๒,๙๓๗	๕๑.๖๐	๕,๖๙๒	๑๐๐.๐๐

๖.๑ การเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ทำการเกษตร ดังนี้

ทำนา ในเขตชลประทาน	จำนวน ๔๔ ครัวเรือน	พื้นที่ทำการเกษตร	๒๗๗ ไร่
ทำนา นอกเขตชลประทาน	จำนวน ๙๒๘ ครัวเรือน	พื้นที่ทำการเกษตร	๑๑,๕๓๐ ไร่
ปลูกอ้อย	จำนวน ๒๒๙ ครัวเรือน	พื้นที่ทำการเกษตร	๓,๐๐๐ ไร่
ปลูกมันสำปะหลัง	จำนวน ๙๗๑ ครัวเรือน	พื้นที่ทำการเกษตร	๑๙,๙๒๕ ไร่
ปลูกข้าวโพด	จำนวน ๔๘๕ ครัวเรือน	พื้นที่ทำการเกษตร	๖,๔๐๙ ไร่
รวมทั้งสิ้น ๒,๖๕๗ ครัวเรือน รวมพื้นที่ทำการเกษตร ๔๑,๑๔๑ ไร่			

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

ชื่อหมู่บ้าน	ชาย (คน)	หญิง(คน)	ครัวเรือน (ครัวเรือน)	พื้นที่ (ไร่)
บ้านกอก ม.๑	๑๐	๑๑	๖	๑,๓๘๗
บ้านกอก ม.๒	๖๒	๕๒	๖๔	๒,๑๓๒
บ้านโนนทอง ม.๓	๒๘๕	๓๓๑	๒๓๔	๓,๐๐๐
บ้านสำโรงทุ่ง ม.๔	๑๓๑	๑๓๖	๘๕	๒,๕๘๑
บ้านหลุมบัว ม.๕	๓๕๖	๓๒๗	๒๕๕	๔,๗๗๓
บ้านมะเกลือ ม.๖	๓๓๙	๓๖๒	๒๔๓	๔,๖๔๐
บ้านสระสี่เหลี่ยม ม.๗	๒๕๑	๒๘๘	๑๗๒	๔,๖๖๕
บ้านโนนสะอาด ม.๘	๑๕๓	๑๓๙	๙๓	๓,๗๕๒
บ้านทุ่งสว่างพัฒนา ม.๙	๑๗๒	๑๗๗	๑๑๖	๔,๕๗๕
บ้านคงคาล้อม ม.๑๐	๑๑๙	๑๓๐	๑๐๗	๓,๔๔๘
บ้านโนนทอง ม.๑๑	๓๗๙	๔๐๐	๒๖๗	๓,๖๕๕
บ้านกอก ม.๑๒	๖๐	๕๑	๔๕	๒,๙๕๙
บ้านมะเกลือ ม.๑๓	๓๗๑	๔๐๐	๒๕๗	๓,๖๗๕
บ้านสระสี่เหลี่ยม ม.๑๔	๒๒๒	๒๒๔	๑๒๔	๔,๗๖๕
บ้านหนองไผ่ ม.๑๕	๑๓๗	๑๑๖	๘๒	๓,๖๐๓
บ้านคงคาสุข ม.๑๖	๑๐๔	๙๖	๖๖	๓,๔๔๕
บ้านโนนทอง ม.๑๗	๒๑๕	๒๔๕	๑๔๗	๑,๗๕๕
รวม	๓,๓๖๖	๓,๔๘๕	๒,๓๖๓	๕๘,๘๑๐

๖.๒ การประมง

พื้นที่ตำบลบ้านกอก มีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่หลายแห่ง ดังนี้ บึงละหาน ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองหลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองป้อม ห้วยคลองตาวัน ลำห้วยวังไฮ และจากฐานข้อมูลการประกอบอาชีพประมง ของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านกอก คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔ ซึ่งอาชีพการประมงถือเป็นอาชีพสำคัญอีกอาชีพหนึ่ง ดังนั้นนอกจากการทำประมงจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีการทำการประมงภายในครัวเรือน เป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตรกรรม

๖.๓ การปศุสัตว์

จากฐานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล (จปฐ.) ของตำบลบ้านกอก นอกจากอาชีพเกษตรกรรมในการทำนา ทำไร่ จะเป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ อีกอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะสภาพพื้นที่ที่เอื้ออำนวยในการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงโค เลี้ยงกระบือ เลี้ยงไก่ ฯลฯ ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรด้านปศุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๘

๖.๔ การท่องเที่ยว

ตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ในการพัฒนาบึงละหาน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยทุกหน่วยงานต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บท ทำเป็นประเด็นๆ ขึ้นมา เช่น เรื่องคนจะต้องเตรียมอะไร เรื่องของแหล่งท่องเที่ยว ตรงนี้จะมีทำให้เป็นอะไร ฝึนอยากเป็นอะไร เช่น ฝึนให้ เป็นสวรรค์คนมาแล้วประทับใจมาแล้วอยากมาอีก นี่คือโจทย์ที่ต้องตั้งไว้ ขณะเดียวกันพี่น้องประชาชนที่อยู่โดยรอบตรงนี้จะต้องได้ประโยชน์จากการทำอาชีพประมง การขายของที่ระลึก สินค้าและบริการ ให้นักท่องเที่ยว เช่น เรือประมงที่มีอยู่แล้วก็นำมาเป็นเรือนำเที่ยว เรื่องความปลอดภัย วางระบบไว้อย่างไร เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ทางน้ำ และจะต้องมีการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและพี่น้องประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้มีแผนพัฒนาบึงละหาน ของตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ตามวิสัยทัศน์ “ทะเลน้ำจืดบึงละหาน แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน” การจัดทำแผนพัฒนาบึงละหานขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาบึงละหาน ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งพื้นที่บึงละหานส่วนหนึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของตำบลบ้านกอก โดยในการจัดทำแผนพัฒนาบึงละหาน ได้มีการศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้จากการจัดทำประชาคมระดับตำบลบ้านกอก จากนั้นได้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ตามหลัก SWOT Analysis เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาบึงละหาน ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ประโยชน์ด้านต่างๆ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งมีการกำหนดโครงการ กิจกรรม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลาการดำเนินการ งบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาบึงละหาน ไปสู่การพัฒนาที่เป็นรูปธรรม การบำรุงรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีระบบนิเวศวิทยาที่มีความเหมาะสม และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แผนพัฒนาบึงละหาน จึงมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชน และพัฒนาบึงละหานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อพัฒนาบึงละหานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยว สังคม เศรษฐกิจ สินค้า (OTOP) การประมง และการเกษตร ในการพัฒนาบึงละหานอย่างยั่งยืนต่อไป

๖.๕ อุตสาหกรรม

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก มีการทำธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เช่น บั๊มน้ำมัน ฟาร์มเลี้ยงสุกร บั๊มน้ำมัน (บั๊มหลอด) ฟาร์มไก่เนื้อ ตู้อายน้ำมัน ฟาร์มโม่สีข้าว ลานมันสำปะหลังโรงสับไม้ โรงผสมยางมะตอย ห้องเย็น โรงพริกปั่นแปรรูปผลผลิตเกษตร (ขนมนางเล็ด)

๖.๖ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ตาราง ที่ ๑.๙ ทะเบียนข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ระยะสัญญาที่ยืม ๕ ปี

(พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อ.จตุรัส จ.ชัยภูมิ

ที่	หมู่ ที่	ชื่อกลุ่ม	จำนวน สมาชิก	ชื่อโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการ	จำนวนเงิน ที่ขอ
๑	๒	กลุ่มอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ ม.๒	๒๐	ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ	๑๐๐,๐๐๐
๒	๓	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนทอง ม.๓	๔๙	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์ (โค)	๑๐๐,๐๐๐
๓	๔	กลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาปลูกข้าว ม.๔	๒๔	ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม ทำนาปลูกข้าว	๑๐๐,๐๐๐
๔	๕	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิต ม.๕	๘๒	ส่งเสริมอาชีพเกษตรเพิ่มผลผลิต	๑๐๐,๐๐๐
๕	๕	กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้านหลุบจั่ว ม.๕	๒๐	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	๑๐,๖๓๒
๖	๖	กลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านมะเกลือ ม.๖	๒๔	ส่งเสริมการเกษตรปลูกมันสำปะหลัง	๕๐,๐๐๐
๗	๖	กลุ่มปลูกข้าวบ้านมะเกลือ ม.๖	๗๓	ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัย การผลิตผู้ปลูกข้าว	๕๐,๐๐๐
๘	๖	กลุ่มอาชีพศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้ ม.๖	๒๒	ส่งเสริมอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์	๑๐,๖๓๒
๙	๗	กลุ่มส่งเสริมการปลูกพริก บ้านสระสี่เหลี่ยม ม.๗	๒๔	ส่งเสริมอาชีพปลูกพริก	๑๐๐,๐๐๐
๑๐	๗	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย ม.๗	๙	ส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกอ้อยรายย่อย	๑๐,๖๓๒
๑๑	๘	กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านโนนสะอาด ม.๘	๑๑	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ	๑๐๐,๐๐๐
๑๒	๙	กลุ่มปลูกมันสำปะหลัง บ้านทุ่งสว่าง พัฒนา ม.๙	๓๗	ส่งเสริมอาชีพทำไร่ ปลูกมันสำปะหลัง	๑๐๐,๐๐๐
๑๓	๙	กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร ชาวไร่อ้อย ม.๙	๙	ส่งเสริมอาชีพทำไร่อ้อย	๑๐,๖๓๒
๑๔	๑๐	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการปลูกข้าว ม.๑๐	๓๒	ส่งเสริมอาชีพปลูกข้าว	๑๐๐,๐๐๐
๑๕	๑๑	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ม.๑๑	๘๕	แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑๐๐,๐๐๐
๑๖	๑๑	กลุ่มเกษตรกรปลูกพริกบ้านโนนทอง ม. ๑๑	๑๒	ส่งเสริมอาชีพปลูกพริก	๑๐,๖๓๒
๑๗	๑๒	กลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพริก ม.๑๒	๒๐	ส่งเสริมอาชีพปลูกพริก	๑๐๐,๐๐๐
๑๘	๑๓	กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์บ้านมะเกลือ ม.๑๓	๑๔	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์	๑๐๐,๐๐๐
๑๙	๑๓	กลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกผักบ้านมะเกลือม. ๑๓	๑๐	ส่งเสริมอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน	๑๐,๖๓๒
๒๐	๑๔	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย ม.๑๔	๕๔	ส่งเสริมอาชีพปลูกอ้อยส่งโรงงาน	๑๐๐,๐๐๐
๒๑	๑๔	กลุ่มเกษตรกรปลูกพริก บ้านสระสี่เหลี่ยม ม.๑๔	๒๐	เกษตรปลอดสารเคมี	๔๒,๕๒๘
๒๒	๑๕	กลุ่มเลี้ยงหมู ม.๑๕	๓๑	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงหมู	๑๐๐,๐๐๐
๒๓	๑๕	กลุ่มจักสานเชือกกรม ม.๑๕	๑๔	ส่งเสริมอาชีพจักสานเชือกกรม	๑๐,๖๓๒
๒๔	๑๖	กลุ่มเลี้ยงวัวบ้านดงผาสุข ม.๑๖	๒๕	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงวัว	๑๐๐,๐๐๐

๒๕	๑๖	กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรโรมัน สำปะหลัง ม.๑๖	๑๔	ส่งเสริมอาชีพเกษตรกร ทำไร่มันสำปะหลัง	๑๐,๖๓๒
๒๖	๑๗	กลุ่มเกษตรกรบ้านโนนทอง ม.๑๗	๓๒	เศรษฐกิจชุมชน (ปลูกข้าว)	๑๐๐,๐๐๐
รวม					๑,๗๒๗,๕๘๔

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด จำนวน ๗ แห่ง ดังนี้

๑. วัดเจริญศรีสุข หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐
๒. วัดป่าแจ้ง หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (ธรรมยุต) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓
๓. วัดบ้านหลุบบัว หมู่ที่ ๕ บ้านหลุบบัว (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔
๔. วัดโนนสะอาด หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสะอาด (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๕. วัดสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๖. วัดมะเกลือ หมู่ที่ ๖ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕
๗. วัดโนนหัวช้างรัตนาราม หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเพณีวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

- สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. สำนักสงฆ์ธรรมชาติ หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง
 ๒. สำนักสงฆ์หนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองไผ่
 ๓. สำนักสงฆ์ดงผาสุข หมู่ที่ ๑๖ บ้านดงผาสุข
- มัสยิดจำนวน ๑ แห่ง คือ มัสยิดดารุสซาริฟ หมู่ที่ ๒ บ้านกอก

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีลอยกระทง หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่	๑๔
- ประเพณีสงกรานต์ หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่	๑๓

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภาษาท้องถิ่นส่วนมากประชาชนในพื้นที่จะใช้ ภาษาอีสาน เป็นหลัก

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ระลึกขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้ พริกป่น น้ำพริกนรก ดอกไม้ประดิษฐ์(ทานตะวัน) น้ำยาเอนกประสงค์ ผักปลอดสารพิษ ขนมหอยโข่ง ตะกร้า ไซ กระบุงแซมพู่ สบู่เหลว เสื้ออก ดอกไม้จันทร์ ผ้าขาวม้า ขนมนางเล็ด และหมอนถัก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายประเภท ได้แก่

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา
ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองบ่อ ห้วยคลองตาวัง ลำห้วยวังไฮ และบึงละหาน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง คือ อ่างเก็บน้ำชลประทาน(ห้วยทองกลาง) บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๘
- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก คือ อ่างเก็บน้ำห้วยหินบ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗
- ระบบน้ำสะอาด(บ่อบาดาล) บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๑๔
- บ่อบาดาลแบบโยก จำนวน ๓ แห่ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙ จำนวน ๑ แห่ง บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑ แห่ง และบ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ จำนวน ๑ แห่ง
- บ่อประปาบาดาล จำนวน ๒ แห่ง บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๘ , บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙
- ฝายน้ำล้นตามแบบ มช.๒๗ จำนวน ๒ แห่ง ที่บ้านกอก หมู่ที่ ๒ และบ้านกอก หมู่ที่ ๑๒
- สระหนองมดแล้ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙
- สระหนองไผ่ บ้านหลุมจั่ว หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ บ้านหลุมจั่ว หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๙ บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๑๔ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๖ บ้านดงผาสุข

บ่อน้ำตื้นสาธารณะจำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง และหมู่ที่ ๙ บ้านทุ่งสว่างพัฒนา

ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ บ้านหลุมจั่ว หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๙ บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๑๔ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๖ บ้านดงผาสุข

ระบบประปา(การประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ บ้านกอก หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง หมู่ที่ ๖ บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๐ บ้านคงคาล้อม หมู่ที่ ๑๑ บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๑๒ บ้านกอก หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ และ หมู่ที่ ๑๗ บ้านโนนทอง

แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๒ บ้านกอก หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง หมู่ที่ ๕ บ้านหลุมจั่ว หมู่ที่ ๖ บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๙ บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๑๔ บ้านสระสี่เหลี่ยม

๘.๒ ป่าไม้

ป่าไม้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ ๒๐๐ ไร่ บริเวณถ้ำสลักได และถ้ำทางหงส์

๘.๓ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรแหล่งน้ำ ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนี้

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยวังไฮและบึงละหาน

สิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย ตำบลบ้านกอกมีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จ้างเหมาเอกชน บริษัท ทวีรัตน์พลาสติก อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ในการรับขยะไปรีไซเคิล และดำเนินการในการจัดเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒ - หมู่ที่ ๑๗ ปริมาณขยะในการจัดเก็บเฉลี่ย ๑.๗๖ ตันต่อวัน มีรถเก็บขยะ ๑ คัน คนงานเก็บขยะ ๔ คน คนขับรถขยะ ๑ คน

๑. บุคลากรในสำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก รวมจำนวน ๔๑ คน

ผู้บริหาร ๑. นายสมพงษ์ ผิวรักษา นายก อบต.บ้านกอก

๒. นายสมใจ สังข์ทอง รอง นายก อบต.บ้านกอก

๓. นายชอง ลีตี รองนายก อบต.บ้านกอก

๔. นายรังสี สีดาวงษ์ เลขานายก อบต.บ้านกอก

(๑) ตำแหน่งในสำนักงานปลัด จำนวน ๑๔ คน

๑) นายสุทธิศักดิ์ สังข์ทอง ปลัด อบต. (ป.ตรี)

๒.) นางสาวณัฏฐมลกันต์ ไชยวิมลศิริ รองปลัดฯ (ป.เอก)

๓) นางสาวชนพิศ เลิศประเสริฐ หัวหน้าสำนักปลัด (ป.โท)

๔) จ.ส.อ.ประสิทธิ์ศักดิ์ มาตกุล นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ(ป.ตรี)

๕) นางสาวธิตยา ชาลีรินทร์ นิติกร ชำนาญการ (ป.ตรี)

๖) นางสาวสมิตา ประจักษ์ นักทรัพยากรบุคคล ปฏิบัติการ (ป.ตรี)

๗) นางรัตนา นาส่งเนิน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ (ป.ตรี)

๘) นางสาวกมลรัตน์ สุขสิงห์ นักวิชาการตรวจสอบภายใน ปฏิบัติการ (ป.โท)

๙) นางสาววิชุดา ผิวรักษา เจ้าพนักงานธุรการ ปฏิบัติงาน (ป.ตรี)

๑๐) นายธนกร ชัยพงษ์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๑๑) นายปัทมกร พลายพยัคฆ์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกัน (ปวส.) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๑๒) นายอาคม สังข์ทอง พนักงานขับรถบรรทุกน้ำ (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๑๓) นายอมร ลายภูคำ พนักงานขับรถยนต์ (ปวส.) (พนักงานจ้างทั่วไป)

๑๔) นายสหสวรรค์ ฉากมงคล คนงานประจำรถบรรทุกน้ำ (ม.๖) (พนักงานจ้างทั่วไป)

(๒) ตำแหน่งในกองคลัง จำนวน ๖ คน

๑) นางนิศากร แนวประเสริฐ ผู้อำนวยการกองคลัง (ป.โท)

๒) นางสาวชนิษฐา ศรียง นักวิชาการเงินและบัญชี ชำนาญการ (ป.ตรี)

๓) นางสาวแสงดาว ประสพหมื่น นักวิชาการพัสดุ ปฏิบัติการ (ป.ตรี)

๔) นางสาวผกาพรรณ เหลือผล เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ปฏิบัติงาน (ป.ตรี)

๕) นางสาวนงนุช จันณรงค์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี (ปวส.)

(พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๖) นางสาววิภา ยะประพันธ์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ (ปวส.) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

(๓) ตำแหน่งในกองช่าง จำนวน ๕ คน

๑) นายনারายณ์ แซตสันเทียะ ผู้อำนวยการกองช่าง (ป.ตรี)

๒. นายदनัย ถิ่นหนองแขวง นายช่างโยธา ชำนาญงาน (ป.ตรี)

๒) นางสาวจรรุณี มีไทย ผู้ช่วยช่างโยธา (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๓) นาย ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๔) ว่าที่ร้อยตรี ฉัตรชัย ศรีสังข์ ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

(๔) ตำแหน่งในกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน ๑๑ คน

๑) นางสาวดอกจันทร์ เอื้อศรี ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ป.ตรี)

๒) นางสาวสิริพร น้อยวิเศษ ครู (คศ.๒) (หัวหน้า ศพด.โนนทอง) (ป.โท)

๓) นางกนกกาญจน์ ทองขัติ ครู (คศ.๒) (หัวหน้า ศพด.สระสีเหลี่ยม) (ป.โท)

๔) นางละมัย ทองจำรูญ ครู (คศ.๑) (หัวหน้า ศพด.ทุ่งสว่างวัฒนา) (ป.ตรี)

๕) นางสาวศิริดา ลือชัย ครู (คศ.๑) (ศพด.สระสีเหลี่ยม) (ป.ตรี)

- ๖) นางสาวสายทอง พรหมเสนา ผู้ดูแลเด็ก (ป.ตรี)(พนักงานจ้างตามภารกิจ)
 ๗) นางสาวปาริฉัตร อินทรผล ผู้ดูแลเด็ก (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)
 ๘) นางนันทมนัส สวัสดิ์วงศ์ ผู้ดูแลเด็ก (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)
 ๙) นางสาวเจนจิรา มาภักดี ผู้ดูแลเด็ก (ป.ตรี) (พนักงานจ้างทั่วไป)
 ๑๐) นางสาวรุ่งเดือน ขาติบัวใหญ่ ผู้ดูแลเด็ก (ป.ตรี) (พนักงานจ้างทั่วไป)
 ๑๑) นางประดับพร จิวหลง ผู้ดูแลเด็ก (ป.ตรี)(พนักงานจ้างทั่วไป)

(๕) ตำแหน่งในกองสวัสดิการสังคม จำนวน ๔ คน

- ๑) นายยุทธนา พิพิธกุล ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม (ป.ตรี)
 ๒) นายกฤต เสาโกมุท นักพัฒนาชุมชน ปฏิบัติการ (ป.ตรี)
 ๓) นายอนุกุล มณีรุ่ง ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)
 ๔) นายณรงค์ บรรเทากุล ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

(๖) ตำแหน่งในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ คน

- ๑) นางสาวอินทอร อินพัน นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ (ป.ตรี)
 ๒) นางพัชรี ชัยพงษ์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ (ป.ตรี.) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

(๗) ตำแหน่งในกองส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๑ คน

- ๑) นางสาวอภิญญา นาสูงเนิน ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ (ป.ตรี) (พนักงานจ้างตามภารกิจ)

๒. คณะผู้บริหารฯ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓๒ คน ประกอบด้วย

- (๑) คณะผู้บริหารฯ จำนวน - คน
 (๒) ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จำนวน ๓๒ คน
 ๑) นางแสงจันทร์ สีแดง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก (ม.๙)
 ๒) นางไกล่รุ่ง บุญเรือง รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก(๙๑)
 ๓) นางสมหวัง เห่งขุนทด เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก (ม.๑๕)

รายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทร
๑	นายธวัช พาสิทธิ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๒	๐๘๖-๐๔๖๗๐๘๕
๒	นางบังอร สิงห์ลา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๓	๐๘๖-๒๕๕๕๕๖๘
๓	นายโกศลป์ อินทรผล	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๔	๐๖๓-๐๒๗๔๘๑๔
๔	นางสาวธัญญรัตน์ ภิรมย์ชม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๕	๐๖๔-๐๘๓๕๑๑๔
๕	นายสังวร สิงห์ลา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๖	๐๘๑-๖๐๐๖๙๔๒
๖	นายสมนึก ศรีกุดเวียน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๗	๐๘๐-๘๖๔๕๓๐๑
๗	นายธีระ เจริญไช	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๘	๐๖๒-๑๐๗๓๕๒๙
๘	นางแสงจันทร์ สีแดง	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๙	๐๙๘-๔๑๙๒๖๘๒
๙	นางหอมจันทร์ ชาตรี	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๐	๐๙๓-๕๓๗๒๙๓๐

๑๐	นางสาวไกล่รุ่ง บุญเรือง	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๑	๐๖๒-๓๓๕๑๒๔๔
๑๑	นางนิจ เย็นวัฒนา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๒	๐๘๖-๐๓๕๒๗๑๒
๑๒	นางบุญเกิด จันทน์น้ำใส	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๓	๐๖๒-๕๕๑๒๓๔๑
๑๓	นายจำลอง บรรเทากุล	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๔	๐๘๑-๗๕๖๒๑๖๑
๑๔	นางสมหวัง เห่งขุนทด	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๕	๐๘๖-๒๖๒๔๓๒๘
๑๕	นางอภิญญา ขำชัยภูมิ	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๖	๐๖๕-๒๖๒๔๖๑๗
๑๖	นางนภาพร น้อยวิเศษ	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ ๑๗	๐๘๗๙๖๕๕๔๔๒

- กำหนดตำบลบ้านกอก และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗ หมู่บ้าน

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หมู่ที่	ตำแหน่ง	เบอร์โทร
๑	นายวุฒิสาร เกษมสุข	ม.๑	ผู้ใหญ่บ้านกอก	๐๙๓-๕๑๔๗๗๘๙
๒	นายรุ่งโรจน์ กลอนค้ำพลู	ม.๒	ผู้ใหญ่บ้านกอก	๐๘๗-๘๗๗๓๘๓๗
๓	นายนคร สิงห์ลา	ม.๓	ผู้ใหญ่บ้านโนนทอง	๐๙๓-๓๔๒๖๕๕๘
๔	นายอุบล สิงห์ลา	ม.๔	ผู้ใหญ่บ้านสำโรงทุ่ง	๐๘๐-๑๖๘๙๕๓๑
๕	นายพิษณุ ชาติเผือก	ม.๕	ผู้ใหญ่บ้านหลุบบัว	๐๘๑-๘๗๘๘๘๓๖
๖	นายวันชัย กุญขุนทด	ม.๖	ผู้ใหญ่บ้านมะเกลือ	๐๖๒-๓๒๓๖๐๗๑
๗	นายสุพรรณ ชัยนอก	ม.๗	ผู้ใหญ่บ้านสระสีเหลี่ยม	๐๘๙-๕๘๔๔๗๙๙
๘	นายสมปอง นาคี	ม.๘	ผู้ใหญ่บ้านโนนสะอาด	๐๙๘-๔๔๒๔๒๕๔
๙	นายสมบัติ สีแดง	ม.๙	ผู้ใหญ่บ้านทุ่งสว่างวัฒนา	๐๙๘-๔๑๔๒๖๘๒
๑๐	นายอภิสิทธิ์ มีไธ	ม.๑๐	ผู้ใหญ่บ้านคางคาล้อม	๐๖๑-๕๕๘๙๔๓๙
๑๑	นายตรึงจิตร์ น้อยวิเศษ	ม.๑๑	ผู้ใหญ่บ้านโนนทอง	๐๙๒-๕๕๓๒๗๘๔
๑๒	นายชาญชัย เอี่ยมสำอากค์	ม.๑๒	กำนันตำบลบ้านกอก	๐๘๑-๙๗๖๕๖๘๖
๑๓	นายกันตภณ ลายภูคำ	ม.๑๓	ผู้ใหญ่บ้านมะเกลือ	๐๘๔-๔๗๓๘๒๖๙
๑๔	นายสมพร ผิวรักษา	ม.๑๔	ผู้ใหญ่บ้านสระสีเหลี่ยม	๐๘๔-๙๖๐๔๖๙๙
๑๕	นายมะลิ โพธิ์ทอง	ม.๑๕	ผู้ใหญ่บ้านหนองไผ่	๐๘๐-๑๗๕๑๙๙๓
๑๖	นายเด่นรัก จำแก้ว	ม.๑๖	ผู้ใหญ่บ้านดงผาสุข	๐๙๒-๘๘๖๙๓๑๒
๑๗	นายสานิตย์ แดงสุวรรณ	ม.๑๗	ผู้ใหญ่บ้านโนนทอง	๐๙๐-๒๓๔๗๘๔๘

๑.๒ ประวัติการเกิดภัย

๑.๒.๑ สถานการณ์สาธารณภัย

สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ส่วนใหญ่เกิดภัยจาก อุทกภัย โดยมีปัจจัยเสี่ยงมาจาก น้ำจากลำคันฉู บ้านขาม กุดน้ำใส และน้ำชีหนุน ในพื้นที่หมู่ที่ ๔,๖,๑๐,๑๑,๑๓ และน้ำป่าจากบ้านสำโรงโคกท่วมทางรถไฟ ๓๒, ๑๒ บ้านกอก ที่เกิดภัยขึ้น บ่อยครั้ง และจากสถานการณ์สาธารณภัย ดังกล่าว มักจะมีผู้ประสบภัยที่ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและ ทรัพย์สิน ตั้งแต่การบาดเจ็บเล็กน้อยไปจนถึง ขึ้นรุนแรงเสียชีวิต

๑.๒.๒ สถิติภัย

สถานการณ์สาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ที่สำคัญที่เกิดขึ้นและ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากสถิติการเกิดภัย ดังนี้

(๑) อุทกภัย

สถิติการเกิดอุทกภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ที่ประสบ ภัย (ครัวเรือน)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
๒๕๕๓	น้ำเหนือไหลท่วม ประกอบกับน้ำชีหนุนสูง	หมู่ที่ ๓,๔,๖,๑๐,๑๑,๑๓,๑๗	๑๐๕	-	-	๖๒,๐๐๐
๒๕๕๔	น้ำเหนือไหลท่วม ประกอบกับน้ำชีหนุนสูง	หมู่ที่ ๓,๖,๑๐,๑๑,๑๓,๑๗	๔๘	๑	-	๖๐,๐๐๐
๒๕๕๕	น้ำชีหนุนขึ้นสูง	หมู่ที่ ,๔,๖,๑๐,๑๑,๑๓,๑๗	๑๙	-	-	๒๒,๐๐๐
๒๕๕๖	น้ำเหนือไหลท่วม ประกอบกับน้ำชีหนุนสูง	หมู่ที่ ,๔,๖,๑๐,๑๑,๑๓,๑๗	๗๒	-	-	๕๒๐๐๐
๒๕๕๗	ไม่มีเหตุการณ์น้ำท่วม			-	-	-
๒๕๕๘	ไม่มีเหตุการณ์น้ำท่วม			-	-	-
๒๕๕๙	น้ำป่าจากลำโรงโคก (ถูงยังชีพพระราชทาน)	ม.๒,๑๒,๑๑ และทางรถไฟ	๖๗	-	-	๖๕๐๐๐
๒๕๖๐	น้ำลำคันฉู	ม.๑๐ , ม.๑๑	-	-	-	๓๐๐๐๐
๒๕๖๑	ลำคันฉู	ม.๑๑	๒๑	-	-	๒๕๐๐๐
๒๕๖๒	ลำคันฉู	ม.๑๐ ม.๑๑	๑๔	-	-	๒๖๐๐๐
๒๕๖๓	ลำคันฉู	ม.๑๐ ,ม.๑๑	๒๐	-	-	๒๖๐๐๐
๒๕๖๔	น้ำป่า/น้ำล้นเขื่อน	ม.๑๐,๑,๒,๓,๑๑,๖,๑๓	๔๐๘			๑,๗๖๓,๕๐๐

**การวิเคราะห์ความเสี่ยงอุทกภัย โดยใช้ฐานข้อมูลการเกิดภัย
ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔**

เพื่อเป็นการวิเคราะห์ตามสถานการณ์ที่เคยเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ และนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้านภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้จัดทำการวิเคราะห์ภัยที่เคยเกิดขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกในปีที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันอันตรายในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

เป้าหมายของการวิเคราะห์ภัย

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และสาธารณภัยอื่นๆ

๒. เพื่อเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไม่ให้เกิดภัยขึ้น โดยนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมาเป็นฐานข้อมูลหรือเป็นบทเรียน

๓. เพื่อวางแผนเตรียมรับมือกับภัยที่อาจเกิดขึ้น

๔. เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือของราชการให้เหลือน้อยที่สุด

๕. เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องได้มีโอกาสประสานการดำเนินการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน สร้างความคุ้นเคยและเพื่อความร่วมมือกันปฏิบัติงาน

(๑) พื้นที่เสี่ยงภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

หมู่ที่	หมู่บ้าน/ชุมชน	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง/คาดว่าจะเกิดขึ้น
๑	กอก	เป็น ชุมชนหนาแน่น	อัคคีภัย, वादภัย
๒	กอก	เป็นชุมชนหนาแน่น	อัคคีภัย, वादภัย
๓	โนนทอง	เป็นที่ราบชุมชนหนาแน่น	อัคคีภัย, वादภัย, อุทกภัย
๔	ลำโรงทุ่ง	เป็นที่ราบลุ่มห้วยลำคันทันอุบลผ่าน	อุทกภัย, वादภัย
๕	หลุบจั่ว	เป็นที่ราบ	वादภัย
๖	มะเกลือ	เป็นที่ราบ	อัคคีภัย, वादภัย, อุทกภัย
๗	สระสี่เหลี่ยม	เป็นที่ราบ	อัคคีภัย, वादภัย
๘	โนนสะอาด	เป็นที่ราบ	वादภัย
๙	ทุ่งสว่าง	เป็นที่ราบ	वादภัย
๑๐	คงคาล้อม	เป็นที่ราบลุ่มห้วยลำคันทันอุบลผ่าน	वादภัย, อุทกภัย
๑๑	โนนทอง	เป็นที่ราบชุมชนหนาแน่น	อัคคีภัย, वादภัย, อุทกภัย
๑๒	กอก	เป็นที่ราบชุมชนหนาแน่น	อัคคีภัย, वादภัย
๑๓	มะเกลือ	เป็นที่ราบ	อัคคีภัย, वादภัย, อุทกภัย
๑๔	สระสี่เหลี่ยม	เป็นที่ราบ	อัคคีภัย, वादภัย
๑๕	หนองไผ่	เป็นที่ราบสูง	वादภัย
๑๖	ดงผาสุก	เป็นที่ราบ	वादภัย
๑๗	โนนทอง	เป็นที่ราบชุมชนหนาแน่น	อัคคีภัย, वादภัย, อุทกภัย

ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย

บึงละหาน

บึงละหานเป็นบึงตื้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นที่ลุ่มรองรับน้ำจากลำคันฉู โดยมีห้วยต่างๆ เช่น ห้วยกอก ห้วยหลัวเป็นทางน้ำเข้าสู่บึงละหานและไหลลงสู่แม่น้ำชี ในฤดูแล้งบึงจะแห้งมีเพียงตอนใต้ของบึงที่มีน้ำขังตลอดปี ความลึกที่สุดของบึงประมาณ ๑.๕ เมตร กลางบึงมีเกาะ ขนาดประมาณ ๐.๓ ตารางกิโลเมตร (๑๘๗.๕ ไร่) มีป่าละเมาะ พื้นที่โดยรอบบึงละหานจะมีลักษณะราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ ลักษณะดินโดยรอบเป็นดินที่เกิดจากการตกตะกอนทับถมของตะกอนลำน้ำ คุณค่าและการใช้ประโยชน์ มีคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม เพราะชุมชนที่อาศัยอยู่โดยรอบมีอายุเก่าแก่ประมาณ ๑๐๐ ปี มีประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น ทำบุญบั้งไฟ แข่งเรือ พิธีปลุกศาลาท่า มีศาลเจ้าพ่อบ้านหนองใหญ่และศาลเจ้าพ่อบ้านหาญดำที่บ้านละหาน ชุมชนที่อาศัยอยู่โดยรอบใช้ที่ดินในการผลิต และใช้ในการเลี้ยงสัตว์ และใช้ประโยชน์จากบึงละหานโดยการตัดไม้ฟืน จับปลา ล่าสัตว์ ใช้น้ำ และพักผ่อนหย่อนใจ มีรายได้จากบึงละหานประมาณร้อยละ ๖๐ ของรายได้ มีความสำคัญต่อกันที่อาศัยพื้นที่ชุ่มน้ำในฤดูหนาวมีนกยางและนกชายเลนมาอาศัยอยู่เป็นประจำ

การจัดการและการคุกคาม เป็นที่ตั้งของสถานีประมงน้ำจืด จังหวัดชัยภูมิ ที่ดินรอบบึงละหานมีการถือครองและการครอบครองเป็นโฉนดที่ดินประมาณร้อยละ ๓๐ เป็น นส. ๓ ก ประมาณ ร้อยละ ๔๐ และเป็นที่ ราชพัสดุ ร้อยละ ๓๐ ในบึงมีการกำหนด เขตสงวนพันธุ์ปลาไว้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์น้ำ มีการสูบน้ำเพื่อทำน้ำประปา มีการพัฒนาบึงโดยการกำจัดผักตบชวา มีการทิ้งขยะและการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานในหนองน้ำ ทำให้น้ำบางส่วนเสียและมีกลิ่นเหม็น สัตว์น้ำไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ การใช้สารฆ่าแมลงในการปลูกนาข้าวทำให้เกิดมลภาวะแก่แหล่งน้ำหลายแห่ง นอกจากนี้บริเวณบึงละหานเคยเป็นที่ทำนาเกลือมาก่อน จึงทำให้น้ำใต้ดินในหมู่บ้านบางแห่งเป็นน้ำเค็ม ดินเค็ม มีโครงการทำถนนรอบบึงกั้นคูน้ำตั้งแต่บ้านน้อยถึงบ้านสน หนองผักหวาน และโครงการสร้างเกาะแก้วเป็นแหล่งท่องเที่ยวการทำกรประมงรบกวนแหล่งสร้างรังวางไข่ของนกทำให้ประชากรนกในบึงลดลงและยังคงมีการล่านกทำให้ประชากรนกลดจำนวนลงเรื่อยๆ

สภาพเดิม เป็นหนองน้ำหลายแห่งที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ในฤดูน้ำหลากน้ำจะไหลเข้ามาจากลำห้วยต่างๆเช่น ห้วยลำคันฉู ห้วยหลัว ห้วยยาง ห้วยตาแก้ว เป็นต้น ทำให้ปริมาณน้ำในหนองเออเข้าหากันรวมเป็นหนองขนาดใหญ่ เรียกว่า **บึงละหาน** ภายในบริเวณบึงมีเกาะที่เกิดจากน้ำท่วมไม่ถึงซึ่งชาวบ้านเรียกว่าโนน เช่น โนนจาน โนนจั่ว และน้ำในบึงจะไหลลงแม่น้ำชีในที่สุด เนื่องจากบึงละหานเป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติไม่มีระบบกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้งน้ำในบึงจึงลดลงมากจนมีสภาพตื้นเขินสามารถนำปศุสัตว์ลงหากินและทำเกษตรได้ในบางพื้นที่

สภาพปัจจุบัน บึงละหาน ได้รับการพัฒนาให้มีคันดินล้อมรอบบริเวณบึง มีประตูเปิดปิดน้ำทั้งหมด ๑๕ แห่ง มีสะพาน ๔ แห่ง ในเขตบ้านละหานและหนองบัวใหญ่ บึงละหาน กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคหล่อเลี้ยงชาวจังหวัดชัยภูมิ เพื่อการเกษตร การประมง และเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ บึงละหาน บึงละหานจึงกลายเป็นบึงขนาดใหญ่ มีน้ำตลอดทั้งปี ระดับน้ำลึกที่สุดประมาณ ๑.๕ - ๔ เมตร และยังคงมีเกาะกลางน้ำที่น้ำท่วมไม่ถึงอยู่เช่นเดิม เกาะที่ใหญ่ที่สุดประมาณ ๐.๓ ตารางกิโลเมตร (๑๘๗.๕ ไร่) มีป่าละเมาะขึ้นที่โดยรอบจะมีลักษณะเกาะจะค่อนข้างเรียบลักษณะดินโดยรอบเป็นดินที่มีการทับถมของซากพืชจึงมีความอ่อนตัวของดิน จากสภาพเดิมของบึงละหานที่เป็นบึงน้ำตามธรรมชาติ ในฤดูน้ำหลากน้ำจะเอ่อเข้าท่วมหมู่บ้านโดยรอบเป็นประจำทุกปี

ในปัจจุบัน มีการพัฒนาในเรื่องของการเปิดปิดน้ำ ในหน้าฝนน้ำจะไหลเข้ามาทางคลองยายแก้ว หน้าแล้งปล่อยน้ำลงไปทางคลองแสนแสบเพื่อการเกษตรและการผลิตประปา

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปตำบลบ้านกอกมีพื้นที่ทั้งหมด ๙๔ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ราบลุ่มอยู่ระหว่างห้วยลำคันทันด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับตำบลกุดน้ำใส และทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับบึงละหานซึ่งใกล้กับลำน้ำชีมีคลองไยแก้วเป็นตัวเชื่อมเป็นแนวยาวตั้งแต่ทางทิศเหนือจรดใต้ หน้าฝนโดยเฉพาะบริเวณติดกับที่ราบบึงละหานทางด้านทิศเหนือจะประสบปัญหาน้ำท่วมเกือบทุกปี เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มติดกับบึงละหานมีน้ำจากทางทิศเหนือและใต้ไหลมารวมกันทำให้น้ำท่วมเกือบทุกปี ลักษณะการเกิดอุทกภัย เมื่อถึงฤดูน้ำหลาก จะมีน้ำจากลำน้ำชีผ่านคลองไยแก้วไหลลงสู่บึงละหานและอีกด้านหนึ่งซึ่งอยู่ทางด้านซ้ายของบึงละหานน้ำฝนที่ตกสะสมนอกคูกันน้ำบึงละหานก็จะเพิ่มขึ้นโดยไม่มีทางไหลลงสู่บึงละหานเพราะมีคูน้ำกั้นอยู่น้ำจึงไหลลงสู่บึงละหานไม่ได้

ดังนั้น ปริมาณน้ำข้างนอกและด้านในบึงละหานจึงมีระดับน้ำที่แตกต่างกัน ถ้าปริมาณน้ำฝนสะสมด้านนอกบึงละหานมีมากประกอบกับน้ำจากตำบลหนองบัวบานมาจบก็นจะทำให้น้ำยิ่งสูงขึ้นทำให้น้ำท่วมบ้านเรือนราษฎรที่อยู่ติดกับบึงละหานดังจะเห็นได้จากรูปภาพด้านล่าง ซึ่งเป็นภาพเปรียบเทียบระหว่างน้ำฝนสะสมจากภายนอกบึงละหานที่มีปริมาณน้ำมารวมทั้งน้ำจากลำน้ำชีซึ่งล้นตลิ่งโดนหนุนกับน้ำฝนที่ตกสะสมภายนอกบึงละหานไม่สามารถไหลระบายลงสู่บึงละหานได้ จึงเป็นสาเหตุทำให้น้ำท่วมบ้านมะเกลือ (คุ้มโนนหัวช้าง) ซึ่งอยู่ติดกับบึงละหานด้านนอกคูรอบบึงละหาน

ปัญหาของน้ำที่ท่วมก็คือ รอบริมบึงละหานมีถนนล้อมรอบแต่ไม่มีช่องระบายน้ำได้ หน้าฝนโดยเฉพาะบริเวณติดกับที่ราบบึงละหานทางด้านทิศเหนือจะประสบปัญหาน้ำท่วมเกือบทุกปี เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มติดกับบึงละหานมีน้ำจากทางทิศเหนือและใต้ไหลมารวมกันทำให้น้ำท่วมเกือบทุกปี ลักษณะการเกิดอุทกภัย เมื่อถึงฤดูน้ำหลาก จะมีน้ำจากลำน้ำชีผ่านคลองไยแก้วไหลลงสู่บึงละหานและอีกด้านหนึ่งซึ่งอยู่ทางด้านซ้ายของบึงละหานน้ำฝนที่ตกสะสมนอกคูกันน้ำบึงละหานก็จะเพิ่มขึ้นโดยไม่มีทางไหลลงสู่บึงละหานเพราะมีถนนคูน้ำกั้นอยู่น้ำจึงไหลลงสู่บึงละหานไม่ได้

ดังนั้น ปริมาณน้ำข้างนอกและด้านในบึงละหานจึงมีระดับน้ำที่แตกต่างกัน ถ้าปริมาณน้ำฝนสะสมด้านนอกบึงละหานมีมากประกอบกับน้ำจากตำบลหนองบัวบานมาจบก็นจะทำให้น้ำยิ่งสูงขึ้นทำให้น้ำท่วมบ้านเรือนราษฎรที่อยู่ติดกับบึงละหาน น้ำฝนที่ตกสะสมภายนอกบึงละหานไม่สามารถไหลระบายลงสู่บึงละหานได้ จึงเป็นสาเหตุทำให้น้ำท่วมบ้านมะเกลือ (คุ้มโนนหัวช้าง) ซึ่งอยู่ติดกับบึงละหานด้านนอกคูรอบบึงละหาน

ในปัจจุบันนี้ มีการก่อสร้างประตูระบายน้ำด้านคลองไยแก้ว ตำบลหนองบัวบาน แต่ก็ยังใช้งานไม่ทันเหตุการณ์น้ำที่ไหลสะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ บางปีมีปริมาณน้ำเกินกว่าความจุของบึงละหาน ทำให้เกิดน้ำล้นจนทำให้น้ำล้นบึงละหานทะลักออกมาท่วมบ้านเรือนราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะในตำบลละหาน และตำบลบ้านกอก น้ำหลากเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนได้รับความเดือดร้อน ซึ่งระดับน้ำยังท่วมสูงต่อเนื่องไม่หยุดเฉลี่ยกว่า ๑-๒ เมตร ประชาชนในพื้นที่ถูกตัดขาด และต้องเร่งช่วยกันขนสิ่งของมีค่าออกจากนอกบ้านมาไว้บนที่สูง

ภาพเปรียบเทียบน้ำฝนสะสมจากภายนอกบึงละหาน (ด้านซ้าย) และน้ำในบึงละหาน(ด้านขวา)
จากภาพด้านบน แสดงให้เห็นว่าน้ำที่ท่วมพื้นที่ของตำบลบ้านกอก หมู่ ๖ หมู่ที่ ๑๓ คุ่มโนนหัวช้าง ม. ๔ ลำโรงทุ่ง เป็นเพราะการระบายน้ำลงสู่บึงละหานไม่ทันประกอบกับน้ำชีที่ล้นตลิ่งจากตำบลหนองบัวบานได้หนุนน้ำฝนที่ตกสะสม ทำให้เกิดน้ำท่วมบ้านเรือนของประชาชนที่อยู่ติดกับริมบึงละหานทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนกว่า ๔๐ หลังคาเรือน

สถานการณ์อุทกภัยปี ๒๕๕๔

เป็นสถานการณ์ที่ใหญ่ระดับประเทศ มหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ถึงธันวาคม ๒๕๕๔ มีจังหวัดได้รับผลกระทบ ๖๔ จังหวัด มีผู้ประสบความเดือดร้อนถึง ๑๓.๕๙ ล้านคน มีผู้เสียชีวิต ๘๑๕ คน ธนาคารโลกได้ประเมินมูลค่าความเสียหายสูงถึง ๑.๔ ล้านล้านบาท ซึ่งสูงเป็นอันดับ ๔ ของโลก

สถานการณ์น้ำท่วมในเขตตำบลบ้านกอก ปี ๒๕๕๔ นั้น ส่วนใหญ่เกิดจากน้ำในลำน้ำชี หนุนขึ้นสูงประกอบกับปริมาณน้ำฝนสะสมที่มีมากทำให้น้ำท่วมบริเวณหมู่บ้านที่ติดกับลำน้ำชีและหมู่บ้านใกล้เคียงที่ราบลุ่มบึงละหาน เช่น บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖ ,๑๓ บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๓, ๑๑ บ้านลำโรงทุ่ง หมู่ที่ ๔ น้ำหนุนขึ้นสูงป ระกอบกับ น้ำจากกุดน้ำใสประกอบกับไม่มีทางระบายน้ำให้ไหลลงสู่บึงละหาน เพราะริมบึงละหานมีคูถนนคอกันน้ำอยู่จึงทำให้น้ำที่ไหลเอ่อท่วมและไม่สามารถจะระบายออกสู่บึงละหานได้จึงทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมขังติดต่อกันหลายวัน ต้องรอน้ำชีลดลงก่อนน้ำที่ท่วมถึงจะลดลงทำให้การแก้ปัญหาเป็นไปด้วยความลำบาก

ภาพการอพยพผู้ประสบภัย ม.๑๓ (คุ้มโนนหัวช้าง)

จากรูปภาพ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก โดยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ออกสำรวจช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยบ้านมะเกลือ หมู่ ๑๓ (คุ้มโนนหัวช้าง) และได้เฝ้าระวังเหตุการณ์อุทกภัยอย่างใกล้ชิด น้ำไม่มีที่ท่าว่าจะหยุดได้เอท่วมบ้านเรือนราษฎรเสียหายมากขึ้น จึงต้องสั่งอพยพราษฎรบริเวณนั้นให้ย้ายข้าวของที่จำเป็นขึ้นสู่ที่สูง พร้อมทั้งได้ดำเนินการกางเต้นท์ทำเป็นที่พักชั่วคราว มีราษฎรที่ไม่สามารถพักอาศัยในบ้านของตนเองได้และสั่งให้อพยพในครั้งนั้นจำนวน ๑๘ ครอบครัว ส่วนรายอื่นๆ ได้ทำนั้งร้านสำหรับเก็บสิ่งของขึ้นที่สูงส่วนตัวบุคคลได้ไปพักอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องบริเวณใกล้เคียง

ภาพ การจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราว

บทเรียนจากเหตุการณ์อุทกภัย ปี ๒๕๕๔

จากสถานการณ์อุทกภัยดังกล่าวนี้ว่าเป็นบทเรียนอันยิ่งใหญ่ซึ่งเกิดแต่ครั้งไม่เหมือนกัน เราอาจจะเตรียมพร้อมรับมือไว้แบบหนึ่งแต่ภัยมาอีกในรูปแบบหนึ่งเช่นกัน กล่าวคือ เหตุการณ์คล้ายกันแต่ไม่เหมือนกันหรือเตรียมรับมือไว้หมู่บ้านหนึ่งแต่กลับได้ช่วยเหลืออีกหมู่บ้านหนึ่ง สาธารณภัยเกิดขึ้นแต่ครั้งนั้นไม่เหมือนกัน บางครั้งอาจเกิดซ้ำที่เดิมและบางครั้งก็ไม่ซ้ำที่เดิม

ความเสียหายที่เกิดขึ้นก็ไม่เหมือนกันบางครั้งก็เสียหายมากบางครั้งก็เสียหายน้อยไม่คงที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติเป็นสิ่งที่ต้องเตรียมพร้อมหรือตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาโดยการไม่ประมาท บทเรียนในปีที่ผ่านมาเป็นอุทาหรณ์สอนใจได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าการ

เตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลาเมื่อถึงเวลาเกิด ภัยพิบัติไม่ได้บอกล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด มักจะมาในรูปแบบที่เราไม่คาดคิดอยู่เสมอ จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้เราต้องตื่นตัวอยู่เสมอ

สถานการณ์อุทกภัยปี ๒๕๕๕

จากบทเรียนอุทกภัย ปี ๒๕๕๓ และ ปี ๒๕๕๔ หน่วยงานภาครัฐได้ปรับปรุงแก้ไข ปัญหาอุทกภัยในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก โดย แขวงทางจังหวัดชัยภูมิ ได้ยกระดับถนน สาย จัตุรัส – หองบัวระเหว ที่น้ำเคยท่วมถนนที่บ้านมะเกลือขึ้นสูงกว่าระดับเดิม ประมาณ ๒ เมตร เพื่อให้รถ ที่สัญจรผ่านไปมาได้สะดวกขึ้น จนถึงบริเวณสะพานบ้านมะเกลือ

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้จัดทำระบบการแจ้งเตือนภัยให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดย ติดภาครับเครื่องเสียงไร้สายเพิ่มอีก ๒ จุด บริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยบ้านมะเกลือ คุ่มโนนหัวช้าง และได้ออก ให้บริการความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

กระบวนการแจ้งเตือนภัยแก่ประชาชนเพื่อรับมือกับอุทกภัย

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตั้งอยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เลขที่ ๑๓ หมู่ ๑๒ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ วางตำแหน่งลูกข่ายแจ้งเตือนภัยแก่ประชาชน โดยเริ่มจากชุมชนในพื้นที่เสี่ยงซึ่งมีกำลัง อปพร.อยู่แห่งละ ๕-๖ คน จัดตั้งเป็นฝ่ายเผ่าระวัง ฝ่ายแจ้งเหตุ เตือนภัยอยู่ในชุมชน ทำหน้าที่แจ้งเตือนภัย และการประสานงานระหว่างหมู่บ้านกับศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เพื่อทางศูนย์จะได้ทราบข้อมูลการเกิดภัย

ภาพการติดตั้งเครื่องเสียงไร้สาย ในพื้นที่เสี่ยงภัย หมู่ ๑๓ คุ่มโนนหัวช้าง

เมื่อเกิดอุทกภัยขึ้นที่หมู่บ้านใดทางศูนย์จะสั่งการให้กำลัง อปพร.ที่อยู่ในบ้านนั้นดำเนินช่วยเหลือทันที และสนับสนุนกำลังจากหมู่บ้านอื่นเพิ่มเมื่อกำลังไม่เพียงพอ การบัญชาการเหตุการณ์จะมีผู้อำนวยการศูนย์หรือเจ้าพนักงานป้องกันพิจารณาสั่งการหรือการตัดสินใจช่วยเหลือหรือประสานงานกับส่วนราชการหน่วยงานอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุนขอวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม

ภาพ การประกาศแจ้งเตือนภัยทางเครื่องเสียงไร้สาย

ในการสั่งการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามีผู้อำนวยการศูนย์ฯ เป็นผู้สั่งการ หรือ รองผู้อำนวยการศูนย์ฯ เป็นผู้สั่งการโดยตรง ในการระดมสรรพกำลังนั้นมี อปพร. ประจำหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานในการอพยพเคลื่อนย้าย ถ้ากำลัง อปพร.ในหมู่บ้านไม่เพียงพอก็ขอกำลัง อปพร.หมู่บ้านต่างๆในเขตตำบลที่รับผิดชอบหรือขอรับการสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอำเภอหรือเทศบาลและ อบต. อื่น แล้วแต่กรณี

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บ้านกอกมีการแจ้งเตือนภัยจะใช้เครื่องเสียงไร้สายซึ่งมีลักษณะคล้ายเครื่องรับวิทยุซึ่งติดตั้งตามหมู่บ้านต่างๆ และเครื่องส่งอยู่ที่ อบต.บ้านกอก โดยรับข่าวสารจากทางราชการ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมพยากรณ์อากาศ มาประมวลผล แจ้งเตือนประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยให้รับทราบ

ขณะเกิดภัยจะแต่งตั้งชุด อปพร. ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยออกบริการขนย้ายสิ่งของช่วยเหลือประชาชนตลอดจนการจราจรที่มีรถสัญจรผ่านไปมาในที่ที่มีระดับน้ำไม่ท่วมสูงจนเกินไป

อีกประการหนึ่งการแจกถุงยังชีพให้ประชาชนในรายชื่อที่เดือดร้อนไม่สามารถออกไปหาอาหารและน้ำดื่มได้โดยใช้งบประมาณของ อบต. ช่วยเหลือในกรณีเร่งด่วน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ยังออกพื้นที่พบปะกับราษฎรพื้นที่เสี่ยงภัยบริการให้ความรู้ด้านภัยพิบัติแก่ประชาชน แนะนำวิธีการช่วยเหลือตนเองเมื่อประสบภัยพิบัติ

สถานการณ์อุทกภัย ปี ๒๕๕๖

จากการเตรียมการรับมือกับภัยพิบัติที่เคยเกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา และมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาแผนมาตลอด ทั้งมีการยกระดับถนน บริเวณบ้านมะเกลือที่เคยถูกน้ำท่วม ขึ้นสูงของแขวงทางทางจังหวัดชัยภูมิ แต่ทิศทางการไหลของน้ำก็เปลี่ยนไปจากเดิมทั้งที่มีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าน้ำในปีนี้จะจะไม่ท่วมถนนอย่างแน่นอน

เมื่อถึงเดือนตุลาคม ก็มีมวลน้ำไหลมาสะสมเช่นเดิมจากถนนที่ยกระดับขึ้นสูงก็กลายเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ เพราะน้ำไหลระบายไม่ทันจึงท่วมบริเวณสะพานบ้านมะเกลือไปทางเอียงกับหน้าวัดมะเกลือ น้ำท่วมสูงประมาณ ๖๐ – ๗๐ เซนติเมตร ยาวกว่า ๓๐ เมตร รถเล็กสัญจรลำบาก ถ้าวิ่งเร็ว

ทะเบียนรถก็ถูกน้ำพัดหาย เตือตร้อน อปพร.ต้องคอยทำหน้าที่โบกรถที่วิ่งสวนกันไปมาให้วิ่งช้าลง รถจักรยานยนต์ข้ามไม่ได้ต้องอาศัยรถเทเลอร์ขนข้ามปากให้ อีกทางหนึ่ง

จากเหตุการณ์น้ำท่วม ปี ๒๕๕๖ มาจนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ใดที่มากำกับปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมทาง ที่มีช่องระบายน้ำไม่ทัน คือ ที่ได้สะพานนั้นเป็นทั้งสะพานและช่องระบายให้ไหลลงสู่บึงละหาน ทั้งนี้ตามความจริง พื้นที่ตำบลบ้านกอกได้แก่บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๓,๑๑ บ้านมะเกลือหมู่ที่ ๖,๑๓ เป็นพื้นที่รับน้ำที่ไหลมาจากทางเหนือโดยตรง ซึ่งการแก้ปัญหาจะได้หรือไม่ได้นั้นขึ้นอยู่กับมวลน้ำที่ไหลมาแต่ละปี ซึ่งไม่เหมือนกัน จากการวิเคราะห์ สรุปว่าหน้าฝนขออย่าให้น้ำจากทางเหนื้อมามาก และหน้าแล้งก็ขออย่าให้น้ำแห้งเกินกว่าปกติขอให้ฝนน้ำไว้หล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนในตำบลบ้านกอกก็พอแล้ว อย่าให้แล้งเหมือน ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑ เลย เพราะประชาชนตั้งความหวังไว้กับธรรมชาติเป็นอย่างมาก

ภาพน้ำท่วมบริเวณสะพานบ้านมะเกลือ ปี ๒๕๕๖

พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย

๑. บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๓ บริเวณติดพื้นที่การเกษตร
๒. บ้านคงคาล้อม หมู่ที่ ๑๐ บริเวณริมลำน้ำคันธุและพื้นที่การเกษตร
๓. บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖ บริเวณติดพื้นที่การเกษตร
๔. บ้านโนนทอง หมู่ที่ ๑๑ บริเวณติดพื้นที่การเกษตร
๕. บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ บริเวณที่ราบลุ่มบึงละหาน
๖. บ้านสำโรงทุ่ง หมู่ที่ ๔ บริเวณหลังโรงเรียนสำโรงทุ่งและรอบหมู่บ้าน

บริเวณพื้นที่ดังกล่าวส่วนมากเป็นที่ราบติดกับพื้นที่ทำการเกษตร เช่น ทุ่งนา บ่อเลี้ยงปลา พื้นที่ปลูกหัวหอม ปลูกกระเทียม เมื่อเกิดอุทกภัยหรือน้ำขึ้นสูงก็จะทำให้เกิดอุทกภัยได้ง่ายถ้าการระบายน้ำไม่ดี ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่น้ำท่วมขังมากกว่าน้ำที่ไหลหลาก นอกจากบ้านคงคาล้อม หมู่ที่ ๑๐ ซึ่งบางปีน้ำไหลหลากมาจากทางเหนือก็จะทำให้เกิดน้ำท่วมไหลหลากได้ง่าย

พื้นที่ปลอดภัย (พื้นที่รองรับการอพยพหรือพื้นที่พักคอยรอการอพยพ)

จุดเตรียมพร้อมสำหรับแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยง

๑. บ้านคางคาล้อม หมู่ที่ ๑๐ สถานที่รวมผู้อพยพ วัดวังเสมา
 ๒. บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๖ สถานที่รวมผู้อพยพ วัดมะเกลือ
 ๓. บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ (คุ่มโนนหัวช้าง)สถานที่รวมผู้อพยพ วัดโนนหัวช้าง
- ปี ๒๕๕๗ ไม่มีเหตุการณ์น้ำท่วมเพราะมีฝนตกน้อย เกิดภัยแล้ง
- ปี ๒๕๕๘ ไม่มีเหตุการณ์น้ำท่วมเพราะมีฝนตกน้อย เกิดภัยแล้ง
- ปี ๒๕๕๙ น้ำท่วม ม.๒ บริเวณสะพานข้ามทางรถไฟ และ ม.๑๑ โนนทอง
- ปี ๒๕๖๐ น้ำท่วม ม.๑๐ ไม่รุนแรง (น้ำล้นลำคันฉู)
- ปี ๒๕๖๑ น้ำท่วม ม.๒ ม.๑๐ ไม่รุนแรง (น้ำล้นลำคันฉู)
- ปี ๒๕๖๒ น้ำท่วม ม.๒ ม.๑๐ ไม่รุนแรง (น้ำล้นลำคันฉู)
- ปี ๒๕๖๓ น้ำท่วม ม.๒ ม.๑๐ ไม่รุนแรง (น้ำล้นลำคันฉู)
- ปี ๒๕๖๔ น้ำท่วม ม.๑,๒,๑๐,๓,๑๑,๖,๑๓ รุนแรงกว่าทุกปี (น้ำป่า/น้ำจากเขื่อน)

ภารกิจของศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการประชุมชี้แจงถึงภารกิจและหน้าที่ของแต่ละส่วนงาน ให้เกิดความเข้าใจ โดยมีการจัดแบ่งภารกิจเป็น ๕ ภารกิจหลักดังนี้

ภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. มีหน้าที่สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร. ในการป้องกันสาธารณภัย ภัยพิบัติต่างๆหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก การจัดเตรียมความพร้อมในการบรรเทาภัย การดำเนินการกู้ภัย บรรเทาภัยให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
๒. ตรวจตรา สอดส่องสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย
๓. สำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่รองรับการอพยพ
๔. สำรวจแหล่งน้ำดับเพลิง เครื่องมือ เครื่องใช้ในการป้องกันภัย
๕. จัดเตรียม ซ่อมบำรุงเครื่องมือ และอุปกรณ์ ยานพาหนะสำหรับการป้องกันภัยและการกู้ชีพให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
- ๗ ปฏิบัติงานเมื่อเกิดภัย ระงับและบรรเทาสาธารณภัย การช่วยเหลือผู้ตกอยู่ในอันตราย ผู้อพยพ และผู้ประสบภัย
- ๘ ร่วมวางแผนและจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติการซ้อมป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก และร่วมซ้อมแผนป้องกันภัยร่วมกับฝ่ายต่างๆ
- ๙ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มอบหมาย

ภารกิจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อยมีหน้าที่สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร.ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

การรักษาความปลอดภัย โดยมีภารกิจดังนี้

๑. ดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนหมู่บ้านโดยทั่วไป
๒. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจัดระเบียบการจราจร ในกรณี
เกิดอุทกภัยหรือภัยพิบัติต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
๓. สนับสนุนและร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการป้องกันการโจรกรรมก่ออาชญากรรมในพื้นที่
ประสบภัย
๔. ร่วมซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับฝ่ายต่างๆ
๗. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมอบหมาย

ภารกิจด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

มีหน้าที่สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

การดูแลและเคลื่อนย้ายผู้เจ็บป่วย และการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย โดยมีภารกิจดังนี้

๑. จัดหาเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องอุปโภคบริโภค และเวชภัณฑ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ที่ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บ
๒. ร่วมช่วยเหลือในการอพยพผู้ประสบภัย ด้านการรักษาพยาบาล การอนามัย การจัดระเบียบ
ภายในสถานที่รองรับการอพยพ
๓. ร่วมประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย
๔. สำรวจจำนวนผู้ประสบภัย และความเสียหายเบื้องต้น รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ
๕. จัดเตรียมสถานที่ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเบื้องต้น
๖. ร่วมสงเคราะห์ ช่วยเหลือการแจกจ่ายอาหาร และสิ่งของหรือถุงยังชีพแก่ผู้ประสบภัย
๗. ร่วมซ้อมแผนป้องกันภัย การช่วยเหลือการรักษาพยาบาล และการเคลื่อนย้ายร่วมกับฝ่ายต่างๆ
๘. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมอบหมาย

ภารกิจด้านปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

มีหน้าที่เป็นหน่วยเผชิญเหตุ(First Responder Unit) ประจําองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกหรือประจําศูนย์ อปพร. ปฏิบัติงานกู้ชีพ กู้ภัยเบื้องต้นในกรณีเกิดภัยพิบัติหรืออุบัติเหตุทางถนน ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการช่วยเหลือให้การปฐมพยาบาล รวมทั้งเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยได้อย่างปลอดภัยได้อย่างปลอดภัย รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถให้การสนับสนุนหน่วยงานในพื้นที่หรือหน่วยงานข้างเคียงที่มีพื้นที่ติดต่อกันในการทำงานกู้ชีพได้อย่างรวดเร็ว

ภารกิจด้านการสนับสนุน

๑. มิสเตอร์เตือนภัย มีหน้าที่เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย
๒. งานสื่อสาร มีหน้าที่สื่อสารข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย
๓. งานกิจกรรม มีหน้าที่การจัดกิจกรรมสนับสนุนต่างๆอย่างต่อเนื่อง

- ๔ งานสวัสดิการ มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือสมาชิก อปพร.
- ๕ งานประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยทางหอกระจายข่าวหรือเสียงไร้สาย

(๒) วัตถุภัย

ตารางที่ ๑-๒ : สถิติการเกิดวัตถุภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย
			จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายทั้งหลัง (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนที่เสียหายบางส่วน (หลัง)	
๒๕๕๕	๑	ม.,๓,๕,๑๑,๑๗	-	๒๙	๒๒,๐๐๐
๒๕๕๖	๑	ม.๘,๕,๗,	-	๑๗	๑๔,๖๐๐
๒๕๕๗	๑	ม.๖,๓,๑๑,๑๗	-	๔๒	๒๗,๐๐๐
๒๕๕๘	๑	ม.๖,๓,๑๑,๑๗	-	๕๖	๓๙,๓๐๐
๒๕๕๙	๑	ม.๕,๑๔,๑๕,๑๖	-	๓๖	๒๑,๔๐๐
๒๕๖๐	๑	ม.๑๐/๖/๕	-	๒๒	๖๕๐๐
๒๕๖๑	๑	ม.๑๐/๖	-	๓๒	๔๕๐๐
๒๕๖๒	๑	ม.๔/๕/๑๕/๘/๒/๑๒	-	๒๑	๑๕,๑๖๑
๒๕๖๓	๑	ม.๘/๑๒/๔/๕	-	๑๘	๙๓๐๐
๒๕๖๔	๑	ม.๑๔,ม.๑๓	-	๘	๘๖๐๐
๒๕๖๕	๒	ม.๖,๑๓,๑๔	-	๑๒	๖๔๐๐
รวม	๑๐	๓๙	-	๒๙๓	๑๕๓,๓๖๑

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๕

ช่วงอากาศร้อน และร้อนต่อเนื่องหลายวัน คนส่วนใหญ่จะนึกถึง พายุฤดูร้อน ซึ่งพายุฤดูร้อนนี้จะเกิดขึ้นทุกปี และมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งคือ พายุฝนฟ้าคะนอง (Thunderstorms) พายุนี้จะเกิดขึ้นในช่วงฤดูร้อน มักเกิดในราวเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน หรือในช่วงก่อนเริ่มต้นฤดูฝน แต่ปีนี้พายุฤดูร้อนมาต้นเดือนมีนาคม- พฤษภาคม มีความแรง และกินบริเวณกว้าง พายุฤดูร้อนสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยต่างๆ ต้นไม้ใหญ่โค่นล้มทับเสาไฟฟ้าอาคารบ้านเรือน

สาเหตุการเกิดพายุฤดูร้อน สำหรับประเทศไทย พายุฤดูร้อนเกิดจากการที่ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย จึงทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างอากาศที่ร้อนชื้นของประเทศไทยและอากาศที่แห้งและเย็นจากประเทศจีน อากาศเย็นจะผลักให้อากาศร้อนชื้นลอยตัวขึ้นสู่ข้างบนอย่างรวดเร็ว จนเมื่อไอลความชื้นขึ้นไปถึงชั้นบรรยากาศก็จะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ จนก่อตัวเป็นเมฆฝนขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นก้อนสีเทาเข้มสูงมากกว่า ๑๐ กิโลเมตร หรือที่เรียกว่าเมฆคิวมูโลนิมบัส (Cumulonimbus) ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนอง ฟ้าแลบและฟ้าผ่าตามมา และหากอุณหภูมิบนยอดเมฆต่ำกว่า ลบ ๖๐ ถึง ลบ ๘๐ องศาเซลเซียส ก็สามารถทำให้เกิดลูกเห็บตกได้

การเตรียมการรับมือ และการป้องกันอันตรายจากพายุฤดูร้อนสิ่งที่ควรทำก่อนพายุจะมา

- ติดตามข่าวสารการพยากรณ์อากาศทางวิทยุหรือโทรทัศน์

- รวบรวมและเตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้พร้อม
 - ประเมินระดับความปลอดภัยของบ้านท่านรวมทั้งโรงรถและต้นไม้ที่อยู่ใกล้เคียง
 - เรียนรู้แผนฉุกเฉินประจำสถานที่เช่น สถานที่ทำงานของท่านหรือที่โรงเรียนหรือที่ศูนย์เด็กเล็ก
 - ขอคำแนะนำจากสัตวแพทย์ของท่านในการดูแลสัตว์เลี้ยงในสถานการณ์ฉุกเฉิน
 - ค้นหาว่าผู้ใดในหมู่บ้านของท่านที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ เช่น คนชรา คนพิการหรือเพื่อนบ้านที่พูด
- ภาษาไทยไม่ได้ เป็นต้น
- เรียนรู้วิธีใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากผู้ขายหรือหนังสือคู่มือในกรณีที่ท่านมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าส่วนตัว

สิ่งที่ควรทำในระหว่างเกิดพายุ

- อย่าตกใจ ปกป้องตนเองให้ปลอดภัยและช่วยเหลือผู้อื่น
 - ปิดเตาขณะทำอาหารเมื่อไฟฟ้าดับและปิดอุปกรณ์ที่ใช้แก๊สทุกชนิด
 - ถ้าท่านอยู่ในบ้านหรือในอาคาร จงเคลื่อนตัวให้ห่างหน้าต่างหรือวัตถุอื่นๆ ที่อาจหล่นลงมาโดนท่านและ
- ควรลงไป
- อยู่ชั้นล่างของบ้านหรือของอาคาร
- ถ้าท่านอยู่นอกบ้าน ควรเข้าไปอยู่ในบ้านหรืออาคาร หลีกเลี่ยงการเข้าใกล้สายไฟฟ้าที่ขาดเสาไฟฟ้าและ
- ต้นไม้
- ถ้าท่านกำลังขับขี ควรจอดรถ และหยุดในบริเวณที่ห่างจากต้นไม้ ถ้าเป็นไปได้จงวิ่งเข้าไปอยู่ในอาคารที่
- ปลอดภัย
- จงอยู่ห่างจากสะพานลอยเสาไฟฟ้าและสิ่งอันตรายอื่นๆ
- จงรับฟังข่าวสารทางวิทยุเพื่อที่จะได้ปฏิบัติตาม

สิ่งที่ควรทำภายหลังพายุสงบ

- ตรวจสอบอาการบาดเจ็บของตัวท่านและบุคคลรอบข้าง
 - อพยพจากอาคารที่ได้รับความเสียหายและห้ามเข้าไปในอาคารดังกล่าวจนกว่า ทางราชการจะประกาศ
- รับรอง
- ความปลอดภัย
- โทรแจ้ง ๑๙๑ เฉพาะกรณีฉุกเฉินที่เป็นอันตรายถึงชีวิต
 - ถ้าท่านได้กลิ่นแก๊สหรือได้ยินเสียงวัสดุเสียดสีกัน จงรีบปิดถังแก๊สและเปิดหน้าต่างแล้วหนีจาก อาคาร
- โดยเร็ว ห้าม
- ใช้ไม้ขีดไฟ จุดเทียน จุดไฟ หรือเปิดสวิตช์ไฟฟ้าในอาคาร
- ให้ความช่วยเหลือเพื่อนบ้านของท่าน โดยเฉพาะคนชราหรือคนพิการ
 - พยายามติดต่อขอความช่วยเหลือโดยใช้ โทรศัพท์ทางไกลและหลีกเลี่ยงการใช้โทรศัพท์ระดับพื้นที่
 - คอยติดตามรับฟังข่าวสารทางวิทยุเพื่อปฏิบัติ ตามคำสั่งหรือรับแจ้งว่าพายุได้สงบลงแล้ว โดยปกติสถานี
- วิทยุจะแจ้ง

สถานที่หลบภัยฉุกเฉิน สถานที่ให้บริการด้านสุขอนามัยและรายงาน ความเสียหายที่เกิดขึ้น

หลีกเลี่ยงอันตรายจากพายุและฟ้าผ่า เมื่อต้องอยู่ในที่โล่งแจ้ง

- หากอยู่ในที่โล่งแจ้ง ให้นั่งกอดเข่า โนมตัวไปข้างหน้า โดยพยายามให้เท้าติดดินน้อยที่สุด และไม่ควรนอนราบกับพื้น เพราะพื้นที่เป็นสื่อไฟฟ้ามาทำอันตรายได้
 - ไม่ควรหลบใต้ต้นไม้ใหญ่ เพราะฟ้าอาจจะผ่าลงมาได้ เนื่องจากฟ้าจะมักผ่าลงมาในจุดที่สูง
- มากกว่า รวมทั้งป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ เสาไฟฟ้า เพราะเสี่ยงต่อการถูกลัมทับได้

- ควรหลบในอาคาร หรือในรถยนต์ แต่ห้ามอยู่ใกล้ผนังอาคาร และอย่าแตะตัวถังรถเป็นอันขาด เพราะหากเกิดฟ้าผ่าขึ้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวนำกระแสไฟฟ้าเข้าถึงตัวได้
- ไม่ใช่เครื่องประดับโลหะ รวมทั้งถักวัตถุที่เป็นโลหะ เช่น ทองคำ ทองแดง เงิน เมื่อต้องอยู่กลางแจ้งขณะเกิดฝนฟ้าคะนอง เนื่องจากโลหะสามารถนำไฟฟ้าได้
- งดเว้นการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด และโทรศัพท์มือถือ หรืออุปกรณ์สื่อสารชั่วคราว เพราะในช่วงที่เกิดพายุฝนฟ้าคะนอง มักเกิดฟ้าผ่า อาจทำให้เกิดอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้

(๓) ภัยแล้ง

สรุปพื้นที่ประสบภัยแล้งปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓

ลำดับที่	ระยะทางจาก อำเภอถึง ถึงพื้นที่ประสบ ภัยแห้ง (กม.)	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พืชที่ปลูก	ความรุนแรง	หมายเหตุ
๑	๒	๑	บ้านกอก	มัน,ข้าวโพด,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๒	๒	๒	บ้านกอก	มัน,ข้าวโพด,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๓	๑๑	๓	บ้านโนนทอง	หอม,ผัก,ข้าว,อ้อย,มัน	แล้งบางส่วน	
๔	๖	๔	บ้านสำโรงทุ่ง	นาปรัง,ข้าวโพด,ผัก	แล้งบางส่วน	
๕	๑๐	๕	หลุบจิ้ง	ข้าวนาปี,อ้อย,ข้าวโพด	แล้งบางส่วน	
๖	๖	๖	มะเกลือ	ข้าวนาปี,อ้อย,ข้าวโพด,พริก, หอม	แล้งบางส่วน	
๗	๑๕	๗	สระสี่เหลี่ยม	อ้อย,มัน,ข้าวโพด,ข้าว,พริก, หอม	แล้งบางส่วน	
๘	๖	๘	โนนสะอาด	มัน,ข้าวโพด,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๙	๑๘	๙	ทุ่งสว่างวัฒนา	อ้อย,มัน,,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๑๐	๖	๑๐	คงคาล้อม	มัน,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๑๑	๗	๑๑	โนนทอง	หอม,ข้าวโพด,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๑๒	๔	๑๒	กอก	มัน,ข้าวโพด,ข้าว	แล้งบางส่วน	
๑๓	๖	๑๓	มะเกลือ	มัน,ข้าวโพด,ข้าวนาปรัง,พริก	แล้งบางส่วน	
๑๔	๑๕	๑๔	สระสี่เหลี่ยม	อ้อย,มัน,ข้าวโพด,ข้าวนาปี	แล้งบางส่วน	
๑๕	๑๘	๑๕	หนองไผ่	มัน,ข้าวโพด,อ้อย,	แล้งบางส่วน	
๑๖	๑๘	๑๖	ดงผาสุข	มัน,ข้าวโพด,อ้อย,	แล้งบางส่วน	
๑๗	๗	๑๗	โนนทอง	ข้าว,อ้อย,มัน	แล้งบางส่วน	

ตารางที่ ๑ - ๓ : สถิติการเกิดภัยแล้งของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

พ.ศ.	จำนวน ครั้งที่ เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่า ความเสียหาย
			จำนวน ครัวเรือน ที่ประสบภัย	พื้นที่การเกษตร เสียหาย(ไร่)	จำนวนสัตว์ ที่รับผลกระทบ (ตัว)	
๒๕๕๕	๑ ครั้ง	ม.๓/๔/๕/๖/๗/๑๓/๑๔/๑๗	๖๐	๒๓,๐๖๕	-	-
๒๕๕๖	๑ ครั้ง	ม.๒/๑๑/๕/๗/๘/๑๓/๑๔	๘๐	๒๓,๐๐๐	-	-
๒๕๕๗	๑ ครั้ง	ม.๓/๔/๕/๖/๗/๑๓/๑๔/๑๗	๖๐	๒๔,๖๕๐	-	-
๒๕๕๘	๑ ครั้ง	ม.๒/๓/๕/๖/๗/๘/๑๒/๑๓/๑๔/๑๗	๙๗	๒๔,๖๕๐	-	-
๒๕๕๙	๑ ครั้ง	ม.๕/๘/๑๒/๑๓	๖๘	๒๓,๗๕๐	-	-
๒๕๖๐	๑ ครั้ง	ม.๑๔/๑๗/๙/๕/๑๓	๘๒	๒๓,๘๕๐	-	-
๒๕๖๑	๑ ครั้ง	ม.๕/๑๗/๒/๑๓/๓	๗๘	๒๒,๐๐๐	-	-
๒๕๖๒	๑ ครั้ง	ม.๑๓/๑๗/๕/๘/๑๑/๑๒/๖	๖๒	๒๑,๐๐๐	-	-
๒๕๖๓	๑ ครั้ง	ม.๑๗/๑๒/๑๓/๒/๘/๕/๓	๕๘	๒๐,๐๐๐	-	-
๒๕๖๔	๑ ครั้ง	ม.๑๓/๙	-	-	-	-

การวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยแล้งที่ผ่านมา

จุดแข็ง

๑.มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นกรอบดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งมีขอบเขตกว้างขวาง และครอบคลุมภารกิจของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒.มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ(กปภ.ช) เป็นคณะทำงานหลัก มีหน้าที่กำหนดนโยบาย พิจารณาให้ความเห็นชอบ บูรณาการ พัฒนา ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติทำให้เกิดความชัดเจนและเกิดการ บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปในทางเดียวกัน

๓. มีการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแล้งตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน โดยมี ๓หน่วยงานดำเนินการ คือ กรมพัฒนาที่ดิน กรมอุตุนิยมวิทยา และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หากแต่จะต้องปรับปรุง วิธีการให้ทันสมัยเป็นมาตรฐานสากล และครอบคลุมพื้นที่ที่มีความเสี่ยงมากขึ้น

๔. ภาครัฐ ซึ่งมีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสาธารณภัยได้ให้ความสำคัญกับภัยแล้ง การจัดให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้มีการเผยแพร่ความรู้ไปอย่างกว้างขวาง

๕. มีการจัดทำสถิติสถานการณ์ภัยแล้งในแต่ละปี สามารถใช้เป็นแนวทางการเฝ้าระวัง และวางมาตรการในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้ตามสภาพภูมิประเทศที่ตั้งของแหล่งน้ำแต่ละพื้นที่

๖. มีการกระจายงานและความรับผิดชอบลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการสร้างอาสาสมัครในส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภัยแล้ง

๗. มีการเสริมสร้างและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวัง การอบรม การฝึกซ้อม ให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภัยแล้ง เช่น การบุกรุกพื้นที่ การเกิดภาวะโลกร้อน และอื่นๆ ซึ่งจะนำไปสู่การลดผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้งได้อีกทางหนึ่ง

จุดอ่อน

ด้านการเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบ

๑. การขาดการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมการจัดทำข้อมูลพื้นที่ภัยแล้งซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. การดำเนินงานแผนงาน โครงการต่างๆ การฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุภัยแล้งไม่เพียงพอ

๓. ระบบเตือนภัยเครือข่ายงานป้องกันไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ การแจ้งเตือนภัยในระหว่างหน่วยงานยังไม่มีรูปแบบและแนวทางอย่างชัดเจน ขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงาน

๔. ระบบพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศไม่สมบูรณ์การติดต่อระหว่างส่วนกลางกลางกับท้องถิ่นมีปัญหาในด้านการเชื่อมโยงและการส่งข้อมูล

๕. เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการจัดการภัยแล้งไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับประเภทของภัยและสภาพภูมิประเทศ

การเตรียมพร้อมรับภัย

๑. การฝึกซ้อมเพื่อจัดการภัยแล้ง และการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องภัยแล้งมีไม่เพียงพอและทั่วถึง เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณ

๒. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเตรียมพร้อมรับภัยแล้งในบางสถานการณ์และบางพื้นที่ไม่มีการดำเนินงาน

การจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน

๑. การจัดการในภาวะฉุกเฉินของภาครัฐ เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่าที่จะทำได้ขาดการตัดสินใจและการสั่งการที่มีเอกภาพ

๒. ประชาสัมพันธ์และการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชนไม่มีแผนดำเนินการร่วมกันในเรื่องการแบ่งภาระรับผิดชอบ การสนับสนุนการช่วยเหลือ การฝึกซ้อมการช่วยเหลือ

๓. การให้ข่าวสารการเปิดเผยข้อมูลระหว่างผู้ปฏิบัติงานไม่มีเอกภาพจึงเกิดความสับสนในข้อมูลข่าวสารที่มาจากหลายหน่วยงานและความถูกต้องของข้อมูล

การจัดการหลังเกิดภัย

๑. การรวบรวมข้อมูลความเสียหายของผู้ประสบภัยแต่ละพื้นที่ไม่ชัดเจน มีความล่าช้า เนื่องจากไม่ใช่ภารกิจหลักของหน่วยงาน

๒. การช่วยเหลือของภาคราชการติดขัดระเบียบ จึงมีความล่าช้าเนื่องจากไม่ใช่ภารกิจหลักของบุคลากรแต่ละหน่วยงาน

๓. การร้องขอความช่วยเหลือของภาคราชการติดขัดระเบียบจึงมีความล่าช้าทำให้เกิดการเปรียบเทียบในความไม่เท่าเทียมกันของการให้ความช่วยเหลือ

๔. การให้ความช่วยเหลือในด้านชีวิตและจิตใจของผู้ประสบภัยขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานผู้ประสบภัยมักถูกทอดทิ้งให้ช่วยเหลือตนเองเมื่อภัยแล้งเกิดผ่านไประยะหนึ่ง

ข้อเสนอแนะให้ดำเนินการโดยด่วน

๑. แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในระดับหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก
๒. ดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้ได้ผลประโยชน์คุ้มค่ารวมทั้งจัดทำแผนในการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำ
๓. ดำเนินการให้ความรู้และแนวคิดในการจัดการทรัพยากรน้ำ ดิน ป่าไม้ การก่อสร้างแหล่งฝายชะลอน้ำ ฝายน้ำล้น หลักการทำการเกษตร การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่าและประหยัด
๔. ผลักดันกฎหมายทรัพยากรน้ำ
โดยปรับปรุงโครงสร้างและกลไกในการบริหารจัดการลุ่มน้ำให้มีเอกภาพมีขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว และสนับสนุนให้มีกองทุนทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ
๕. พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารจัดการภัยแล้ง เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการป้องกันให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย
๖. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและร่วมพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับท้องถิ่นต่างๆ ตลอดจนเผยแพร่ให้ความรู้ด้านภัยแล้งและการจัดการโดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่รัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

การดำเนินการแก้ไขปัญหายภัยแล้งขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๑. การจัดการแก้ไขปัญหายภัยแล้งขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยแล้ง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ดำเนินการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายขาดแคลนน้ำ เพื่อป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนอันเนื่องจากการประสบภาวะภัยแล้ง ด้วยการสนับสนุนน้ำอุปโภคบริโภคตามที่ประชาชนได้ร้องขอให้มือน้ำใช้อุปโภคบริโภคเพียงพอในการบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงหน้าแล้ง

๒. การปฏิบัติ

๒.๑ แนวความคิดในการปฏิบัติ

๒.๑.๑ เพื่อเป็นการบูรณาการของหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการร่วมมือประสานการแก้ไขปัญหายและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบภาวะภัยแล้ง ปี ๒๕๖๔ อย่างเต็มกำลังความสามารถ

๒.๑.๒ เพื่อจัดระบบในการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหาย ให้สามารถช่วยเหลือประชาชนได้ทันต่อเหตุการณ์ รวมถึงระบบใช้น้ำในพื้นที่ของประชาชน เพื่อป้องกันปัญหายความขัดแย้งของประชาชนผู้ใช้น้ำในพื้นที่ ได้อย่างเหมาะสมยุติธรรม

๒.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติ

๒.๒.๑ ขั้นเตรียมการ

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์แล้ง ประจำปี ๒๕๖๐

(๒) สำรวจตรวจสอบแหล่งน้ำรวมทั้งภาชนะเก็บกักน้ำรวมทั้งรถยนต์บรรทุกน้ำให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้

(๓) สำรวจพื้นที่ และครัวเรือนที่คาดว่าจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ระยะทางในการขนส่งน้ำ

(๔) เตรียมแผนการแจกจ่ายน้ำให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง โดยประสานกับการประปาส่วนภูมิภาค(น้ำประปาสะอาด) อำเภอจตุรัสตลอดจนขอความร่วมมือจากภาคเอกชนเข้าร่วมในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัย

(๕) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเตรียมสำรองน้ำ และใช้น้ำอย่างประหยัดให้คุ้มค่าและเพียงพอในหน้าแล้ง

(๖) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำการเกษตรในช่วงหน้าแล้งให้เลือกปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย

๒.๒.๒ ด้านการให้ความช่วยเหลือ

(๑) เมื่อเกิดสถานการณ์ขึ้น ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์แล้ง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จัดเจ้าหน้าที่เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ในการออกแจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ประกอบด้วย รถยนต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ ข้อมูลจำนวนครัวเรือนที่ขาดแคลนน้ำ ความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัย และรายงานสถานการณ์การเกิดภัยแล้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมรายงานอำเภอและจังหวัดทราบต่อไป

(๔) อัคริภัย

ตารางที่ ๑-๔ : สถิติการเกิดอัคริภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	ผลกระทบความเสียหาย			มูลค่า ความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน บ้านเรือนที่ ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๕	๖	ม.๑๓/๑๔/๑๗/๕/๓/๘	๒	-	-	-
๒๕๕๖	๑๐	ม.๑/๘/๔/๑๐/	๑	-	-	๓,๐๐๐ -.
๒๕๕๗	๑๐	ม.๑๓/๑๔/๑๗/๕/๓/๘	๒	-	-	๔๐,๐๐๐ -.
๒๕๕๘	๗	ม.๑๗/๕/๖/๒/๑๐	-	-	-	-
๒๕๕๙	๑๓	ม.๑๒/๑๗/๘/๑๓/๒/๗	๒	-	-	๒๐,๐๐๐
๒๕๖๐	๑๔	ม.๑๓/๓/๑๑/๘/๑๗/๕/๒	-	-	-	๖๕,๐๐๐
๒๕๖๑	๑๘	ม.๑๔/๕/๒/๑๓/๘	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐
๒๕๖๒	๓๖	ม.๕/๘/๓/๑๔/๒/๑๒/๓	-	๑	-	๒๐๐,๐๐๐
๒๕๖๓	๑๕	ม.๔/๘/๕/๑๓/๑๒/๑๓	-	-	-	๑๕๐๐๐๐

๒๕๖๔	๗	ม.๗/๒/๓/๕/๘/๑๓	๑	-	-	๑๔๐๐๐๐
๒๕๖๕	๓	ออกปฏิบัติการพื้นที่ตำบลลูก น้ำใส ๓ ครั้ง	-	-	-	๒๐๐๐
รวม	๑๓๖		๙	๑		๗๗๐,๐๐๐

สถานการณ์

จากเหตุการณ์เกิดเพลิงไหม้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกหลายครั้ง ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนเป็นอันมาก จึงมีผลต่อขวัญและกำลังใจของประชาชน รวมทั้งเศรษฐกิจ สังคม ซึ่งหากไม่มีการป้องกันอย่างเข้มงวดและมีวิธีการระงับเหตุให้สงบได้อย่างรวดเร็วแล้ว อาจจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากมาย

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้จัดเตรียมอัตรากำลังเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อเป็นการป้องกันและรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและทางราชการให้รอดพ้นจากอัคคีภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

เพื่อให้มีความพร้อม และปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดการสับสน จึงกำหนดให้มีแผนปฏิบัติการในการระงับอัคคีภัยขึ้น

๑ การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้ ป้องกันและลดผลกระทบ ประกอบด้วย แผนการป้องกันอัคคีภัยต่างๆ คือ

๑.๑ แผนการตรวจตรา สำนวตรวจจสอบ บ้าน อาคาร ชุมชน บัมน้ำมัน บัมแก๊ส คลังน้ำมัน สถานประกอบการต่างๆ ที่มีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ง่าย พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดประเภทอาคารเสี่ยงภัยในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันอัคคีภัย

๑.๒ แผนการอบรม จัดการฝึกอบรมให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้รวมทั้งฝึกปฏิบัติในการใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น

๑.๓ แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยให้แก่ประชาชนได้ตระหนักถึงโทษอัคคีภัย

๑.๔ แผนการฝึกซ้อมการป้องกันระงับอัคคีภัย อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง โดยมีกลุ่มเป้าหมายตามหมู่บ้านต่างๆ

๑.๕ ประเมินความเสี่ยงจากอัคคีภัย โดยประเมินความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดอัคคีภัย

๑.๖ การตรวจสอบปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และส่งมอบให้บ้านเรือนอาคาร สถานประกอบการ ติดตั้งอุปกรณ์ดับไฟ

๑.๗ จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่นรถยนต์บรรทุกน้ำ รถเคลื่อนที่เร็ว แหล่งน้ำ อุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

๑.๘ จัดทำระบบแจ้งเหตุ ทางสื่อสาร หมายเลข ๑๙๙ , ๑๙๘๔ อุปกรณ์การแจ้งเตือนภัยทางเครื่องเสียงไร้สายของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๒ การปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

๑ แผนการดับเพลิง งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ตามแผนถ้าเป็นไฟไหม้สายเมนหลักให้แจ้งการไฟฟ้าจัดผู้มาตัดกระแสไฟฟ้าในที่เกิดเหตุโดยด่วน อปพร.ประจำอยู่หมู่บ้านที่เกิดเหตุทำการจราจรอำนวยความสะดวกให้แก่รถดับเพลิง ตามด้วยรถกู้ชีพกู้ภัยค้นหาผู้ป่วย

๒ แผนอพยพหนีไฟ ในกรณีที่มีบ้านติดกันหลายหลัง ให้แจ้งบ้านใกล้กับบ้านหลังเกิดเหตุบุคคลในบ้านให้อพยพออกจากบ้านเพื่อความปลอดภัย

๓ ประสานกับหน่วยงานข้างเคียง เช่น เทศบาลตำบลจัดผู้ส อบต.หนองบัวใหญ่ อบต.บ้านขาม อบต.กุดน้ำใส เตรียมรถบรรทุกน้ำเพื่อขอรับการสนับสนุนน้ำให้ต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการลุกลามของไฟ

๔ แผนการดับเพลิง การแจ้งเหตุ กรณีเกิดเหตุในเวลาราชการ รายละเอียดข้อมูลการติดต่อสื่อสาร และผังการปฏิบัติหน้าที่ และนอกเวลาราชการ ผังการปฏิบัติหน้าที่การติดต่อสื่อสาร

๕ การดับเพลิงขั้นต้น ผู้พบเหตุการณ์คนแรก ทำการดับเพลิงขั้นต้นด้วยเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ โดยตัดกระแสไฟฟ้าก่อน กรณีไม่สามารถดับเพลิงเองได้ ให้ร้องขอความช่วยเหลือจากคนข้างเคียงและแจ้งเหตุโดยด่วน

๖ แผนการอพยพหนีไฟ เมื่อเพลิงไหม้ขึ้นลุกลาม ผู้อำนวยการศูนย์ฯ จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการควบคุมพื้นที่และอำนวยการปฏิบัติ ชุดปฏิบัติการดับเพลิงเข้าปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน โดยใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่มี กำหนดจุดรวมพล สำหรับการอพยพ

๓ การปฏิบัติหลังเพลิงสงบ

๓.๑ แผนการบรรเทาทุกข์ ประสานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สำรวจประเมินความเสียหายและความต้องการในด้านต่างๆ การจัดตั้งกองอำนวยการรับบริจาคสิ่งของ ปรับปรุงซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้นให้คืนสู่สภาวะปกติ

๓.๑ แผนบรรเทาทุกข์

๓.๒ แผนการฟื้นฟูบูรณะ

ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอัคคีภัย มีหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการประเมินความเสียหายโดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการสงเคราะห์และฟื้นฟู

๒. จัดหาที่พักชั่วคราวให้ผู้อพยพให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในด้านของสุขภาพอนามัย ชีวิตจิตใจ การฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และการฟื้นฟูอาชีพ

๓. ให้เจ้าพนักงานสอบสวนในท้องที่สืบสวนสอบสวนถึงสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้โดยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๔. การจัดการศพผู้เสียชีวิต จักที่เก็บรักษาศพในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับอำเภอและจังหวัดควบคุมการย้ายศพผู้เสียชีวิต

๕. ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้นโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน

๖. กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชนให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจจัดตั้งศูนย์รับบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

๗. กรณีเพลิงไหม้ตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไปหรือมีเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไปรวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกันในระยะสามสิบลเมตรโดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ ถือเป็นเขตเพลิงไหม้ ดำเนินการ ดังนี้

-ประกาศเขตเพลิงไหม้ ณ สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นและบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมีแผนที่สังเขปแสดงเขตเพลิงไหม้ พร้อมทั้งระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตาม พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

-ภายใน สี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลงหรือถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้

-พิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกัน อัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาสิ่งแวดล้อม การอำนวยความสะดวกจราจร ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เสนอความเห็น พร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่เกิดเพลิงไหม้

ภายในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีอาคารบ้านเรือนที่ก่อสร้างด้วยไม้ หรือครึ่งปูนครึ่งไม้ ซึ่งเป็นวัสดุที่ติดไฟได้ง่ายอยู่มาก ซึ่งอาคารบ้านเรือนเหล่านี้ยังมีการเก็บของที่อาจจะก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย เช่น ร้านขายของชำ บัณเฑาะว์ น้ำมัน อุปกรณ์การเกษตรหรือร้านจำหน่ายสารเคมี และอาคารสาธารณะ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนหรือยุงฉางเก็บผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

ภารกิจ

๑ มีการเตรียมพร้อมรับแจ้งเหตุเมื่อเกิดเพลิงไหม้ให้ไปถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด จัดระบบเข้าผจญเพลิงของรถดับเพลิง

๒ จัดให้มีชุดค้นหา และกู้ภัย เพื่อช่วยชีวิตของผู้ประสบภัยที่ติดอยู่ภายในอาคาร หรือบริเวณที่เกิดเหตุเพลิงไหม้โดยเร็ว

๓ ประสานงานกับรถดับเพลิงชุดสนับสนุนของ เทศบาลตำบลจตุรัส และรถลำเลียงน้ำจากหน่วยงานข้างเคียง เพื่อรับสนับสนุนการรีเลย์น้ำจากรถที่มาร่วมช่วยเหลือ และหาแหล่งน้ำที่ใกล้สถานที่เกิดเหตุ

๔ ไปถึงที่เกิดอัคคีภัยโดยรวดเร็ว เพื่อระงับเหตุที่เกิดขึ้นโดยเร็ว สกัดกั้นไฟไม่ให้ลุกลามออกไป

๕ ป้องกันการเกิดอันตรายและความเสียหายที่เกิดจากการเกิดเพลิงไหม้ให้น้อยที่สุด รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้น้ำ

๖ ประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องเสียงไร้สาย ประกาศเตือนภัยรวมทั้งการป้องกันอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย เพื่อที่จะระงับภัยในเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง

๗ จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้น แจกจ่ายให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักวิชาการ

๘ การช่วยเหลือเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อนและบำรุงขวัญผู้ประสบอัคคีภัย

จุดสำคัญที่อาจเกิดอัคคีภัย (จุดล่อแหลมหรือจุดเสี่ยงภัย)

หมู่ที่ ๒ - ๑๗

มูลเหตุที่จะทำให้เกิดเพลิงไหม้

บริเวณที่กำหนดเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยส่วนมากเป็นพื้นที่การเกษตรที่มีหญ้าแห้ง ป่าหญ้าริมทาง หรือบ้านพักอาศัยที่สร้างจากไม้ที่มีสภาพเก่าและปลูกใกล้ชิดกันไม่มีระบบป้องกันอัคคีภัย ถ้าเกิดอัคคีภัยขึ้นย่อมสร้างความสูญเสียทรัพย์สินหรือชีวิตประชาชนจำนวนมาก เช่น ความประมาทเลินเล่อ การลอบวางเพลิง ไฟฟ้าลัดวงจร หรือเกิดจากอุบัติเหตุที่คาดไม่ถึง ฯลฯ

การปฏิบัติ

ขั้นตอนในการปฏิบัติงานเมื่อมีการเกิดเหตุเพลิงไหม้ ดังนี้

๑ การรับแจ้งเหตุ

เจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุเมื่อได้รับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์หรือทางอื่น ๆ จะต้องสอบถามรายละเอียดของสถานที่เกิดเหตุเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ๑ . ประกาศแจ้งให้พนักงานหรือชุดปฏิบัติการดับเพลิงออกปฏิบัติงาน
- ๒ . แจ้งให้การไฟฟ้าตัดกระแสไฟฟ้าที่บริเวณที่เกิดเหตุในกรณีที่เป็นสายเมนหลัก
๓. แจ้งสถานีตำรวจภูธรอำเภอจตุรัส เพื่อดำเนินการในงานสอบสวน
- ๔ . แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น

๒ การค้นหาที่เกิดเหตุ

เจ้าหน้าที่ที่รับแจ้งเหตุ ต้องสอบถามรายละเอียดจากผู้แจ้งเหตุแล้วถ่ายทอดให้ชุดปฏิบัติการดับเพลิงได้ทราบถึงที่เกิดเหตุที่แน่ชัด ว่าเป็นเหตุเพลิงไหม้อะไร ตรงจุดใดของหมู่บ้าน พร้อมบอกจุดท่อประปาดับเพลิงที่อยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุให้ชุดปฏิบัติการทราบ

๓ การช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ผู้ประสบภัยที่ตกอยู่ในอันตรายในกลุ่มควันแก๊สพิษและความร้อนต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างฉับพลันก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการอื่น ๆ

๔ การระงับและการป้องกันการติดต่อลุกลาม

หลังจากการปฏิบัติตามข้อ ๕ .๓ แล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าสกัดกั้นหรือล้อมไฟไว้ไม่ให้ขยายวงกว้างออกไป และชุดปฏิบัติการดับเพลิงจะต้องเข้าผจญเพลิง หากเห็นว่าไม่สามารถจะสกัดกั้นหรือล้อมเพลิงเอาไว้ได้ให้ชุดผจญเพลิงที่กำลังผจญเพลิงแจ้งไปยังหน่วยดับเพลิงข้างเคียงเพื่อขอกำลังสนับสนุนเพิ่มเติม

๕ การขอกำลังสมทบ

เป็นเรื่องสำคัญมากจะต้องทำเฉพาะกรณีที่สถานการณ์แปรเปลี่ยนมีการติดต่อขยายตัวออกไปเรื่อย ๆ หรือคาดว่าเพลิงจะรุนแรงจนไม่สามารถจะควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ การขอกำลังสมทบต้องขอไปที่หน่วยงานข้างเคียง เช่น เทศบาลตำบลจตุรัส, เทศบาลตำบลหนองบัวใหญ่, องค์การบริหารส่วนตำบลกุดน้ำใส ถ้ากำลังไม่พอให้แจ้งไปยังศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจตุรัส และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิเพื่อร่วมกันบูรณาการ แต่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ โดยเฉพาะผู้อำนวยการดับเพลิงในขณะนั้น

หน่วยปฏิบัติ

๑ หน่วยปฏิบัติ เจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุ คือ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตำบลบ้านกอก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก หรือนายกองคการบริหารส่วนตำบลบ้านกอกซึ่งเป็นผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตำบลบ้านกอกโดยตรง

๒ ชุดปฏิบัติการค้นหาที่เกิดเหตุเป็นชุดเคลื่อนที่เร็ว ประกอบด้วย รถน้ำดับเพลิงจำนวน ๑ คัน รถยนต์กู้ชีพ จำนวน ๑ คัน อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ๔ นาย

๓ หน่วยปฏิบัติร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

การขอกำลังสมทบ

หากมีเพลิงไหม้ลุกลามจนไม่สามารถจะควบคุมไว้ได้ให้ขอกำลังจากหน่วยดับเพลิงข้างเคียง หรือหน่วยงานข้างเคียงเป็นหน้าที่ของพนักงานทุกคนเป็นผู้ติดต่อ โดยต้องได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิงเสียก่อน

ซึ่งหน่วยงานข้างเคียงที่จะขอคำสั่งสมทบได้ทันที ประกอบด้วย

๑. ป้องกันเทศบาลตำบลจตุรัส มีรถดับเพลิง ๑ คัน รถลำเลียงน้ำ ๒ คัน รถกู้ภัย ๑ คัน อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ๖ นาย
๒. เทศบาลตำบลหนองบัวใหญ่ มีรถลำเลียงน้ำ ๑ คัน อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ๒ นาย
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดน้ำใส มีรถบรรทุกน้ำ ๑ คัน อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ๓ นาย
๔. ให้มีการประชุมหน่วยปฏิบัติการเพื่อซักซ้อมการประสานงานการปฏิบัติก่อนการผจญเพลิง

การบังคับบัญชาและการสั่งงาน

- ๑ . ตามสายงานปกติ
- ๒ . หน่วยงานอื่นที่มาสมทบ ให้รายงานตัวต่อผู้อำนวยการดับเพลิงในสถานที่เกิดเหตุและประสานการปฏิบัติกับผู้ควบคุมการดับเพลิงในขณะนั้นโดยตรง

การติดต่อสื่อสาร

- ๑ . สำหรับหน่วยดับเพลิงองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกใช้การติดต่อสื่อสารศูนย์วิทยุสั่งการ ๑๖๒.๕๒๕ และทางโทรศัพท์ ๑๙๙, ๐๔๔-๘๔๐๒๐๗
- ๒ . หน่วยดับเพลิงข้างเคียง ใช้การติดต่อทางวิทยุและโทรศัพท์

การรักษาความสงบเรียบร้อยและการจราจร

- ๑ . กำลังอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนประจำหมู่บ้านทำหน้าที่การจราจรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรจตุรัส
- ๒ . หน่วยช่วยเหลือผู้บาดเจ็บนำส่งโรงพยาบาลเป็นหน้าที่ของหน่วยกู้ชีพของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกเป็นหน่วยงานหลัก และขอความช่วยเหลือจากหน่วยข้างเคียงในกรณีที่มีผู้บาดเจ็บหลายคน
- ๓ . หน่วยดูแลและรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัยเป็นหน้าที่ของ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตำบลบ้านกอก หรือตำรวจ

แหล่งน้ำสำหรับสนับสนุนการดับเพลิง

๑ แหล่งน้ำที่ใช้ในการดับเพลิงในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกประกอบด้วยแหล่งน้ำในพื้นที่ซึ่งประกอบด้วย

- ๑ . ห้วยลำคันฉู ม.๔,๖,๑๓
- ๒ . สระน้ำหน้าวัดหลุบจิว ม.๕
๓. อ่างเก็บน้ำบ้านโนนสะอาด ม.๘
๔. สระน้ำบ้านสระสี่เหลี่ยม

การติดต่อประสานงาน

- ทางวิทยุสื่อสาร บ้านกอก คลื่นความถี่ ๑๖๒.๕๒๕
- ทางโทรศัพท์ ๐ - ๔๔๘๔๐ - ๒๐๗

สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ลำดับ	ชื่อสถานที่	หมู่ที่	อัคคีภัย ในหมู่บ้าน	ไฟฟ้า	ถึงดับเพลิง	
					มี	ไม่มี
๑	บิมน้ำมันบ้านโนนทอง	๑๗	/		/	
๒	บิมน้ำมันบ้านสระสีเหลี่ยม	๑๔	/		/	
๓	ทุ่งนาหลังบ้านนางเฉลียว โททรัพย์	๘		/		/
๔	ป่าต้นรูปภาษีหลังบ้านนายสมใจ สังข์ทอง	๓		/		/
๕	ป่าละเมาะหนองผักแว่นบ้านโนนทอง	๑๑		/		/
๖	ป่าละเมาะไค้งหินลาดบ้านมะเกลือ	๑๓		/		/
๗	ป่าต้นรูปภาษีข้างสระน้ำวังระเริงบ้านมะเกลือ	๖		/		/
๘	ป่าต้นรูปภาษีข้างโรงพยาบาลจตุรัส	๑๒		/		/
๙	ทุ่งนาเรียบทางรถไฟบ้านกอก	๒		/		/
๑๐	ป่าละเมาะทางเข้าหมู่บ้านคงคาล้อม	๑๐		/		/
๑๑	ทุ่งนาหลังโกดังเก็บพริกกิมยง แซ่จิ้งบ้านกอก	๑		/		/
๑๒	ทุ่งนาทางออกหมู่บ้านหลุบจิว	๕		/		/
๑๓	ป่าไผ่ตามลำห้วยติดหมู่บ้านทุ่งสว่าง	๙		/		/
๑๔	ทุ่งนาตรงข้ามวัดบ้านสระสีเหลี่ยม	๗		/		/
๑๕	ทุ่งนาข้างหมู่บ้านดงผาสุข	๑๖		/		/
๑๖	ป่าอ้อยข้างหมู่บ้านหนองไผ่	๑๕		/		/
๑๗	ทุ่งนาข้างหมู่บ้านสำโรงทุ่ง	๔		/		/

การติดต่อสื่อสาร

**บัญชีรายชื่อหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคเอกชน และองค์กรเครือข่ายในเขตอำเภอจตุรัส**

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์	
		นามเรียกขาน	ความถี่	โทรศัพท์	โทรสาร
๑	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-	๑๖๒.๕๒๕	๐๘๑-๓๘๙๐๑๒๔	
๒	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-	๑๖๒.๕๒๕	๐๘๙-๓๑๖๘๙๒๑	
๓	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-	๑๖๒.๕๒๕	๐๘๐-๑๕๕๖๗๘๖	
๔	นายอำเภอ	-	-	๐๔๔-๘๕๑๓๗๗	
๕	ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง	-	๑๖๒.๒๐๐	๐๔๔-๘๕๑๔๐๙ต่อ ๑๑	

๘	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	พลับพลึง	๑๖๒.๒๐๐	๐๔๔-๘๕๑๔๐๙ต่อ ๑๒	
๙	นายกเทศมนตรีจัตุรัส	บัวหลวง	๑๖๒.๕๕๐	๐๘๑-๘๗๗๘๑๘๐	
๑๑	ท้องถิ่นอำเภอจัตุรัส	-	-	๐๔๔-๕๘๒๐๕๔	
๑๒	สถานีตำรวจภูธรจัตุรัส	จัตุรัส	๑๕๓.๓๒๕	๐๔๔-๘๕๑๕๐๐	
๑๓	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ตำบล บ้านกก	-	-	๐๔๔-๗๕๕๓๐๕	
๑๖	เกษตรอำเภอจัตุรัส	-	-	๐๔๔-๘๕๑๔๑๓	
๑๘	สำนักงานการไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอจัตุรัส	-	-	๐๔๔-๘๕๑๑๑๑	
๑๙	การประปาภูมิภาคอำเภอจัตุรัส	-	-	๐๔๔-๘๕๑๓๐๐	
๒๑	โรงพยาบาลจัตุรัส	-	๑๕๓.๘๗๕	๐๔๔-๘๕๑๔๙๙	
๒๒	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระสีเหลี่ยม ตำบลบ้าน กก	-	-	๐๔๔-๐๒๕๗๔๑	

(๕) ภัยจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน (ทั้งปี)

ตารางที่ ๑-๕ : สถิติการเกิดภัยจากการคมนาคมของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกก

พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	ผลกระทบความเสียหาย		มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
			จำนวน ผู้เสียชีวิต (คน)	จำนวน ผู้บาดเจ็บ (คน)	
๒๕๕๕	๒	ม.๘ และม.๑๓	-	๒	๓,๐๐๐
๒๕๕๖	๒	ม.๗ และ ม.๑๖	-	๒	๓,๕๐๐
๒๕๕๗	๑	ม.๑๑	-	๑	๕๐๐
๒๕๕๘	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	๕		-	๕	๗,๐๐๐
๒๕๖๑					
๒๕๖๒					
๒๕๖๓					

อุบัติเหตุจากท้องถนนในพื้นที่ตำบลบ้านกอกมีน้อยมาก เพราะถนนส่วนใหญ่ไม่ใช่ถนนหลักที่มีรถสัญจรไปมามากมาย ถนนส่วนใหญ่เป็นถนนเข้าหมู่บ้านเป็นถนนสองเลน จะมีรถวิ่งก็เป็นรถที่ใช้ประจำในหมู่บ้านซึ่งออกไปจ่ายตลาดเป็นส่วนใหญ่ ส่วนรถจักรยานยนต์ก็เป็นรถจากหมู่บ้านที่ออกไปทำงานในตัวเมืองหรือไปเรียนหนังสือสำหรับนักเรียนส่วนใหญ่แล้วจะมีรถยนต์โดยสารวิ่งรับส่งนักเรียน

ดังนั้นอุบัติเหตุทางถนนจึงมักจะเป็นช่วงเทศกาลที่มีรถวิ่งผ่านมากมาย ส่วนที่เกิดอุบัติเหตุก็จะเป็นรถของวัยรุ่นตามหมู่บ้านที่ขับขี่ด้วยความประมาท สำหรับผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะตามกฎหมายจราจรอย่างมีสติและตั้งอยู่ในความไม่ประมาทจึงเป็นผู้ที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ

๑.๓ การจัดลำดับความเสี่ยงจากสาธารณสุขในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณสุขและการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุข ภายใต้อาสาสมัครสาธารณสุข สถานการณ์ สาธารณภัย สถิติการเกิดภัย ความถี่การเกิดภัย และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณสุข สามารถจัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑ - ๖ : ลำดับความเสี่ยงภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ลำดับความเสี่ยงภัย	ประเภทของภัย	ลักษณะของการเกิดภัย
๑	อุทกภัยและดินโคลนถล่ม	- น้ำขีล้นตลิ่ง / ปริมาณน้ำฝนสะสม
๒	วาตภัย	- เกิดพายุหมุนเขตร้อน บริเวณที่โล่ง ฯลฯ
๓	อัคคีภัย	- ไฟป่าเกิดขึ้นในพื้นที่บ่อยครั้ง
๔	ภัยแล้ง	- น้ำในลำน้ำคันฉูแห้งขอด / ฝนทิ้งช่วง / ฯลฯ

๑.๔ ปฏิทินสาธารณสุขประจำปี

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการเกิดสาธารณสุขขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นเป็นประจำ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก สามารถคาดการณ์การเกิดภัยได้มากขึ้น ได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย อัคคีภัย ไฟป่า (ระบุเฉพาะประเภทภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่) นอกจากนี้ภัยจากการคมนาคม (อุบัติเหตุทางถนน) ก็ยังเป็นสาธารณสุขที่เกิดบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งการคาดการณ์ทำได้ยากเพราะเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เว้นแต่ในบางช่วงระยะเวลาหากมีการใช้ถนนมาก เช่น เทศกาลต่างๆ ก็มีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้น

ตารางที่ ๑-๗ : ปฏิทินสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกจึงทำปฏิทินสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

ภัย/เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย										
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
อุทกภัย											
ภัยแล้ง			ฤดูแล้ง								
พายุฤดูร้อน											

อัคคีภัย	←→	←→										←→	→
	ปี ใหม่	ตรุษจีน										ปี ใหม่	
อุบัติเหตุ ทางถนน	←→			←→								←→	→
	ปี ใหม่			สงกรานต์								ปี ใหม่	
ภัยหนาว	←→	→									←→	→	

หมายเหตุ : เฝ้าระวังตลอดทั้งปี

บทที่ ๒

แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ปัจจุบันแนวคิดการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยมุ่งเน้นให้ความสำคัญมากขึ้นกับ การดำเนินการอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย” (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery)

๒.๑ ขอบเขตสาธารณภัย

ขอบเขตสาธารณภัยตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหาย แก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

๒.๒ ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นไปตามระดับการจัดการสาธารณภัยของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ จำนวนประชากร ขนาดของภัย ความรุนแรง ผลกระทบและความซับซ้อนของภัยหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามกฎหมาย ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณสุขขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ควบคุมและสั่งการ
๒	สาธารณสุขขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๔	สาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก นายก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ จะเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่โดยเร็ว เป็นลำดับแรก มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัคร รวมทั้งติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประเมินโอกาสการขยายความรุนแรงของภัย

เพื่อรายงานนายอำเภอให้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาประกาศหรือยกระดับของภัยจากสาธารณสุขขนาดเล็กเป็นสาธารณสุขขนาดกลางต่อไป

๒.๓ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศมีความพร้อมรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ซึ่งจะเป็นการสร้างมาตรฐานในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ของประเทศ โดยให้ท้องถิ่น ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพสังคมและท้องถิ่นเพื่อมุ่งเข้าสู่ “การรู้รับ – ปรับตัว – พื้นเร็วทั่ว – อย่างยั่งยืน ” (Resilience) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดความถี่และความรุนแรงของภัยพิบัติและเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหาในปัจจุบัน รวมถึงป้องกัน ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เป็นการเผชิญเหตุและจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉิน ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการ จัดระบบ การจัดการทรัพยากรและการกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุก

รูปแบบ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลด ความสูญเสีย ที่จะมี ต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากรสภาพแวดล้อม สังคม และประเทศ ให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

เป็นการปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชน ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการฟื้นฟู ซึ่ง หมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (rehabilitation)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล โดยการจัดระบบและกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคำนึงถึงระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และประเพณีปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสำคัญ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้ มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ โดยชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย หากได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นก็จะสามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของคนหลากหลายกลุ่มในชุมชน

๒.๔ งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

งบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีที่มาจาก ๒ แหล่งงบประมาณ ได้แก่

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก (โครงการที่ใช้ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

(๒) งบประมาณอื่นๆ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๒.๔.๑ ภาวะปกติ

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก โดยกำหนดให้มี รายละเอียด ดังนี้

- แผนและขั้นตอนของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ในการจัดการ ให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย
- แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และ

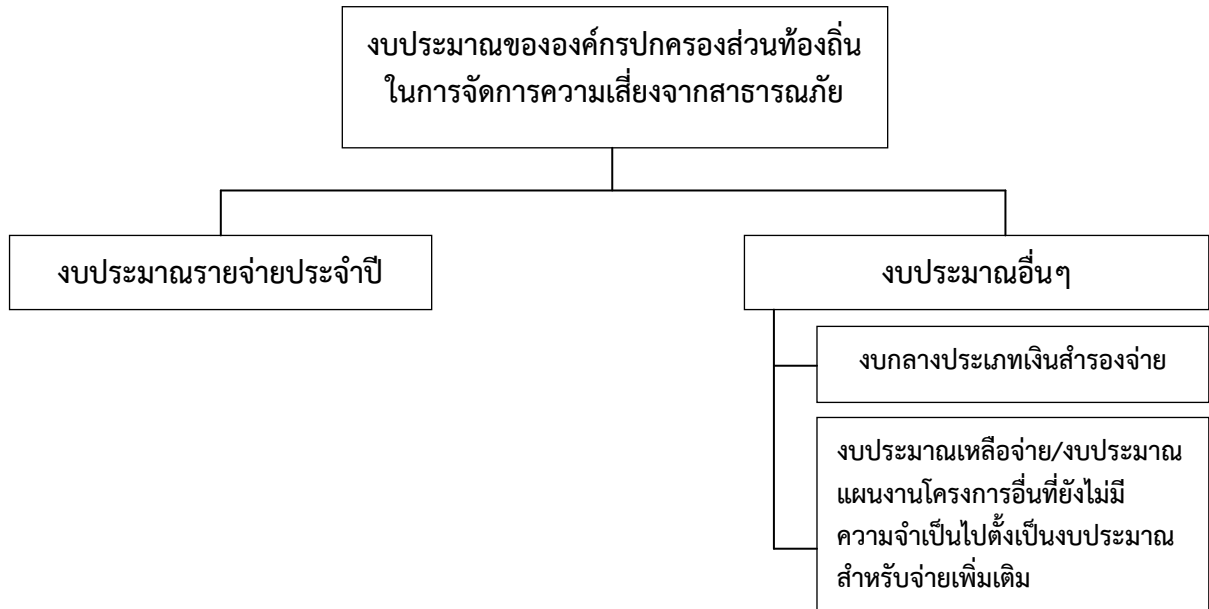
ยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตั้งงบกลาง ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุ สาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

๒.๔.๒ ภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก นำเงินงบประมาณของหน่วยงานที่ได้เตรียม ไว้ ไปใช้จ่ายเพื่อบรรเทา/ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัยเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรืองบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่

มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่าย ไปตั้งเป็นงบประมาณสำหรับจ่ายเพิ่มเติมได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๓

แผนภาพที่ ๒-๑ : แหล่งงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๒.๕ องค์การปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จะมีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก และประสานการปฏิบัติตั้งแต่ระดับประเทศ ซึ่งกองอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ต้องมีการเชื่อมโยงและ รับนโยบายแผนงานแนวทางมาดำเนินการ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานบริหารจัดการสาธารณภัยในระดับอำเภอและระดับจังหวัดด้วย

๒.๕.๑ ระดับนโยบาย

(๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติบูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๕.๒ ระดับปฏิบัติ

(๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสาน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

(๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้อำนวยการ มีความรับผิดชอบ ดังนี้

(๒.๑) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ

(๒.๒) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับการจัดการสาธารณภัย

เพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลังในการเริ่มปฏิบัติการ

(๒.๓) ภาวะเกิดภัย อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการ สาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ ๑) และขนาดกลาง (ระดับ ๒) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางรับผิดชอบในการอำนาจการ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่ละระดับ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

ทั้งนี้ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งในศูนย์ประสานการปฏิบัติของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณียกระดับเป็น การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

(๓) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการ

(๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปก.กทม.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัย สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการสนับสนุน การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการ เป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติตามหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๕) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปก.อ.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมอบหมาย โดยมีนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ

(๖) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ประกอบด้วย

(๖.๑) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้ออป.อบต.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเผชิญเหตุ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของตำบลบ้านค้อในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัตุรัส รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ เป็นผู้อำนวยการ

(๖.๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปก.ท./กอปก.ทม./กอปก.ทต.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลจัตุรัส ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัตุรัส รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับ การร้องขอ โดยมีนายกเทศมนตรีตำบลจัตุรัส นายชัยวัฒน์ ภูประดิษฐ์เมธากุล เป็นผู้อำนวยการ

(๖.๓) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปก.อบต.)

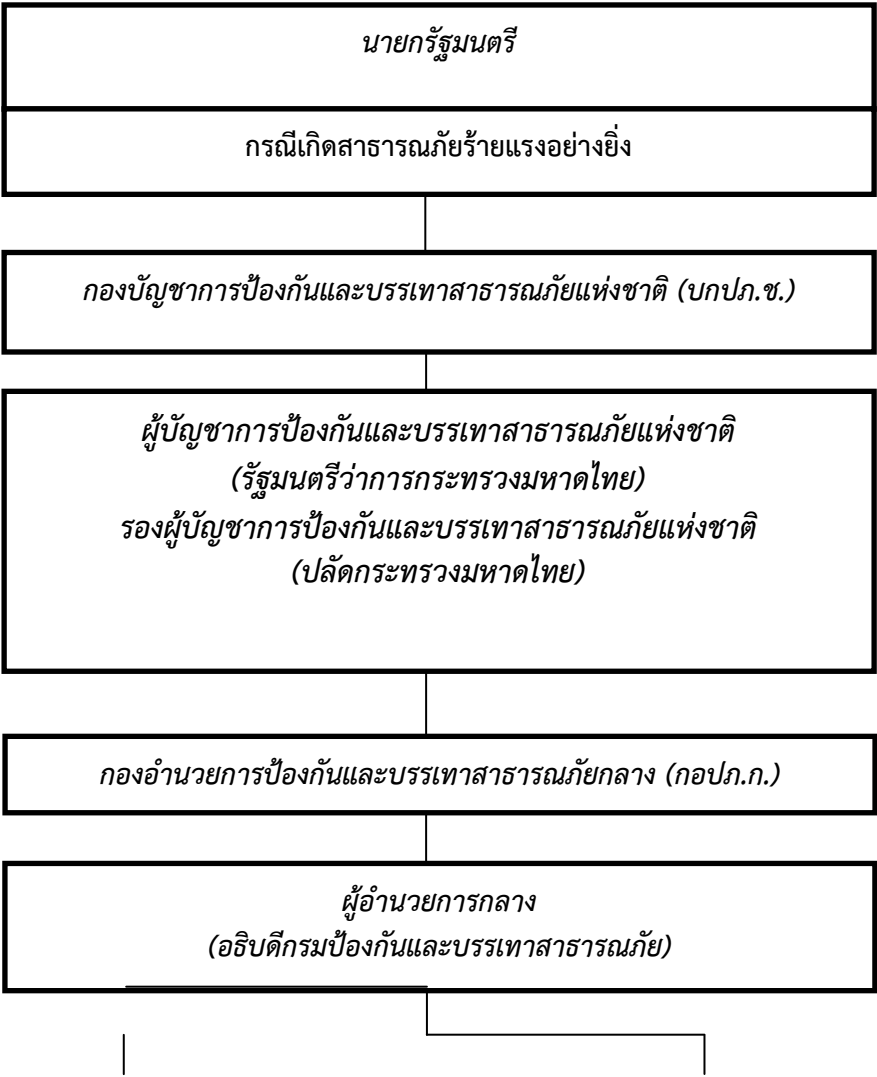
ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเผชิญเหตุ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือ

ผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอ ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม

การจัดการในภาวะฉุกเฉินละเอียดการปฏิบัติปรากฏตามบทที่ ๔ การปฏิบัติขณะเกิดภัย)

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ ให้กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณ
ภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็น
ผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ
พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือ
กับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ พร้อมทั้งให้รายงานผู้อำนวยการอำเภอในเขตพื้นที่ นาย
พินิจ บุญวรรณ นายอำเภอจตุรัส ทราบทันที

หากประเมินสถานการณ์สาธารณภัยและเกินขีดความสามารถของทรัพยากรขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าจัดการกับสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็วแล้วและไม่สามารถควบคุม สถานการณ์
สาธารณภัยได้โดยลำพัง ให้รายงานให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบและขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือ กองอำนาจการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

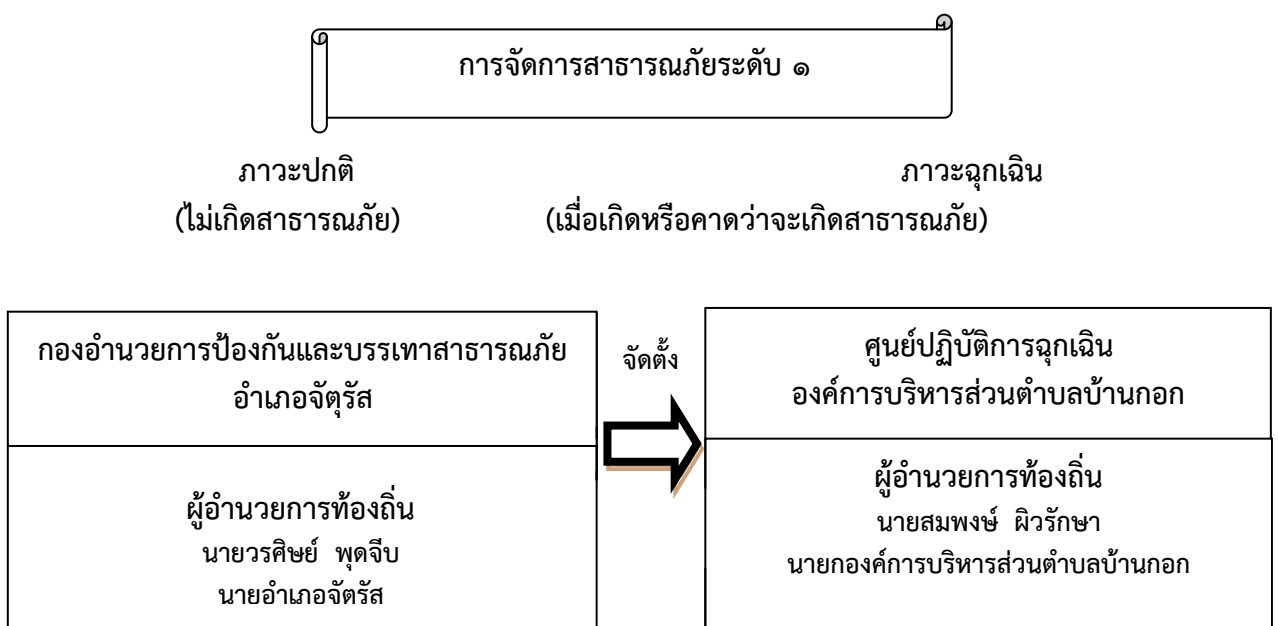

แผนภาพที่ ๒-๒ : กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทย

๒.๖ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
(เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย **องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก** เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณี ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจาก กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือกองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ

แผนภาพที่ ๒-๓ : องค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๗ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ การปฏิบัติร่วมกับอำเภอและจังหวัด

- (๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานอำเภอและจังหวัด ในช่วงระยะขณะเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเป็นระยะๆ
- (๒) กรณีสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัด ตามลำดับ

๒.๗.๒ การปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

- (๑) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก และสาธารณภัยมีความรุนแรงขยายเป็นวงกว้าง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก รายงานผู้อำนวยการอำเภอ พร้อมทั้งประสาน กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณ เทศบาลตำบล จตุรัส ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง) ให้สนับสนุน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น
- (๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการและการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๗.๓ การปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหารในพื้นที่

ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารนั้น จะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยของ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก และศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก กับ มณฑลทหารบกที่ ๒๑ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้ ฝ่ายทหารอาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงานหรือศูนย์ปฏิบัติงานร่วมระหว่างพลเรือนกับทหาร ขึ้นอยู่กับระดับของหน่วยและสถานการณ์สาธารณภัยนั้นๆ โดยมีแนวทางปฏิบัติสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อตกลงว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างผู้อำนวยการจังหวัดกับหน่วยงานทหารในพื้นที่ ทั้งนี้รายละเอียดการแบ่งมอบพื้นที่ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติของหน่วยทหารปรากฏตามภาคผนวก ๗

๒.๗.๔ การปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์การสาธารณกุศล

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บ้านกอก เป็นศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติในเขตรับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงาน การปฏิบัติ และสถานการณ์ระหว่างทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และเชื่อถือได้ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก (กรณีเกิด สาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๒) จัดทำแผนประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล และให้องค์การสาธารณกุศล ในจังหวัดจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมอุปกรณ์และบุคลากรที่สามารถปฏิบัติการกิจได้
- (๓) อบต.บ้านกอก และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับ องค์การ สาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

(๔) กรณีที่เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ถ้าองค์การสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยก่อน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้กันเขตพื้นที่อันตรายและกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้ง แจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย

(๕) กรณีที่ได้รับการประสานจาก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ เทศบาล เป็นต้น ให้องค์การสาธารณกุศลจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัว ที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก หรือผู้อำนวยการท้องถิ่น เพื่อรับมอบหมายภารกิจในการปฏิบัติการ

(๖) กรณีหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์การสาธารณกุศล องค์กรเอกชน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพ ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษายาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล รวมทั้งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

**ตารางที่ ๒-๒ : รายนามภาคประชาสังคม และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก**

ลำดับที่	รายนามภาคประชาสังคม และองค์การสาธารณกุศล	โทรศัพท์/โทรสาร	รายชื่อผู้ประสานงาน
๑.	สาธารณสุขอำเภอจัตุรัส	๐๔๔-๘๕๑.๗๓๘	นายสายันท์ สุวรรณโรจน์
๒.	รพ.สต...บ้านโนนทอง	๐๔๔-๗๔๕.๓๐๕	นายศรีไพร ปอสิงห์
๓.	รพ.สต...บ้านสระสีเหลี่ยม	๐๔๔-๐๒๕.๗๔๑	นายอัศวเดช พลศักดิ์
๔.	โรงพยาบาลจัตุรัส	๐๔๔-๘๕๑.๔๙๙	นางสาวสุพรรณิ แสงประสิทธิ์
๕.	มูลนิธิหลวงบรรเทา	๐๘๐-๐๐๒๘๙๓๙	นายธวัช หวังช่วยกลาง
๖.	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	044-851409ต่อ12	-
๗.	สถานีตำรวจภูธรจัตุรัส	044-851500	-
๘.	สำนักงานการไฟฟ้าภูมิภาค	044-851111	-
๙.	อำเภอจัตุรัส	044-851377	-
	การประปาภูมิภาคอำเภอจัตุรัส	044-851300	-

บทที่ ๓

การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

๓.๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านกอก ฉบับนี้ มุ่งดำเนินงานตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตาม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้บรรลุผลสำเร็จในทางปฏิบัติ โดยมี เป้าหมายสำคัญในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความปลอดภัย ในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกัน บรรเทา การลดผลกระทบ จากสาธารณภัย และการเตรียมความพร้อม ดังนี้

ยุทธศาสตร์การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับ ผลกระทบทางลบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และการบริหารจัดการปัจจัยที่เป็น สาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่างๆ ให้สามารถลด ความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้ เข้มแข็งในการจัดการปัญหา โดยมีเป้าหมายในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในชุมชนและสังคมในปัจจุบัน รวมถึงป้องกันความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๒.๑ นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่สาธารณภัย ทำ ให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ซึ่งสามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความเสี่ยง ได้แก่ ภัย ความล่อแหลม ความเปราะบาง และศักยภาพ ดังนี้

ความเสี่ยง (Risk) = ภัย (Hazard) x ความล่อแหลม (Exposure) x ความเปราะบาง (Vulnerability)

ศักยภาพ (Capacity)

การวิเคราะห์ความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมิน สถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability) และ ศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและ สิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ใน การวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

ภัย (Hazard) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจ นำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบ ต่างๆ หรือองค์ประกอบใดๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงและอาจได้รับความเสียหาย

ความเปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาด ความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่าง

รวดเร็วจากความเสี่ยงภัยอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิดสาธารณภัยและอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

๓.๒.๒ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ ๑ การทำความเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบัน ความต้องการในการประเมินความเสี่ยง และพิจารณาถึงข้อมูลในอดีต ขั้นที่ ๒ การประเมินภัย ขั้นที่ ๓ การประเมินความล่อแหลม ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์ความเปราะบางและศักยภาพ ขั้นที่ ๕ การวิเคราะห์ผลกระทบและระดับความเสี่ยง ขั้นที่ ๖ การจัดทำข้อมูลความเสี่ยงและแนวทาง ในการจัดการและลดความเสี่ยง ขั้นที่ ๗ การพัฒนาหรือปรับปรุงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บ้านกอก จัดทีมประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเข้าสำรวจพื้นที่และจัดเก็บข้อมูลข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์สาธารณภัย และเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อประกอบ การตัดสินใจสั่งการในการรับมือสถานการณ์ภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ได้แก่ (๑) การกำจัดความเสี่ยง (การป้องกันหรือหลีกเลี่ยง)(๒) การแก้ไขปัญหาล่อแหลมและความเปราะบาง (การลดผลกระทบ) (๓) การเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัย และ (๔) การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง

ทั้งนี้ ตัวอย่างของทางเลือกในการจัดการความเสี่ยงตามกลยุทธ์ข้างต้น ในกรณีแผ่นดินไหว พายุโซนร้อน และอุทกภัย แสดงในตารางที่ ๓-๑

ตารางที่ ๓-๑: ตัวอย่างของประเภททางเลือกในการจัดการความเสี่ยง กรณีแผ่นดินไหว พายุโซนร้อน และ อุทกภัย

ประเภทของภัย	ประเภททางเลือกในการจัดการภัยพิบัติ			
	การป้องกัน/หลีกเลี่ยง	การลดผลกระทบ	การเตรียมความพร้อม	การถ่ายโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยง
อุทกภัย	เตรียมแผนอพยพราษฎรบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัย	ขุดลอกคลองน้ำเพื่อระบายการไหลของน้ำ การซ่อมแซมและเสริมความแข็งแรงฝายสะพาน ท่อระบายน้ำ	การวางแผนเฉพาะกิจฉุกเฉินซึ่งครอบคลุมทั้งบริเวณการเฝ้าระวังแผ่นดินไหว การซ้อมรับมือแผ่นดินไหว การจัดเตรียมสิ่งของยังชีพและสิ่งของสำรองจ่าย การฝึกทีมค้นหาและช่วยเหลือ การให้ความรู้แก่ประชาชน	ประกันความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว การรวมกลุ่มความเสี่ยงเงินทุนสำหรับซ่อมสร้าง และกองทุน ออมทรัพย์ชุมชนสำหรับการซ่อมสร้างและฟื้นฟูสภาพ

พายุโซนร้อน และอุทกภัย (ตัวอย่าง)	ย้ายชุมชนที่เสี่ยง ออกห่างจากชายฝั่ง และเส้นทางพายุ รวมถึงบริเวณพื้นที่ต่ำ ซึ่งเสี่ยงต่ออุทกภัย	ก่อสร้างแนวกำบัง ลมหรือใช้พื้นที่ ทางธรรมชาติ ในการลดแรงลม ก่อสร้างคันดิน หรือเขื่อนหรือ กำแพงคลื่น และ อื่นๆ เป็นแนวกัน น้ำ ยก อาคารให้บริเวณ เสี่ยงต่อน้ำท่วม อยู่เหนือระดับน้ำ ที่คาดการณ์ไว้ ใช้ แนวกำบัง ธรรมชาติ เช่น ป่า ชายเลน วางแผน ที่ดิน เป็นต้น	การเผาระวัง การ พยากรณ์ การเตือน ภัยล่วงหน้าสำหรับพายุ ไต้ฝุ่น การเตือน ภัยน้ำท่วมล่วงหน้า การจัดการและ การ วางแผนอพยพ การ จัดเตรียมสิ่งของยังชีพ การหาที่หลบพายุไต้ฝุ่น และกำหนดศูนย์อพยพ ฉุกเฉิน	ประกันความเสี่ยง อุทกภัย ประกัน ผลผลิตจากภัย พิบัติ เงินทุนเพื่อ การซ่อมซ่อมสร้าง หรือกองทุนออม ทรัพย์ของชุมชน สำหรับการซ่อม สร้างโครงการรับ ซื้อบ้านในพื้นที่น้ำ ท่วมถึง
---	---	--	--	---

รายละเอียดเรื่องการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ www.disaster.go.th/ หน่วยงานภายใน/กองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/ดาวนโหลด/ ส่วนนโยบายภัยธรรมชาติ

๓.๓ พื้นที่เสี่ยง ระดับความเสี่ยง และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เมื่อมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง หรือการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยแล้วจะทำให้ทราบถึงพื้นที่เสี่ยงภัยและปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยซึ่งจะทำให้สามารถกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้ตรงกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น นำไปสู่การลดความเสี่ยงอย่างยั่งยืน ที่หมู่บ้าน/ชุมชนมีวิธีการรับรู้ รับ ปรับตัวในการรับมือกับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การกำหนดกิจกรรม โครงการหรือแผนงานที่กำหนดจากผลการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงของพื้นที่หนึ่งๆ เพื่อลดโอกาสในการได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยที่สามารถคาดการณ์ได้ในปัจจุบันและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตตำบลบ้านกอก ซึ่งมีหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความเสี่ยงจากภัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓-๒ : ตารางแสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายจากสาธารณภัยของ อบต.บ้านกอก

ประเภทของภัย	ระดับความเสียหาย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสียหายจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
อุทกภัย	ม. ๓/๔/๖/๑๐/๑๑ / ๑๓/๑๗	ม.๕	ม.๑/๒/๘/๙/๑๒/๑๔/๑๕/๑๖	- เป็นที่ราบลุ่ม /ชุมชนหนาแน่น	✓
ภัยแล้ง	ม. ๓/๔/๕/๖/๗/๘/ ๙/๑๐/๑๓/๑๔/ ๑๕/๑๖๑๗	ม.๑/๒/	-	- ฝนทิ้งช่วง	✓
วาตภัย	ม.๘/๙/๑๕/๑๖	ม.๑/๒/๓/๔/๕	ม. ๖/๗/๑๐๑๑/๑๒ ๑๓/๑๔	- พายุฝน/บ้านเรือนเก่า	✓
อัคคีภัย	ม.๑/๒/๓/๑๗	ม.๔/๕/๖/๗/๘/๙ ๑๐/๑๑/๑๒/๑๓ /๑๔/๑๕/๑๖	-	- ไฟฟ้า/เผาป่าไม้/เผาขยะ	✓
สารเคมีและวัตถุอันตราย	-	-	-	-	-

การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย (ให้ดำเนินการในบริบทของสภาพพื้นที่และสภาวะแวดล้อมในท้องถิ่น/ชุมชน)

ประเภทของภัย	ระดับความเสียหาย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสียหายจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
ภัยแล้ง	ม.๓/๔/๕/๖/๗/๘/ ๙/๑๐/๑๓/๑๔/๑๕ ๑๖/๑๗	ม.๑/๒		- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางเกษตร เกษตรกรจึงมีความต้องการใช้น้ำในปริมาณมากและต่อเนื่องทั้งปี โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๓/๔/๕/๖/๗/๘/๙/๑๐/๑๓/๑๔/๑๕/๑๖/๑๗ - แหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งแม่น้ำลำคลองต้นเขิน โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑๗ - มีการบุกรุกทำลายป่าไม้โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๔/๗/๘/๑๑/๑๓/๑๔	- มีเขื่อนหรือแหล่งน้ำและระบบชลประทานที่ดี - ขุดลอกแหล่งน้ำเดิมเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน ฤดูแล้ง - มีการรณรงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและขยายพื้นที่ป่า เช่น การปลูกป่า

ประเภทของภัย	ระดับความเสียหาย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
वादภัย	ม.๘/๙/๑๕/๑๖	ม.๑/๒/๓/๔ ๕	ม. ๖/๗/๑ ๐/๑๑/ ๑๒ ๑๓/๑ ๔	- ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมโดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๘/๙/๑๕/๑๖ - บุคลากรที่มีความรู้ด้านสาธารณภัยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๘/๙/๑๕/๑๖ - อาคารบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมขาดการบำรุงดูแลรักษาให้เกิดความปลอดภัย โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๘/๙/๑๕/๑๖	- ติดตามสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะ ช่วงฤดูมรสุม - จัดหลักสูตรอบรมบุคลากรที่เป็นกลุ่ม เป้าหมายให้ครบถ้วน - มีการปรับปรุงและซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรง สามารถทนต่อลมพายุได้
อัคคีภัย	ม.๑/๒/๓/๑๗	ม ๔/๕/๖/๗/๘ ๙/๑๐/๑๑/ ๑๒ ๑๓/๑๔/๑๕ ๑๖		- ประชาชนขาดความตระหนัก ในการดูแลความปลอดภัยเรื่องการใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑/๒/๓/๑๗ - ประชาชนไม่ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่.....	- มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องอัคคีภัย - มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัยเป็นประจำทุกปี และให้ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยแก่ประชาชน
สารเคมีและวัตถุอันตราย	-	-	-	- มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสารเคมีในการประกอบการอยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่	- มีแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายของ อบท. - มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเคมีและวัตถุอันตราย

หมายเหตุ : ตัวอย่างตารางมาตรฐานในการประเมินค่าความเสี่ยง (สูง/ปานกลาง/ต่ำ) ตามภาคผนวก ญ

๓.๔ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๔.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ

(๑) ด้านโครงสร้าง

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกมีพื้นที่ ๘๔ ตาราง กิโลเมตร สาธารณภัยที่ส่งผลกระทบ ได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย อัคคีภัย จึงให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้พิจารณาโครงสร้างที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัยแล้วและได้จัดสร้าง อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/ขนาดเล็ก/ระบบน้ำสะอาด(บ่อบาดาล)/บ่อประปาบาดาล/ฝายน้ำล้นตามแบบ มข.๒๗ /สะพานมอแล้ง/สะพานองไผ่ ขึ้น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

(๒) ด้านไม่ใช้โครงสร้าง

การป้องกันโดยไม่ใช้โครงสร้าง เป็นการใช้นโยบาย กฎระเบียบ การวางแผน และกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยง โดย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) ด้านการบังคับใช้กฎหมายและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

กับหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดจากการกระทำของประชาชนเอง เช่น การเผาตอซังข้าว การเผาใบอ้อย เป็นต้น

(๒.๒) วิเคราะห์และจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยให้เหมาะสมกับพื้นที่ พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลสถิติภัย และหาปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการหาแนวทาง การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๓.๔.๒ การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย

การเตรียมความพร้อมเป็นการดำเนินการที่เน้นช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย โดย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (CBDRM)

เป็นการเสริมสร้างศักยภาพโดยเน้นการอาศัยชุมชน/หมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชน ในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม

(๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือ ทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.บ้านกอก และแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึก การซักซ้อม และการฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงานในทุกระดับ โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จะมีการประสานและสั่งการอำนวยการให้ชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์

(๓.๑) จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สาธารณสุขที่อาจจะเกิดขึ้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างเคียง

(๓.๒) ติดตามการรายงานสภาพอากาศปรากฏการณ์ธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์ และการแจ้งข่าว การเตือนภัยจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เฝ้าระวัง ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๓) จัดทีมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม (อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความตื่นตระหนก และความสับสนในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้พิการ ทั้งนี้ ความถี่ของการแจ้งข่าวเตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย

(๓.๔) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง และ แจ้งข่าว เตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีแนวโน้มการเกิดภัย แจ้งข่าว เตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บ้านกอก โดยใช้ระบบการสื่อสาร เครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน

การติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูล เพื่อตัดสินใจในการเตรียมรับมือกับสาธารณภัย

รายงานสถานการณ์ภัยและผลการปฏิบัติให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทราบเป็นระยะๆ เพื่อประสานและสนับสนุนการปฏิบัติร่วมกัน

(๔) การเตรียมการอพยพ

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการอพยพ ดังนี้

(๔.๑) จัดทำแผนอพยพหลักผู้ประสบภัย แผนอพยพหลักส่วนราชการ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย จำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้งการสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารการอพยพ

(๔.๒) วางมาตรการการอพยพ

(๕) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีแนวทางปฏิบัติสำหรับเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว ดังนี้

(๕.๑) คัดเลือกและจัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๕.๒) จัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยกำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว คือ ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการโรงเรียนเป็นศูนย์พักพิงอาจเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

(๕.๓) ปัจจัยความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวอื่นๆ

(๕.๔) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่เป็น

(๖) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณสุข

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านกอก จะจัดทำ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณสุขประจำศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความพร้อมเป็นลำดับแรกก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณสุข ดังนี้

(๖.๑) เพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้สาธารณสุขต่างๆ ธรรมชาติและลักษณะของภัย

(๖.๒) เพื่อให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนและวิธีการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น

(๖.๓) เพื่อเพิ่มทักษะให้ประชาชนช่วยเหลือตนเอง สามารถรักษาชีวิตรอดได้ เมื่อเกิดสาธารณภัย

(๗) แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)

แผนการบริหารความต่อเนื่อง เป็นแผนปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตฉุกเฉิน ในสถานการณ์เมื่อเกิดภัยต่างๆ เช่น ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร ฯลฯ ซึ่งจากสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรต้องหยุดชะงักการดำเนินงาน หรือ ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานส่วนราชการหรือองค์กรต่าง ๆ จึงต้องจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ขึ้น เพื่อเป็นแผนรองรับการดำเนินการกิจของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับในช่วงภาวะปกติ หากหน่วยงานหรือองค์กรไม่จัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องรองรับไว้ตั้งแต่ในภาวะปกติอาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานหรือองค์กรในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การให้บริการ สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น การจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินและให้บริการได้เมื่อเกิดภัยขึ้นวิกฤต เพื่อดำเนินงานและให้บริการตามปกติตามระดับการให้บริการที่กำหนดไว้ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานหรือองค์กรได้ แผนการบริหารความต่อเนื่องควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารความต่อเนื่อง

(๒) ขอบเขตสถานการณ์ความเสี่ยงภัย เช่น แผนรับมือสถานการณ์ภัยจากอุทกภัย/ อัคคีภัย/แผ่นดินไหว ฯลฯ

(๓) กำหนดสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง

(๔) กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ

- บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมประสานงานและสนับสนุน ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ฯลฯ
- ระดับความรุนแรงของสถานการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานฉุกเฉิน
- การอพยพทรัพยากรที่จำเป็นและเหมาะสมต่อสถานการณ์
- ขั้นตอนการฟื้นฟูหน่วยงานหลังผ่านพ้นวิกฤต ฯลฯ

๓.๔.๓ แนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชน

ชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจาก สาธารณภัย เนื่องจากชุมชนต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ของตนซึ่งมีความเสี่ยง หากชุมชนได้รับการพัฒนา

ศักยภาพรวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ก็สามารถทำให้ชุมชนของตนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัยหรือพ้นตัวจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยมีแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชน ดังนี้

(๑) การทำความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ให้สำรวจชุมชนเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและศักยภาพ รวมทั้งกลุ่มเปราะบางของชุมชน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็น แผนลดความเสี่ยงภัยของชุมชน

(๒) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย

(๓) มีแผนในภาวะฉุกเฉินเมื่อเกิดสาธารณภัยและแผนการฟื้นฟูชุมชนหลังจากเกิดสาธารณภัย โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อให้แผนมีการบูรณาการและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง

(๔) มีแผนรับมือกับสาธารณภัยในครอบครัว เช่น การสร้างบ้านเรือนให้มีความแข็งแรงและอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมในครอบครัวหากต้องอพยพออกจากที่พักอาศัยเดิม

(๕) จัดการฝึกอบรมสมาชิกชุมชนอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบาง เพื่อให้มีศักยภาพมากขึ้น

(๖) สร้าง ซ่อมแซม หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคในชุมชนให้ช่วยลดความรุนแรงจาก สาธารณภัย เช่น ชุมชนที่โดนน้ำท่วมบ่อยอาจมีการสร้างฝายชะลอน้ำหรือทำพื้นที่แก้มลิงเพื่อพักน้ำเป็นต้น

(๗) เตรียมสิ่งของยังชีพที่จำเป็นก่อนที่จะเกิดสาธารณภัย

๓.๕ การแจ้งเตือนภัย

การแจ้งเตือนภัยเป็นการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อพยพเคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัยได้ โดยกองอำนวยการป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แจ้งเตือนภัยไปยังชุมชน/หมู่บ้านในพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดภัย เพื่อส่งข้อมูลแจ้งเตือนภัยที่ถูกต้องรวดเร็วไปยังประชาชน

๓.๕.๑ การแจ้งเตือนล่วงหน้า

เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงไปยังชุมชน หมู่บ้าน และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ ชั่วโมง

๓.๕.๒ การแจ้งเตือนภัย

(๑) เมื่อมีการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยขึ้นและประชาชนในพื้นที่อาจได้รับผลกระทบ ให้แจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ทราบ โดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมงก่อนเกิดภัย และให้มีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

(๑.๑) คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย

(๑.๒) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และระยะเวลาหรือความยาวนานของภัย

(๑.๓) แนวทางการปฏิบัติของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชนในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้นำแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติจาก กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

(๒) วิธีการแจ้งเตือนภัย

(๒.๑) แจ้งเตือนภัยผ่านผู้นำชุมชนอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังของชุมชน/หมู่บ้าน

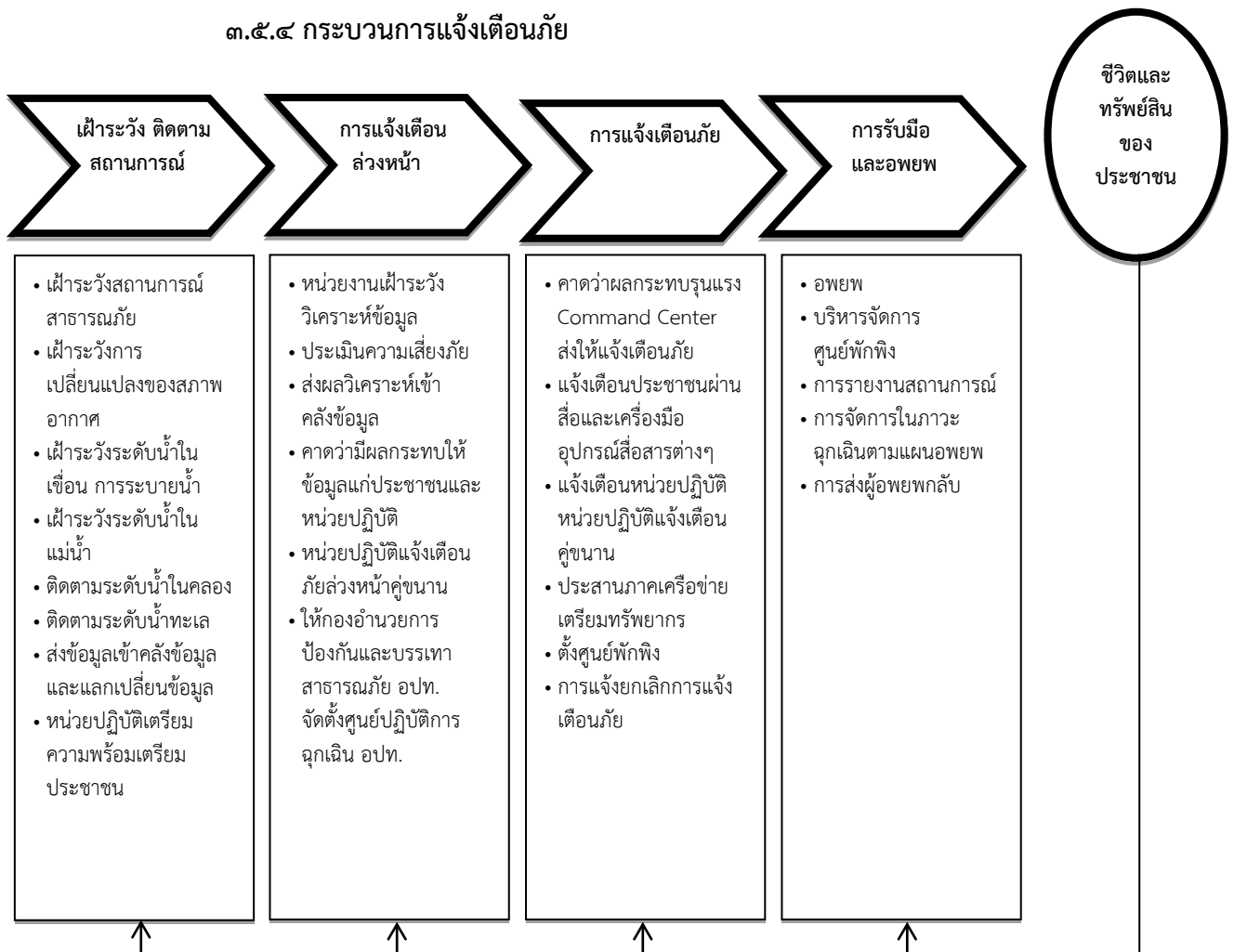
(๒.๒) แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง โดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียง ชุมชน วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย และไซเรนเตือนภัยแบบมือหมุนโทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำตำบลหรือหมู่บ้าน ฯลฯ

๓.๕.๓ ระดับและความหมายของสีในการแจ้งเตือนภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดระดับของระบบการเตือนภัยไว้ อบต.บ้านกอก ได้นำระดับสีของการแจ้งเตือนภัยไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของสาธารณภัยในพื้นที่ ดังนี้

	สีแดง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัยและปฏิบัติตามข้อสั่งการ
	สีส้ม หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ให้อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
	สีเหลือง หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้ม ที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อม รับสถานการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำ
สีน้ำเงิน 	หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดทุกๆ ๒๔ ชั่วโมง
สีเขียว 	หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ

๓.๕.๔ กระบวนการแจ้งเตือนภัย

แผนภาพที่ ๓ - ๑ : กระบวนการแจ้งเตือนภัย

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บ้านกอก จัดชุดเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ได้รับแจ้งการเตือนภัย เพื่อเป็นการยืนยันการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) โดยปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่อง และให้รายงานสถานการณ์ การเกิดภัยมายัง กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐๔๔-๘๔๐๒๐๗ วิทยุสื่อสาร ความถี่ ๑๖๒.๕๒๕ MHz

(๒) รายงานสถานการณ์การเกิดภัยไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทาง ๐๔๔-๘๐๓๓๒๕ ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย และ วิทยุสื่อสาร ความถี่ ๑๖๒.๘๐๐ MHz

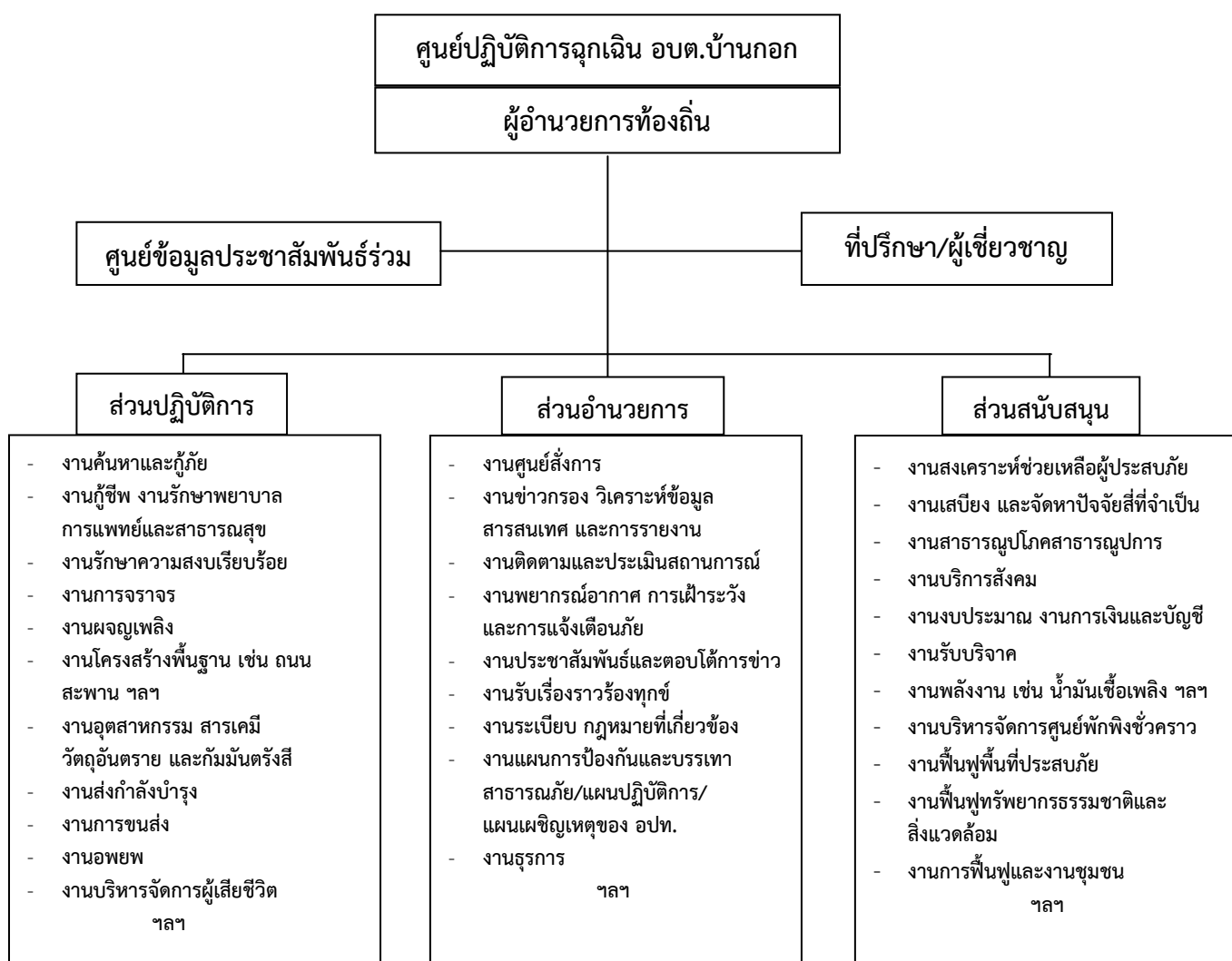
บทที่ ๔

การปฏิบัติขณะเกิดภัย

๔.๑ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.บ้านกอก จัดตั้ง **ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น** ขึ้น โดยมีผู้อำนาจการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัย ทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับ การสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลจตุรัส

๔.๑.๑ โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน อบต.บ้านกอก แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ๑ คณะที่ปรึกษา ๑ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม ดังแสดงตามแผนภาพที่ ๔-๑

แผนภาพที่ ๔-๑ : โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๔.๑.๒ บทบาทหน้าที่ภายในโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ มีหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัย

ที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่เห็นสมควร

(๒) ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม มีหน้าที่ ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนและสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน

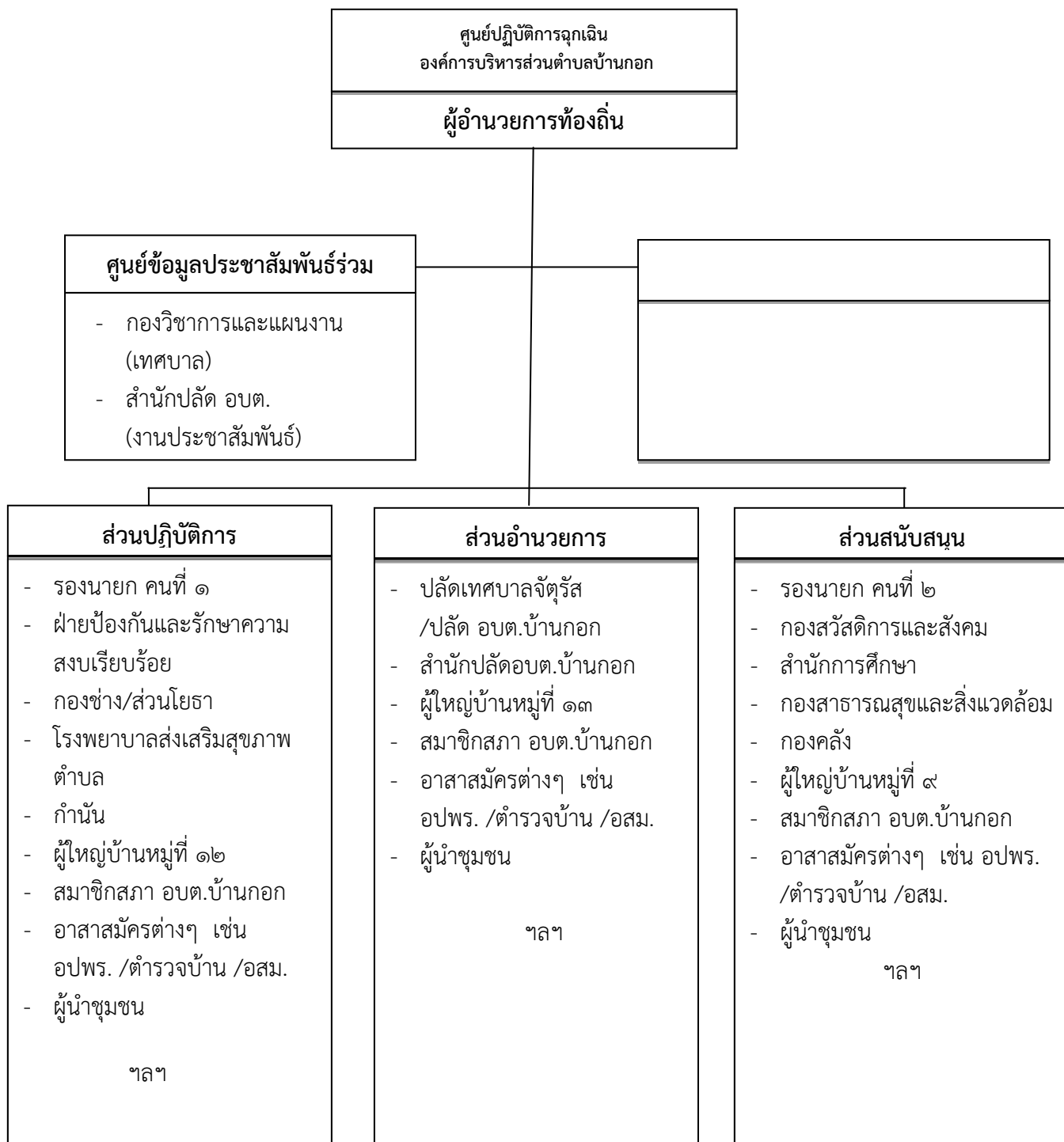
(๓) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ พื้นฟูสู่สภาวะปกติ ค้นหาและกู้ภัย กู้ชีพ รักษาพยาบาล การแพทย์และสาธารณสุข รักษาความสงบเรียบร้อย การจราจร ผจญเพลิง โครงสร้างพื้นฐาน สารเคมี และวัตถุอันตราย กัมมันตรังสี ส่งกำลังบำรุง การขนส่ง อพยพ และบริหารจัดการผู้เสียชีวิต

(๔) ส่วนอำนวยการ มีหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย รวบรวม ประสานข้อมูล และประเมินความต้องการและความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากร ในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงจัดเตรียมเอกสารและวางแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการเป็นฐานดำเนินการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสถานที่ปฏิบัติงานแก่กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก /ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ฯลฯ

(๕) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ ดังนี้

(๕.๑) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ส่งเคราะห์ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสังคม พลังงาน บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว พื้นฟูพื้นที่ประสบภัย พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู และงานชุมชน

(๕.๒) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน และการบัญชี และการรับบริจาค ฯลฯ ทั้งนี้ การจัดบุคลากรประจำ ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ท้องถิ่น รายละเอียดตามแผนภาพที่ ๔-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

แผนภาพที่ ๔-๒ : (ตัวอย่าง) การจัดบุคลากรประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

๔.๒ การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ให้ยติโดยเร็ว แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัดเป็นผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดเล็ก (เขตพื้นที่ อบท.และอำเภอ) และพื้นที่ประสบสาธารณภัยขนาดกลาง (เขตพื้นที่จังหวัด) ดังนั้น เมื่อผู้อำนวยการจังหวัดประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นในฐานะ
ผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ รับผิดชอบและ
ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือ
ผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการ
ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้
ผู้อำนวยการท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่โดยเร็วเป็นลำดับ
แรก และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอและผู้อำนวยการจังหวัดทราบ ในกรณีที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความ
จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่ นอกเขตขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัด เพื่อสั่งการ
โดยเร็ว

(๔) ในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของ
ผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่เข้า
ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วไปพลางก่อนแล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบ
โดยเร็ว

(๕) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่ง
พื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๖) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย
โดยเร็ว และให้นำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
แผนเผชิญเหตุที่มีอยู่มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(๗) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาระเบียบงบประมาณและ
กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มุ่งประโยชน์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชนเป็นลำดับแรกๆ

(๘) หากเหตุการณ์สาธารณภัยนั้นเกินขีดความสามารถและศักยภาพของท้องถิ่น
นั้นๆ จะรับมือกับสาธารณภัยนั้นๆ ได้ และผู้อำนวยการท้องถิ่นได้รับการสนับสนุน ให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอ
เพื่อสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตพื้นที่อำเภอให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยในพื้นที่ประสบสาธารณภัย เพื่อป้องกัน บรรเทา และลดผลกระทบจากสาธารณภัยให้ยุติโดยเร็ว
ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ปรากฏตาม

ภาคผนวก ฐ

๔.๓ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เมื่อมีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแล้ว หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น
นั้นเป็น ภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย
พิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัย แต่มิได้มุง
หมายที่จะชดใช้ความเสียหายแก่ผู้ใด ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ดำเนินการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กระทรวงการคลังกำหนดต่อไป โดยมี “คณะกรรมการให้ความ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ ” (ก.จ.ภ.อ.) มีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเป็น

ประธาน มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นหนึ่งคนสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในอำเภอหรือ กิ่งอำเภอที่รับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือเสนอต่อ

“คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด” (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไป ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยมี ก.ช.ภ.อ. เป็นผู้ตรวจสอบและกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากการสำรวจความเสียหายดังกล่าวข้างต้น

๔.๔ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๔.๑ หลักการปฏิบัติ

(๑) การรายงานตัวและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงานและอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอในพื้นที่ที่เกิดภัย ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบ ไปปฏิบัติ

(๒) การเข้าควบคุมสถานการณ์ คำนึงถึงหลักการ ดังนี้

(๒.๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า ฯลฯ

(๒.๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง (๑-๒ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว

(๒.๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติการรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

(๒.๔) การปฏิบัติการค้นหาหลังระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป (หลัง ๓ วัน ขึ้นไป) ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาในระยะ ๑-๓ วันแรก โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

๔.๔.๒ การควบคุมสถานการณ์และการเผชิญเหตุ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้วางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) การรับแจ้งเหตุและการรายงาน

ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์ สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โดยให้ชุมชน/หมู่บ้านสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้นตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย แล้วรายงานต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

(๒) การประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๒.๑) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น
(๒.๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติ เลือกทางที่ดีที่สุดและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด
(๒.๓) มีการคาดการณ์เพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น กาชอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม

(๒.๔) การจัดการข้อมูล ให้หัวหน้าทีมเป็นผู้นำในการสอบถามตรวจสอบข้อมูลสถานที่ สิ่งที่เป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย พร้อมทั้งบันทึกวัน เวลา ชื่อที่อยู่ผู้ให้ข้อมูล และรายงานข้อมูล ให้ศูนย์ปฏิบัติการ

ฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกทราบ มีการบรรยายสรุปให้ลูกทีมทราบ กำหนดพื้นที่อันตราย พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งจัดระบบต่างๆ ได้แก่ แก๊ส ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อนักกู้ภัย

(๒.๕) การสั่งการ ผู้สั่งการต้องเป็นคนเดียวที่สามารถชี้แจงการปฏิบัติได้ การสั่งการต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความมั่นใจและเด็ดขาด หัวหน้าหน่วยหรือผู้ควบคุมชุดปฏิบัติการต้องรายงานตัวต่อผู้อยู่ในเหตุการณ์ และต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ทั้งก่อนการปฏิบัติและภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ

(๒.๖) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ผลการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและนำเสนอแนะมาวิเคราะห์

(๓) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

แนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก กำหนดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดการ สาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินในแบบโครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน อบต.บ้านกอก (การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑) โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน อบต.บ้านกอก มีอำนาจในการควบคุม สั่งการ และบัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ หากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ อบต.บ้านกอก ลุกลามขยายเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมาก และผู้อำนวยการจังหวัดตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยของอบต.บ้านกอก เป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ ๒) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น อบต.บ้านกอก จะรับข้อสั่งการจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไปปฏิบัติ โดยได้กำหนดรูปแบบองค์กรปฏิบัติในระดับพื้นที่ ตามตารางที่ ๔-๑

ตารางที่ ๔-๑ : รูปแบบองค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่

ระดับการจัดการ สาธารณภัย	องค์กรรับผิดชอบ การจัดการสาธารณภัย ในภาวะปกติ	องค์กรรับผิดชอบ ในภาวะฉุกเฉิน (เมื่อเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)	ผู้บัญชาการ (ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมาย)
ระดับ ๑ (อำเภอ/เทศบาล เข้าควบคุมสถานการณ์)	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ - กอปก.ทน. ๑ แห่ง - กอปก.ทม. ๑ แห่ง - กอปก.ทต. ๑ แห่ง กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปก.อ.) จำนวน ๑ แห่ง	- ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น โดย กอปก.อปท. จัดตั้ง - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ อำเภอ (ศบก.อ.) จำนวน ๑ แห่ง โดย กอปก.อ. จัดตั้ง	-ผู้อำนวยการท้องถิ่น -ผู้อำนวยการอำเภอ

(๔) การค้นหาและช่วยชีวิต

- กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย
- สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว โดยส่งเจ้าหน้าที่ กู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย
- กรณีมีสถานการณ์รุนแรง ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการกู้ภัย

ตารางที่ ๔-๑ : การปฏิบัติขณะเกิดภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ลำดับ ที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (๐๔๔-๘๑๓๓๒๕)
๑	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (ตามข้อ ๔.๑)	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน -ผู้นำคณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
๒	รับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ให้กอง อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน กอก และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบเพื่อ จะได้เสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาประกาศเขต พื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตพื้นที่การให้ความช่วยเหลือฯ ต่อไป จนกว่าสถานการณ์สิ้นสุด	ส่วนอำนวยการ	-ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้ บัญชาการเหตุการณ์ (ผู้รับผิดชอบหลัก) -เจ้าหน้าที่ข้อมูล/ ประชาสัมพันธ์
๓	ออกสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ เพื่อวางแผน รับมือกับสถานการณ์ภัย	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ส่วนโยธา
๔	ประเมินสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การเกิดสาธารณภัยเพื่อการตัดสินใจ แก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่องความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และ ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความเปราะบาง และความสามารถของ พื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก ภัยที่ตามมา รวมถึงภัยที่มี ความซับซ้อน เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้และการแจ้งเตือนภัย	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ส่วนโยธา -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน
๕	บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก)
๖	แจ้งเตือนประชาชน (๑) ตรวจสอบข้อมูลยืนยันความถูกต้องของการเกิดสาธารณภัยจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกแหล่ง ก่อนแจ้งเตือนผ่านช่องทางการสื่อสารทุก ชนิด	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ส่วนโยธา

ลำดับ ที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (๐๔๔-๘๑๓๓๒๕)
	(๒) ดำเนินการแจ้งเตือนภัยไปยังชุมชนพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ช่างการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์เตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง เป็นต้น (๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยต้องชัดเจน ทันท่วงที ถูกต้อง และเข้าใจง่าย บ่งบอกถึงอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการปฏิบัติของ ประชาชน รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ โดยต้องแจ้งเตือนจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด (๔) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัย ไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว เป็นต้น		-เจ้าหน้าที่ข้อมูล/ประชาสัมพันธ์ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน -อปพร.อาสาสมัครต่างๆ
๗	อพยพผู้ประสบภัย กรณีเมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ และมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นจะเกิดอันตราย โดยอพยพเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พร้อมทั้งรายงานผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตาม ข้อ ๔.๗	ส่วนปฏิบัติการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -มูลนิธิฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน
๘	กำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) เป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดเก็บและพักรอชั่วคราวของทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ที่ได้มาและพร้อมใช้ เพื่อรอการส่งใช้ทรัพยากร	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน -อปพร.อาสาสมัครต่างๆ
๙	ระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย (๑) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร มายังจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ ให้พร้อมใช้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อรอการส่งใช้เข้าสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย (๒) ระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) พร้อมทั้งจัดเตรียม เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และพลังงาน เพื่อจัดการสาธารณภัย	ส่วนสนับสนุน	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ส่วนโยธา -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน -อปพร./มิสเตอร์เตือนภัย/ OTOS/อาสาสมัครต่างๆ
๑๐	กำหนดและแบ่งโซนพื้นที่ในการสนับสนุนการเผชิญเหตุ ออกเป็น ๔ โซน ประกอบด้วย โซนที่ ๑ ประกอบด้วย หมู่ ๓ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๓ รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๒ ประกอบด้วย หมู่ ๖ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๖ รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๓ ประกอบด้วย หมู่ ๑๐ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๐ รับผิดชอบพื้นที่ โซนที่ ๔ ประกอบด้วย หมู่ ๙ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๙ รับผิดชอบพื้นที่ หมายเหตุ : สามารถปรับโซนพื้นที่ได้ตามสถานการณ์และขนาดของพื้นที่	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน -อปพร.อาสาสมัครต่างๆ
๑๑	จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเข้าปฏิบัติการจัดการสาธารณภัย สั่งให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว	ส่วนปฏิบัติการ	-ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน

ลำดับ ที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (๐๔๔-๘๑๓๓๒๕)
			-อปพร./OTOS/ อาสาสมัครต่างๆ
	ให้เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงาน เข้ารายงานตัวที่ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน อบต.บ้านกอก ก่อนรับมอบภารกิจ และพื้นที่รับผิดชอบไปปฏิบัติ รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ในการเข้า สนับสนุนจัดการสาธารณภัย	ส่วนปฏิบัติการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน -อปพร./OTOS/ อาสาสมัครต่างๆ
๑๒	การเผชิญเหตุ (๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก ให้ความสำคัญในการค้นหา ผู้รอดชีวิตเป็นลำดับแรก ด้วยการรักษายาบาลผู้บาดเจ็บ มีแนวทาง ปฏิบัติ ดังนี้ (๑.๑) กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มี หน้าที่และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ประสบภัยโดยเด็ดขาด (๑.๒) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว ดังนี้ (๑.๒.๑) สั่งการให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่มีศักยภาพเข้าปฏิบัติงาน ใน พื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๒) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย (๑.๒.๓) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยงตามความจำเป็นของ สถานการณ์ภัย (๑.๒.๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤต ไม่สามารถเข้าพื้นที่ โดยทางรถยนต์หรือทางเรือได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุน เฮลิคอปเตอร์จากหน่วยงานทหารหรือตำรวจในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน (๑.๒.๕) จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัยที่บ้านเรือน เสียหายอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรก และจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราว พร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพ (๑.๒.๖) ระดมกำลังแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลใกล้เคียง เข้าช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบ ภัย (๑.๒.๗) กรณีโครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้เร่ง ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา แล้วแต่กรณี ให้สามารถใช้งานได้หรือจัดทำระบบสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถ ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ (๑.๒.๘) จัดเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน ตลอดจน จัดหาอาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องยังชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชนและ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง (๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง (๑ - ๒ วัน) ให้ ให้ความสำคัญในการค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สิน การสืบหาญาติ การ	ส่วนปฏิบัติการ	-ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้ บัญชาการเหตุการณ์ (ผู้รับผิดชอบหลัก) -ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ -สำนักงานปลัด -งานป้องกันฯ -เจ้าหน้าที่ข้อมูล/ ประชาสัมพันธ์ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน -ผู้นำคณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน -ผู้นำทางศาสนา -ผู้บริหารสถานศึกษา -แพทย์ -กองคลัง -ส่วนโยธา -ตำรวจ -มูลนิธิฯ -อปพร./อสม./OTOS/ อาสาสมัครต่างๆ

ลำดับ ที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (๐๔๔-๘๑๓๓๒๕)
	จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว ข้อมูลสถานการณ์ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (๒.๑) สํารวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เพื่อกําหนด มาตรการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างเกิดภัยและจัดทําบัญชี การช่วยเหลือผู้ประสบภัย (๒.๒) จัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาล และเวชภัณฑ์ ที่จําเป็นมายังพื้นที่ประสบภัยและเตรียมสถานพยาบาลสำรองให้เพียงพอ (๒.๓) จัดส่งปัจจัยสําคัญที่จําเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น มายังศูนย์พักพิงชั่วคราว (๒.๔) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ได้รับความเสียหายจาก สาธารณภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือน หรือวางแผนปิดกั้นช่องทางจราจร ให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครอํานวย ความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย (๒.๕) รักษาความสงบเรียบร้อยและจัดการจราจรในพื้นที่ประสบ ภัยและศูนย์พักพิงชั่วคราว (๒.๖) ตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อรวบรวมและเป็นแหล่งข้อมูล ในการติดต่อประสานงานให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตได้ (๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ให้ ความสําคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิตอย่างต่อเนื่องจากปฏิบัติการระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมงแรก การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การ สงเคราะห์เบื้องต้น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เงินชดเชย การค้นหา ทหารภัยสําน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (๓.๑) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากให้จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ เก็บรักษาศพในระยะแรก (วัดและตู้แช่ศพ) พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องตรวจชันสูตรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน และเตรียมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล (๓.๒) การจัดหน่วยบริการประกันสังคมเคลื่อนที่และให้บริการ ทางการแพทย์ (๓.๓) การประเมินสถานการณ์ภัยอย่างใกล้ชิด ตลอดจนประสาน การช่วยเหลือ รับเรื่องราวร้องทุกข์ ประสานรับข้อมูลความเสียหาย เบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้น (๔) การปฏิบัติการระยะ ๗๒ ชั่วโมง (๓ วัน) ขึ้นไป ให้พิจารณา สนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) เป็นลำดับ แรกก่อน การปฏิบัติการค้นหาระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง (๑ – ๒ วัน) และการปฏิบัติการค้นหาระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง (๒ – ๓ วัน) ตามลำดับ โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุน การปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสับเปลี่ยนกำลังพล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง		
๑๓	ปกป้องสถานที่สําคัญ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วัด เขตพระราชฐาน แหล่งโบราณสถาน (ถ้ามี) เป็นต้น และปกป้องระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา เป็นต้น	ส่วนปฏิบัติการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -ตำรวจ -งานป้องกันฯ

ลำดับ ที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (๐๔๔-๘๑๓๓๒๕)
			-กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน -อปพร.อาสาสมัครต่างๆ
๑๔	การจัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว (กรณีที่มีการอพยพ) รายละเอียดตามข้อ ๔.๑๐	ส่วนสนับสนุน	-สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบ หลัก) -กองช่าง -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน -ผู้นำคณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทา สา ธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน -ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหาร สถานศึกษา -อปพร.อส.อาสาสมัคร ต่างๆ ฯลฯ
๑๕	สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดส่งปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ไปยังพื้นที่ประสบภัย	ส่วนสนับสนุน	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กองคลัง -ส่วนโยธา -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน -อปพร.อาสาสมัครต่างๆ
๑๖	การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ สํารวจและจัดทำข้อมูลความต้องการ ของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และรายงานให้อำเภอเพื่อประกอบการร้องขอ การสนับสนุน และนำไป กำหนดเป็นมาตรการและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและ การกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน -ส่วนโยธา -กองคลัง
๑๗	จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของ ติดต่อสำหรับสื่อข่าว สารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรอง ข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะเข้ามาอยู่รวมกันใน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	ศูนย์ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ ร่วม	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -เจ้าหน้าที่ข้อมูล/ ประชาสัมพันธ์ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำ ชุมชน
๑๘	- กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จัดให้มีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นไป ตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหรือ ตาม บันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กำหนดให้มีสถานที่รองรับศพ เก็บรักษาศพ (วัดและตู้แช่ศพ) และการ	ส่วนปฏิบัติการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ตำรวจ

ลำดับ ที่	การปฏิบัติ	ส่วนงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ/ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ (๐๔๔-๘๐๓๓๒๕)
	เคลื่อนย้ายศพ หรือนำศพไปตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ		-แพทย์ -มูลนิธิฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน
๑๙	เมื่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานสถานการณ์สาธารณภัยให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบ และเมื่อมีการประกาศหรือยืนยันสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ยุติลงแล้ว ให้ดำเนินการอพยพประชาชนกลับที่ตั้งอย่างปลอดภัย	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน -อปพร.อาสาสมัครต่างๆ
๒๐	อพยพกลับ กรณีสถานการณ์สาธารณภัยยุติ เมื่อได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือกลุ่มผู้นำอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมในการอพยพกลับไปสู่ที่อยู่อาศัยต่อไป โดยจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังการอพยพกลับ พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพกลับ	ส่วนปฏิบัติการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน -อปพร.
๒๑	หากสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรง และหรืออาจจะเกิดสาธารณภัยซ้ำซ้อน เกินขีดความสามารถของ อปท. ให้ร้องขอขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงหรืออำเภอ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลจตุรัส และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจตุรัส เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	ส่วนอำนวยการ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ

๔.๕ การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

การเตรียมความพร้อมด้านระบบและเครื่องมือสื่อสาร องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มอบหมายให้งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้กำกับดูแลและใช้งานความถี่วิทยุ ๑๖๒.๕๒๕ เพื่อใช้เป็นความถี่วิทยุกลางสำหรับติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สำหรับการประสานงาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนกิจการอื่นๆ ในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ โดยกำหนดให้งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้งานภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๔.๕.๑ การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

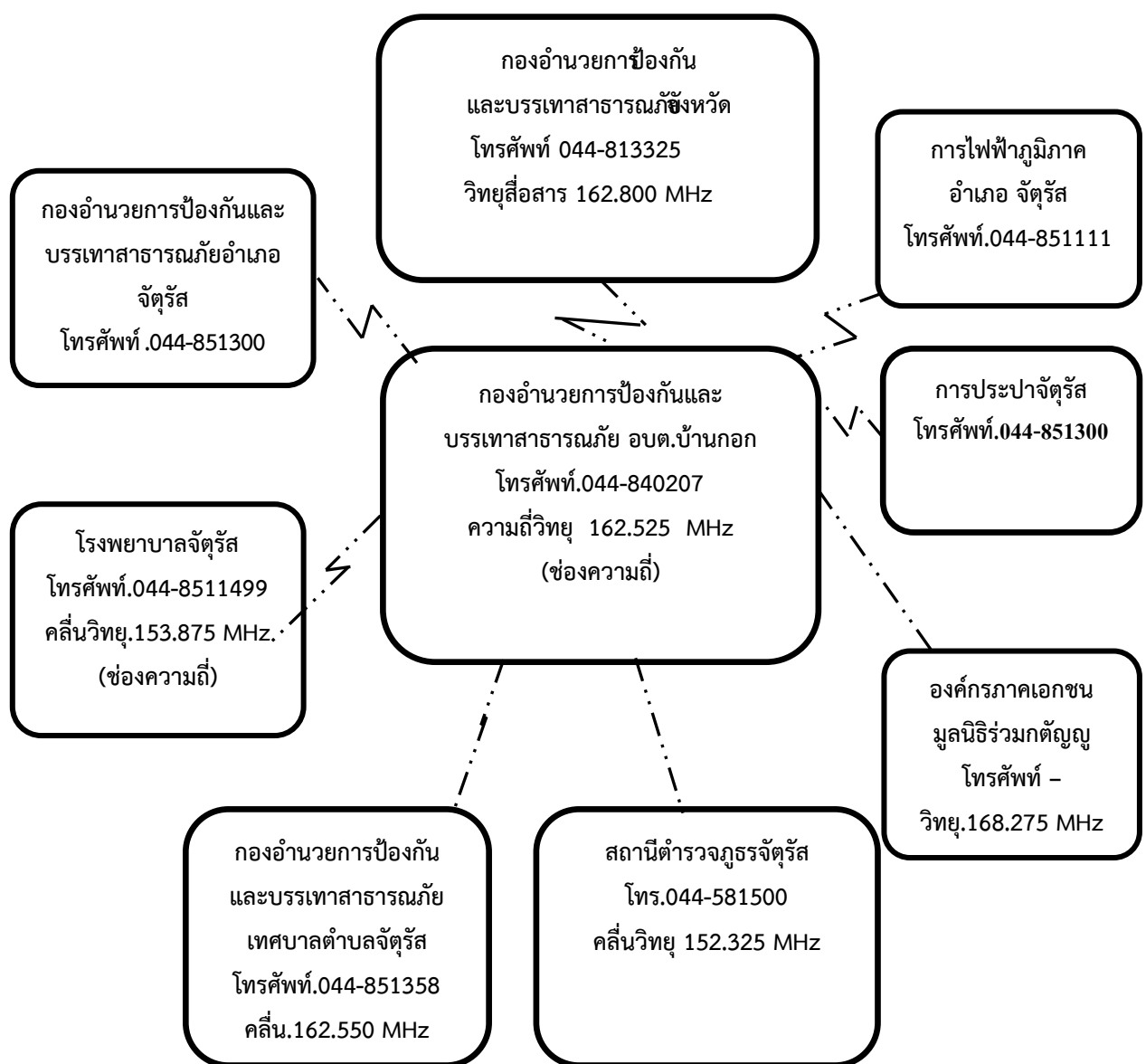
(๑) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ตามปกติโดยเร็วอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก

หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๔-๘๐๓๓๒๕

๔.๕.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	นามเรียกขาน	ความถี่วิทยุ	โทรศัพท์	โทรสาร	หมายเหตุ
๑	เทศบาลจัตุรัส	-	๑๖๒.๕๕๐ MHz	๐๔๔-๕๓๓๕๘		
๒	มูลนิธิจัตุรัส	หลวงบรรเทา	๑๖๘.๒๗๕ MHz	-		
๓	ป้องกันอำเภอจัตุรัส	-	๑๖๒.๒๐๐ MHz	๐๔๔-๕๗๔๐๙		

แผนภาพที่ ๔-๓ : ผังสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๓.๒ การติดต่อสื่อสาร

บัญชีรายชื่อหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และองค์กรเครือข่ายในเขตอำเภอจตุรัส

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์	
		นามเรียก ขาน	ความถี่	โทรศัพท์	โทรสาร
1	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-	162.525	081-3890124	
2	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-	162.525	089-7168921	
3	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-	162.525	080-1556786	
4	นายอำเภอ	-	-	044-851377	
5	ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง	-	162.200	044-851409ต่อ11	
8	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	พลับพลึง	162.200	044-851409ต่อ12	
9	นายกเทศมนตรีจตุรัส	บัวหลวง	162.550	081-9778180	
11	ท้องถิ่นอำเภอจตุรัส	-	-	044-582054	
12	สถานีตำรวจภูธรจตุรัส	จตุรัส	153.325	044-851500	
13	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ตำบลบ้านกอก	-	-	044-745305	
16	เกษตรอำเภอจตุรัส	-	-	044-851413	
18	สำนักงานการไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอ จตุรัส	-	-	044-851111	
19	การประปาภูมิภาคอำเภอจตุรัส	-	-	044-851300	
21	โรงพยาบาลจตุรัส	-	153.875	044-851499	
22	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระสีห์เหลี่ยม ตำบลบ้านกอก	-	-	044-025741	

๔.๖ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

เป็นระบบและกระบวนการกระจายข้อมูลข่าวสารที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น ให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หอกระจายข่าว ฯลฯ และวิธีอื่นๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เข้าใจในสถานการณ์ที่ถูกต้องและลดความตื่นตระหนก โดยมอบให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ (ระบุชื่อ อปท.) เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการ ดังนี้

๔.๖.๑ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม(Join Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสาร สาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉินและเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับ การกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็น

ปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะควรต้องเข้ามาอยู่รวมกันในศูนย์ประสานข้อมูลร่วม

๔.๖.๒ ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจากก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด

๔.๖.๓ ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัยโทรโข่ง เป็นต้น

๔.๖.๔ ข้อมูลการแจ้งเตือนภัยนั้นต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมี ความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด

๔.๖.๕ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูล ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยหรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๔.๖.๖ กรณีที่มีข่าวเชิงลบ ให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แจ้งข้อมูลข่าวสาร และชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบ

๔.๖.๗ ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว

๔.๗ การอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้น จะเป็นอันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ (ผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมาย) มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้นออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมงก่อนเกิดสาธารณภัย และจัดให้มีกองกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน ให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๗.๑ การตัดสินใจอพยพ

(๑) การตัดสินใจอพยพในเขต อบต.บ้านกอก ให้นายก อบต.บ้านกอกในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีปลัดเทศบาลตำบลจตุรัส ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ช่วย

(๒) การตัดสินใจอพยพในเขตพื้นที่หมู่บ้าน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านเป็นผู้ตัดสินใจและควบคุมการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ประสบภัย โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นผู้ช่วย ทุกขั้นตอนการปฏิบัติต้องประสานการปฏิบัติและรายงานสถานการณ์ไปยังนายก อบต.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น เบอร์โทรศัพท์ ๐๔๔-๘๔๐๒๐๗

๔.๗.๒ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือน ประชาชนต้องเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับการอพยพ โดยจัดเตรียมกระเป๋ามีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่ม เท่าที่จำเป็น รวมทั้งดูแลสุขภาพจิตใจในครอบครัวให้อยู่ในความสงบ ก่อนออกจากบ้านเรือน ต้องปิดบ้านเรือนให้มิดชิดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเดินทางไปรวมกัน ณ จุดนัดหมายประจำชุมชนโดยเร็ว

๔.๗.๓ หน่วยอพยพ ต้องศึกษาเส้นทางที่จะเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย และตรวจสอบสภาพของยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะ ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในขั้นตอนการอพยพต่อผู้อพยพ พร้อมทั้งจัดระเบียบและจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรี ตามลำดับ ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบาง และดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนการอพยพที่กำหนดไว้

๔.๗.๔ จัดระเบียบสถานที่อพยพและการอำนวยความสะดวก ดังนี้

- (๑) ทำความสะอาดสถานที่ปลอดภัย
- (๒) จัดระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น
- (๓) จัดให้มีการลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพที่ยังติดค้าง อยู่ภายในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมีการจัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนไว้ล่วงหน้า
- (๔) จัดพื้นที่อพยพให้เป็นสัดส่วนแต่ละครอบครัว หรือแต่ละชุมชน
- (๕) จัดระเบียบเวรยามรักษาความปลอดภัย โดยอาจขอกำลังจากผู้อพยพ

๔.๗.๕ จัดเจ้าหน้าที่อาสาสมัครดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ และควรประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่เพื่อจัดส่งกำลังสายตรวจ อปพร. หรืออาสาสมัคร ไปดูแลบ้านเรือนผู้อพยพเป็นระยะ แต่ถ้าย้ายสถานที่อยู่อาศัยมีความเสี่ยง ควรดอกรกปฏิบัติหน้าที่โดยเด็ดขาด แต่ถ้าสามารถออกปฏิบัติการกิจได้ภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจแล้วควรนำข้อมูลกลับมารายงานให้ผู้อพยพทราบโดยทันที เพื่อป้องกันมิให้ ผู้อพยพเกิดความกังวลต่อความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

๔.๗.๖ จัดให้มีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้อพยพ ให้หน่วยงานอพยพอำนวยความสะดวกด้านปัจจัยสี่ ปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ บริการอาหารและน้ำดื่ม การดูแลสุขภาพความสะอาด ให้ถูกสุขลักษณะ จัดเป็นสัดส่วนบริเวณปรุงอาหาร จัดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน จัดระบบการรับของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๔.๗.๗ รายงานความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากสื่อทุกช่องทาง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแจ้งให้ผู้อพยพทราบทุกระยะ เพื่อให้ผู้อพยพคลายความวิตกกังวล

๔.๘ แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จะประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัย โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัย มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๔.๘.๑ การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) จะกระทำทันทีภายหลังมีเหตุการณ์สาธารณภัยเกิดขึ้น โดยมาก ภายในสัปดาห์แรกของการเกิดภัย เป็นการประเมินแบบคร่าวๆเพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการ สิ่งที่ต้องปฏิบัติหลังจากเกิดภัย และทรัพยากรที่จำเป็นทุกๆ ด้านทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ลำดับความสำคัญก่อน – กลาง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน

๔.๘.๒ การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) จะดำเนินการทันทีเมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรือ อย่างน้อยภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเกิดสาธารณภัย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย เป็นการระบุมูลค่าความเสียหายทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประมาณการด้าน

การเงินและวัสดุอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและความต่อเนื่อง ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการในแต่ละด้าน

เมื่อประเมินความเสียหายและทราบความต้องการความช่วยเหลือแล้ว ให้นำ

ข้อมูล ที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง และจัดทำรายงานสรุปเสนอผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความเสมอภาค และทั่วถึง รวมถึงการขอรับความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น

ทั้งนี้ ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) ตามภาคผนวก ค (ตัวอย่าง) แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑ (Initial Disaster Assessment Form)

๔.๙ การรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค

หากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยให้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ.

๒๕๒๖

(๔) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีแนวทางปฏิบัติในการรับ-จ่ายสิ่งของบริจาค ดังนี้

๔.๙.๑ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย และกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค

๔.๙.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดระเบียบ การเก็บรักษาเงินบริจาคและสิ่งของบริจาค รวมถึงสถานที่เก็บรักษาสิ่งของบริจาค และวิธีแจกจ่ายเงินและสิ่งของบริจาค เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้ประสบสาธารณภัยอย่างเสมอภาค

๔.๙.๓ จัดทำบัญชีการรับ-จ่าย สิ่งของบริจาคไว้เป็นหลักฐาน เพื่อควบคุมระบบข้อมูล ในการบริหารจัดการสิ่งของบริจาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

กรณีที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบ สาธารณภัย โดยที่บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรนั้นไม่ได้รับมอบภารกิจใดๆ จากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระบุชื่อ อบท.) ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบสิ่งของบริจาคเอง

๔.๑๐ การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวในระยะต้น และระยะกลางให้ได้ผลดี จำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ได้แก่

(๑) การดูแลด้านความปลอดภัย

(๒) การจัดการด้านสวัสดิการ อาหาร สุขาภิบาล และความเป็นอยู่ ให้มีความสะดวก

(๓) การรักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคให้เป็นไปอย่างทั่วถึง

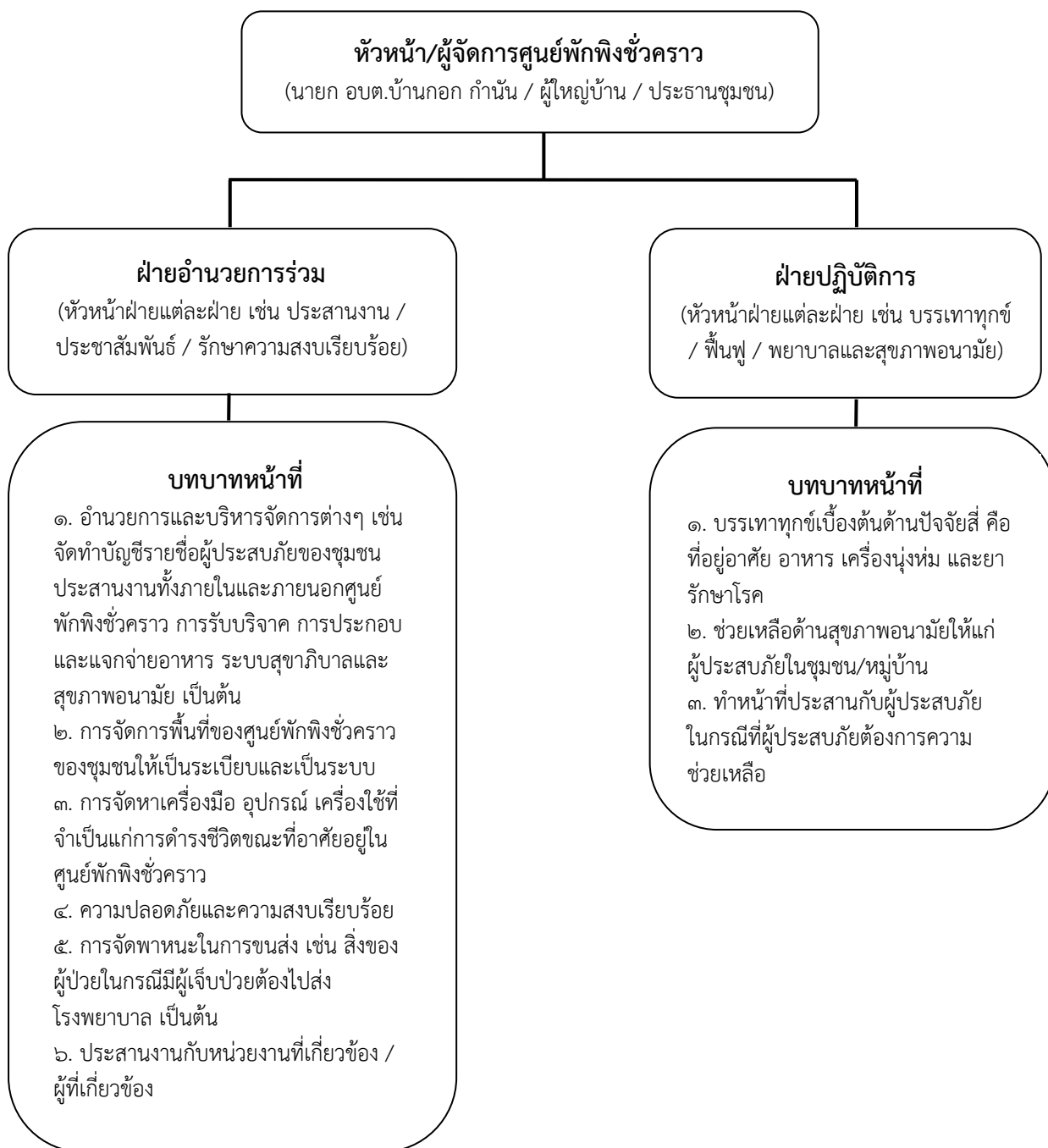
- (๔) การมีกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพจิตร่วมกันเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๕) การรวมกลุ่มเป็นแหล่งเดียวกันเพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว มีปัจจัยในการพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ ๔-๓ : ข้อพิจารณาในการเลือกสถานที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว

ประเด็น	ข้อพิจารณาสำหรับทำเลที่ตั้ง
ความปลอดภัย	- ปลอดภัยจากภัยคุกคามในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงหรือภัยทางธรรมชาติ - ปลอดภัยจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราว
การเข้าถึง	- ง่ายต่อการเข้าถึงเพื่อให้ความช่วยเหลือในช่วงวิกฤต - คำนึงถึงฤดูกาลและผลกระทบ (เช่น รถอาจจะเข้าไปไม่ได้ในหน้าฝน)
สิ่งแวดล้อม	- พิจารณาถึงภัยจากการปนเปื้อนสารพิษทั้งจากภายในและนอกพื้นที่
สาธารณูปโภค	- ความเป็นไปได้ในการใช้โครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่มีอยู่เดิม ทั้งการประปา สุขาภิบาล และการจัดการขยะ - ระบบไฟฟ้าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากระบบน้ำและสุขาภิบาล ยังสามารถหาทางเลือกอื่นที่ไม่พึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองได้
ปัจจัยดึงดูด	- ในบริบทของเมือง อาจเกิดปัจจัยดึงดูดให้มีการย้ายเข้าศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยไม่จำเป็น
อาชีพ	- การเข้าถึงตลาดในท้องถิ่น - การเข้าถึงที่ทำงาน - ทางเลือกและการเข้าถึงระบบขนส่ง
ประเด็น	ข้อพิจารณาสำหรับทำเลที่ตั้ง
สวัสดิการขั้นพื้นฐาน	- ต้องมีการบริการด้านการศึกษาและสุขอนามัย - มีการสำรวจ และวัดผลศักยภาพระบบสวัสดิการทั่วไปในพื้นที่
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	- ผู้อาศัยในศูนย์อพยพชั่วคราวมีสิทธิที่จะยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมทางสังคม และศาสนาในศูนย์พักพิงชั่วคราว - ตรวจสอบทัศนคติขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนโดยรอบ ต่อกลุ่มผู้อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราว

ให้กองสวัสดิการและสังคมหรือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีเทศบาล) หรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว และประสานงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งประสานงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อำเภอลำปางเพื่อประสานการปฏิบัติในการจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

แผนภาพที่ ๔-๔ : โครงสร้างศูนย์พักพิงชั่วคราวองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

๔.๑๑ การยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัย

(๑) ให้ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์สาธารณภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลจากทุกแหล่งจนแน่ใจ และมีการยืนยันความชัดเจนว่าสถานการณ์คลี่คลายกลับสู่ ภาวะปกติแล้ว ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานข้อมูลให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบ เพื่อประกาศยุติสถานการณ์ สาธารณภัยในพื้นที่

(๒) เมื่อได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอตามลำดับ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประกาศยุติสถานการณ์ว่าสาธารณภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้ผู้อพยพทราบเพื่อเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

(๓) เมื่อยกเลิกหรือปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ส่งมอบภารกิจที่ต้องดำเนินการต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามภารกิจของหน่วยงานนั้นต่อไป เพื่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

๔.๑๒ การอพยพกลับ

เมื่อประชาชนได้รับแจ้งข่าวการยกเลิกสถานการณ์ภัยอย่างชัดเจน ให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มอพยพรีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับการแจ้ง จุดอพยพกลับ โดยการจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังของการอพยพกลับอย่างเป็นระบบไปสู่พื้นที่อยู่อาศัยเดิม พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการอพยพกลับ

๔.๑๓ การอพยพส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แบ่งประเภทของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะอพยพมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการ ครอบคลุมส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า โดยการดำเนินการอพยพให้เป็นไปตามแผนอพยพส่วนราชการ เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้ตามปกติ

๔.๑๔ การร้องขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีมาตรา ที่เกี่ยวข้องกับการขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ดังนี้

มาตรา ๒๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีหน้าที่ ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย

มาตรา ๒๓ ระบุว่า เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใดให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔.๑๕ การยกระดับการจัดการสาธารณภัยจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒

หากสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่มีความรุนแรงและลุกลามต่อเนื่องยากต่อการรับมือให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแจ้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) และ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) เพื่อร้องขอให้ยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ ๒ โดยใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

๔.๑๕.๑ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย

๔.๑๕.๒ จำนวนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

๔.๑๕.๓ สถานการณ์ของภัยมีความรุนแรง หรืออาจมีสถานการณ์แทรกซ้อน มี การขยายตัวของภัยออกไป

๔.๑๕.๔ ชีตความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น กำลังคน เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ

๔.๑๕.๕ ดุลยพินิจการประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัยของผู้อำนวยการท้องถิ่น

ทั้งนี้ ให้ใช้เกณฑ์เงื่อนไขทางด้านพื้นที่/ประชากร/ความซับซ้อน/ศักยภาพ ด้านทรัพยากร และวิจารณ์ญาณหรือดุลยพินิจของผู้อำนวยการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกัน เป็นเกณฑ์ในการยกระดับการจัดการสาธารณภัยจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒

.....

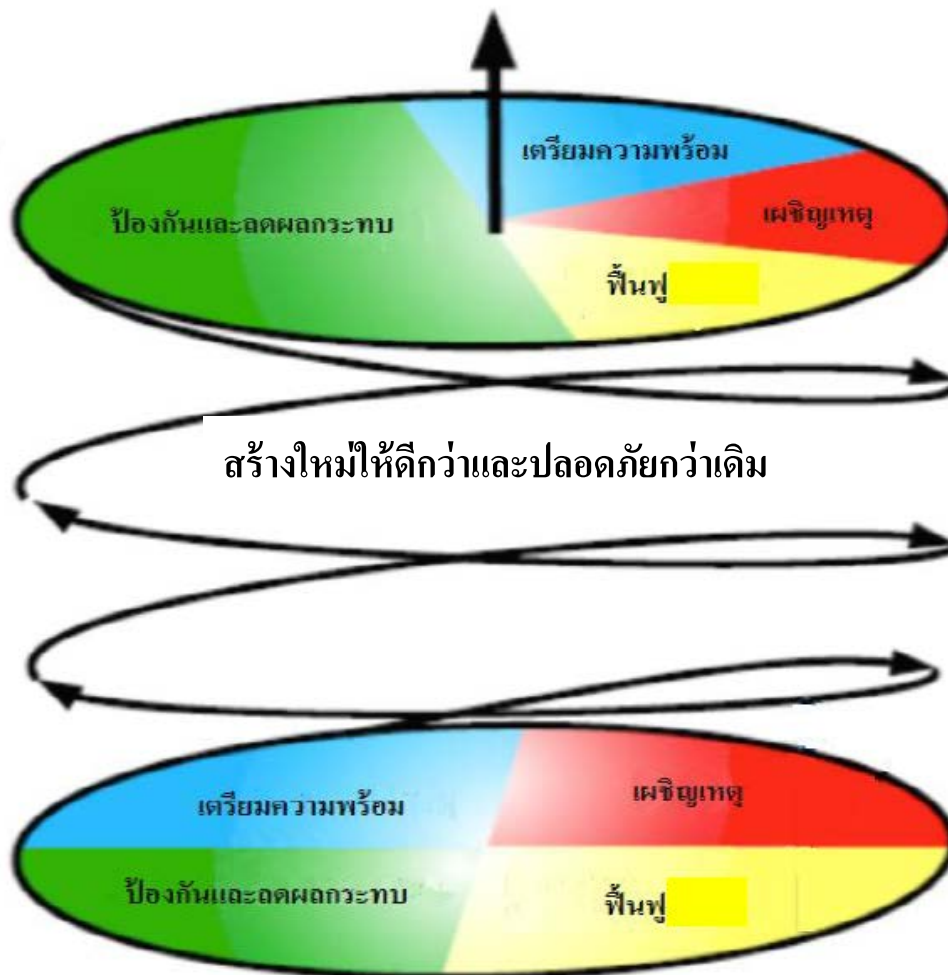
บทที่ ๕ การปฏิบัติหลังเกิดภัย

การปฏิบัติหลังเกิดภัย (ฟื้นฟู) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถี ความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบสาธารณภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือ **พัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม(Build Back Better and Safer)** เป็นไปตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (แผนภาพที่ ๕-๑) โดยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเข้ามาช่วย ในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation)โดยมีหลักการสำคัญของการฟื้นฟู ได้แก่

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่สภาวะปกติ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว

ผู้ประสบภัยต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จึงจะเกิดกระบวนการยอมรับ และ มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ที่จะดำเนินการ

พิจารณาความเสี่ยงต่อการฟื้นคืนสภาพและการสร้างใหม่เสมอ เพื่อไม่ให้เกิดงบประมาณต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์จากการเกิดสาธารณภัยครั้งต่อไป

แผนภาพที่ ๕-๑ : วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

ในอดีตที่ผ่านมา ได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสาธารณภัยที่สามารถตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (การเผชิญเหตุ) และจัดการหลังเกิดภัย (การฟื้นฟู) ซึ่งสถานการณ์สาธารณภัยในปัจจุบันนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ในการจัดการสาธารณภัย โดยจากการจัดการสาธารณภัย (Disaster Management : DM) มาเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ให้มีความสำคัญกับการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) เพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ การลงทุนในเรื่องลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยนอกจากจะช่วยลดปัจจัยเสี่ยงและลดโอกาสของสังคมในการเผชิญเหตุการณ์สาธารณภัยแล้ว ยังจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องอีกด้วย เน้นการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนตามวงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม ตามแผนภาพที่ ๕-๑

๕.๑ การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้นภายในพื้นที่ประสบภัยจนถึงระดับครัวเรือน โดยวิเคราะห์ผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยเพื่อประเมินและวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง ความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจาก

หน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูล การสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๕.๑.๑ ชุมชน/หมู่บ้าน สำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณูปโภค ประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังการเกิด ภัยธรรมชาติ ดังนี้

(๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือจากภายนอก

(๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอ หรือความล่อแหลมต่อภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น

๕.๑.๓ สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ การสำรวจข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของเครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพจิต และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพจิต ฯลฯ) โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติเป็นพิเศษ

(๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย เช่น ที่อยู่อาศัย สถานศึกษา โรงพยาบาล สิ่งก่อสร้างต่างๆ การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

๕.๑.๔ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านกอกจัดตั้งคณะทำงานประสานกับชุมชน/หมู่บ้าน ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ และความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕.๑.๕ ดำเนินการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายในเบื้องต้น โดยงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑.๖ รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและแนวทางการฟื้นฟูไปยัง กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟูซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย (คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.))

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สตรีมีครรภ์ และผู้พิการ เพื่อประกอบการพิจารณา

๕.๒ การฟื้นฟู

มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. แจ้งให้ชุมชนและหมู่บ้าน สำรวจความเสียหายของระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณูปโภค ประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟู และกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๒.๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒.๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือจากภายนอก

(๒.๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุชุมชน ความอ่อนแอ หรือความอ่อนแอต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๓. สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ดังนี้

(๓.๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ เป็นต้น โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วยและผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๓.๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ควรมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย การศึกษา การดูแลสุขภาพ สิ่งก่อสร้างต่างๆ เกษตรกรรม การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรมระบบสุขภาพ เป็นต้น

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จัดทีมประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ โดยประสานกับอำเภอจตุรัส และจังหวัดชัยภูมิ ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือและความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

๕. ประสานการปฏิบัติกับอำเภอ ให้ประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ให้เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินโดยเร็ว เพื่อพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และรายงานผลการสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ต่อคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๖. ในกรณีที่ความเสียหายมีมูลค่ามากกว่าวงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ ให้ส่งเรื่องให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาเสนอขออนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากวงเงินงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจากคณะรัฐมนตรี

๗. รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและความจำเป็นเบื้องต้น ให้ผู้อำนวยการอำเภอผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการกลาง ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรีทราบตามลำดับ

๕.๒.๑ การฟื้นฟูระยะสั้น

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหา การบรรเทา และการช่วยเหลือได้ยุติลง เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ประสบภัย ธุรกิจ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในระยะเร่งด่วนหรือระยะสั้น รวมถึงการจัดมาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัย ซ้ำขึ้นอีก การประเมินความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน การจัดเตรียมที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณะ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้น

เป็นการฟื้นฟูด้านสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น การตรวจรักษา ป้องกันควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟูด้านสภาพ

จิตใจและ จิตสังคมของผู้ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ตามความจำเป็น โดยให้โรงพยาบาลจัดตั้ง เป็นหน่วยงานหลัก และมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- แจกให้ชุมชน/หมู่บ้าน สำนวนตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหาย เพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริงตลอดจนส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา
- ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ท่วงถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- ให้ชุมชน/หมู่บ้าน จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน ที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู
- จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่า จะหายกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ รวมทั้งจัดการที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขภาพแก่ผู้ประสบภัย ในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย
- ให้การสงเคราะห์แก่ครอบครัวของผู้ที่ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ โดยการให้ทุนการศึกษาแก่บุตรของผู้ประสบภัยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และโดยการจัดหาอาชีพให้แก่บุคคลในครอบครัว
- เลี้ยงดูผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก เช่น ดูแลเด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสบภัย

(๑.๒) การป้องกัน ฝ่าระวัง และควบคุมโรคระบาด ทั้งคนและสัตว์

(๑.๓) ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้คืนสู่

สภาพปกติโดยเร็ว

(๑.๔) รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่อสาธารณชนให้ทราบ

สถานการณ์เป็นระยะๆ

(๒) การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย

เป็นการบูรณะที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และการใช้งาน หากการบูรณะโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างหรือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม อาจใช้เวลาและงบประมาณในการฟื้นฟู ควรกำหนดแผนงานไว้ในการฟื้นฟูระยะยาวต่อไป และการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยในระยะเริ่มต้นให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ ในพื้นที่ประสบภัย และขนย้ายขยะมูลฝอย

(๒.๒) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาล้างแฉะและมลภาวะเป็นพิษ

(๒.๓) กรณีที่เกินขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการที่ได้รับการความเสียหาย ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินและเส้นทางคมนาคม

ดำเนินการโดยแขวงทางหลวงชัยภูมิ และ แขวงทางหลวงชนบทจตุรัส

- ระบบไฟฟ้า

ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิ และการไฟฟ้า

ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- ระบบประปา

ดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิ

(๒.๔) ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค

โครงสร้างพื้นฐานและอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ต่อไป

(๒.๕) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด

โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กลับมาใช้งานได้ดังเดิม

(๒.๖) พื้นที่ประสบภัย เช่น การเก็บซากปรักหักพัง การตรวจสอบ

ความแข็งแรงของอาคาร การออกแบบวางผังเมือง การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค การจัดทำภูมิทัศน์
ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่
๑๓ โครงการชลประทานจังหวัดชัยภูมิ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก และหน่วยงานอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ การฟื้นฟูระยะกลาง/ระยะยาว

(๑) การฟื้นฟูระยะกลางเป็นการดำเนินการต่อเนื่องโดยการประสานและ
สนับสนุนชุมชนที่ประสบภัย ฟื้นฟู หรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟู
เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้ประสบภัย โดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

- การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น
ประปา ไฟฟ้า ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

- การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

ให้กองคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกเป็นหน่วยหลักใน
การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ให้สามารถร่วมมือกับภาคเอกชน ได้แก่
หอการค้า สมาอุตสาหกรรม สมาคมท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจและการ
พาณิชย์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

(๒) สำหรับการฟื้นฟูระยะยาว เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง
ซึ่งอาจใช้เวลาหลายเดือนหรือหลายปีนับจากหลังเกิดสาธารณภัย โดยมุ่งเน้นการกลับสู่สภาวะปกติ หรือ
ให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจและจัดทำแผนโครงการ เพื่อวางแผนการฟื้นฟู
พื้นที่เกิดภัย ให้สามารถรองรับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยมี
แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นหน่วยหลักในการ
วางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการ
มีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่
ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟู การระบุและ
ติดตามการแก้ไขความขัดแย้งและการลดความแตกต่าง การประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการ
วางแผน และการกำหนดการประสาน ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

- ให้มีการบูรณะและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับ
ความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะ
รองรับ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย

ทั้งนี้ การฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

- ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและทรัพย์สินทาง

ประวัติศาสตร์ในการดำเนินงานตอบโต้และฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อที่จะสงวน อนุรักษ์ บำรุงและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม

๕.๒.๓ การฟื้นฟูด้านต่างๆ

(๑) ด้านสุขภาพและการบริการสังคม

เป็นการเสริมสร้างความพร้อมที่จะรับมือและการฟื้นฟูกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ในการบริการด้านสุขภาพและการบริการด้านสังคมของบุคคลและชุมชน ที่ประสบภัย ครอบคลุมถึงการสาธารณสุข สุขภาพจิต และการบริการทางการแพทย์ โดยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านกอก เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

(๒) ด้านที่อยู่อาศัย

(๒.๑) บำรุงและก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๒) ภารกิจสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย หลังการเกิดสาธารณภัย เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก กรณีที่เกินขีดความสามารถให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการ ที่ได้รับความเสียหาย และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือขึ้นไปตามลำดับ ได้แก่ งบประมาณของจังหวัด งบประมาณของกรม กระทรวง หน่วยงานนอก ภาครัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือบงกลาง

(๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) ขนย้ายขยะมูลฝอย แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(๓.๒) วางแผนในการรักษาปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ บำรุงและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมตามที่ชุมชนร้องขอ

(๓.๓) ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกระดับรวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายให้สนับสนุนแผนงานและภารกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ที่กำหนดวิธีการที่จะใช้ทรัพยากรและสมรรถนะ เพื่อตอบสนองได้ตรงความต้องการของชุมชนและเพียงพอ

บทที่ ๖

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ไปสู่การปฏิบัติ

๖.๑ แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ไปสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยง จากสาธารณภัย ซึ่งการจะดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วนทั้งภาคราชการ พลเรือน ทหาร ตำรวจ ภาคเอกชน มูลนิธิ/อาสาสมัคร และองค์การสาธารณกุศล และต้องเป็นไปตาม พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น

เพื่อให้แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลและเป็นรูปธรรม โดยกำหนดผลการดำเนินงานของแต่ละภาคส่วนซึ่งเป็นตัวชี้วัดการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ตารางที่ ๖-๑ : แนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
๑	ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร คนในชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้ รับทราบ เข้าใจถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาธารณภัย และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -สาธารณสุข -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้นำชุมชน -อื่นๆ(ตามความ เหมาะสม)
๒	จัดให้มีการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อย่างน้อยทุก ๒ เดือน อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นกลไกและเวทีในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ภารกิจด้านการป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม การร่วมวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจาก	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -สาธารณสุข -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	สาธารณภัยในพื้นที่	ผู้นำชุมชน -อปพร./ อาสาสมัครต่างๆ
๓	มีส่วนร่วมกับอำเภอ จัตุรัส และจังหวัดชัยภูมิ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อม การทำงานอย่างประสานสอดคล้อง โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นการดำเนินการกิจกรรม เช่น ร่วมสำรวจประเมินวิเคราะห์ พื้นที่เสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภัย เป็นต้น	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ
๔	การจัดทำแผนเผชิญเหตุสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านกอก การร่วมฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกอง อำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระดับต่างๆ เพื่อทดสอบ และฝึกความชำนาญร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -สาธารณสุข -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้นำชุมชน -อปพร./ อาสาสมัครต่างๆ -อื่นๆ(ตามความ เหมาะสม)
๕	จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการ ดำเนินการกิจ เช่น งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนากลุ่มจังหวัด สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนความปลอดภัย ในการ ใช้รถใช้ถนน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม องค์การสา ธารณกุศล โดยให้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ส่วนโยธา -กองคลัง -สาธารณสุข
๖	พิจารณาแผนงาน/โครงการที่ได้มีการประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่ มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน ภาพรวมอย่างมีส่วนร่วมแบบบูรณาการ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับ การเตรียมพร้อมแห่งชาติ ประกอบกับให้มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อ ทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยการเสนอขอรับการ สนับสนุนงบประมาณ ตามภารกิจของอำเภอ/องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่เป็นกรอบแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต่อไป	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -ส่วนโยธา -กองคลัง
๗	ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ	-สำนักงานปลัด

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	สร้างองค์ความรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับพื้นที่	(ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ
๘	สนับสนุน กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติงานใน ระดับพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ -สาธารณสุข -กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้นำชุมชน -อปพร./ อาสาสมัครต่างๆ
๙	การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ การกำหนดให้จัดทำรายงานผลการ ดำเนินงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้ว่าราชการ กลางและผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปทราบเป็นประจำทุกปี รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการนำแผนปฏิบัติการในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ไปสู่การปฏิบัติ ในช่วงกลางแผนและปลายแผน พร้อมทั้งพิจารณา แนวทางปรับปรุงแผนฯ	-สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) -งานป้องกันฯ

๖.๒ การติดตามและประเมินผล

เป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำกับควบคุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าของ
ภารกิจและหรือประเมินว่าภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามประเมินผล โดย
ปกติจะต้องกำหนดดัชนีการติดตามประเมินผลเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าสถานการณ์ที่ตรวจสอบ
วัดได้นั้นบรรลุหรือไม่บรรลุเมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือดัชนีที่กำหนด ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลไม่
เพียงแต่ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า และหรือความล่าช้าของการดำเนินการ โดยใช้ดัชนีประเมินว่าการ
ดำเนินการใกล้ถึงเป้าหมายที่กำหนดแค่ไหนเพียงไรแล้ว ยังสามารถช่วยให้วิเคราะห์เพิ่มเติมให้ทราบปัจจัย
เหตุแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวดังกล่าวได้ ทำให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางดำเนินการ
ต่อไปได้

๖.๒.๑ แนวทางการติดตามและประเมินผล

กำหนดกรอบการติดตามและประเมินผล โดยสร้างความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการ
ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก แนวทางการผลักดัน
ประเด็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
แล้วกำหนดประเด็นและตัวชี้วัด การประเมินแหล่งข้อมูล เพื่อประกอบการวิเคราะห์

๖.๒.๒ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายดำเนินการติดตามและประเมินผล

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติ โดยให้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการสาธารณภัย ประเมินผลกระทบ การขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผลให้อำนาจการอำเภอเพื่อรายงานผลต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกลางและผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปทราบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แนวทางการดำเนินงานต่อไป

การจัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจนนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ต่อไป

๖.๓ การวิจัยและพัฒนา

เป็นกระบวนการของการศึกษา การเรียนรู้ และการค้นหาแนวคิด แนวทาง และวิธีปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเทคนิค วิธีการ รูปแบบการดำเนินงาน หรือระบบการ

จัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งการนำสิ่งที่ได้ มีการคิดค้นหรือค้นพบมาพัฒนา ออกแบบ เปลี่ยนแปลง ผลการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน และการบริการให้มีลักษณะรูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสามารถดำเนินการร่วมกับการติดตามและประเมินผล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใต้กรอบการติดตาม และประเมินผลในลักษณะของการทบทวนจากบทเรียนและการเรียนรู้ทั้งก่อนการดำเนินการ ระหว่าง ดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้น การดำเนินการ โดยมีแนวทางการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน ด้านการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาพัฒนาและ ประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ให้เหมาะสม

(๒) ศึกษาบทเรียนของเหตุการณ์สาธารณภัยสำคัญที่ผ่านมาของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงสำหรับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณ ภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learned) ของการเกิดสาธารณภัยครั้งสำคัญที่ ผ่านมาของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

๖.๔ การทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การ บริหารส่วนตำบลบ้านกอก

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ กำหนด ว่า ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ในแผน ต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไป หรือแผนดังกล่าวได้ใช้ครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของ ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนดำเนินการปรับปรุงหรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ดังนั้น หาก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีสถานการณ์สาธารณภัยที่ไม่ได้กำหนด ไว้ในแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา พบข้อบกพร่อง หรือมีนวัตกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนปฏิบัติการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ตามความ เหมาะสมทุกปี

.....